

Institutul de Reforme Penale

Proiectul
Asistența
Reformei Penale
in Moldova

Project
Assistance to
Penal Reform
in Moldova

Raport de Activitate

Activity Report

2003

Proiectul
**Asistența
Reformei Penale
în Moldova**

Project
Assistance to
Penal Reform
in Moldova

***Raport de
Activitate***

***Activity
Report***

2003

Realizat cu sprijinul financiar al:

Carried out with the financial support of:

CUPRINS

TABLE OF CONTENTS

Cuvânt introductiv	4	Foreword	4
I. Prezentare generală a activităților realizate de către Institutul de Reforme Penale în anul 2003	7	I. Overview of the activities carried out by the Institute for Penal Reform in 2003	7
II. Relații de colaborare și parteneriat	10	II. Collaboration and partnerships	10
■ Colaborarea cu structurile statale	10	■ Collaboration with state structures	10
■ Colaborarea cu Penal Reform International / PRI (Reforma Penală Internațională) și Fundația Regală a Olandei pentru Combaterea Tuberculozei (KNCV)	11	■ Collaboration with Penal Reform International / PRI and Royal Dutch Tuberculosis Foundation / KNCV	11
■ Colaborarea cu UNICEF	12	■ Collaboration with UNICEF	12
■ Colaborarea cu Ambasada Marii Britanii la Chișinău	13	■ Collaboration with the British Embassy in Chishinau	13
■ Institutul de Reforme Penale - Consiliul Europei și IRP - Comitetul pentru Prevenirea Torturii	14	■ Institute for Penal Reform - Council of Europe and IRP-Committee for the Prevention of Torture	14
■ IRP - membru al Forumului European al Medierii	15	■ IPR - member of the European Forum for Mediation	15
III. Activități desfășurate în domeniul promovării alternativelor la detenție	16	III. Activities implemented in the field of promotion of alternatives to detention	16
1. Implementarea instituției probațiunii în Republica Moldova	16	1. Implementation of probation in the Republic of Moldova	16
2. Activități de implementare a muncii neremunerate în folosul comunității	24	2. Activities for the implementation of community work	24

CUPRINS

TABLE OF CONTENTS

3. Medierea	31	3. Mediation
IV. Grupul de referință	34	IV. Reference group
V. Activități realizate în domeniul reformei instituționale	36	V. Activities carried out in the field of institutional reform
1. Grupul de Lucru pentru definitivarea Codului de Executare	36	1. Working Group on the finalization of the Enforcement Code
2. Activități de promovare a Justiției Juvenile	36	2. Promotion of the Juvenile Justice
3. Activități de instruire a colaboratorilor sistemului penitenciar	43	3. Training activities for the officers of the penitentiary system
4. Twinningul instituțiilor penitenciare din Republica Moldova și Olanda	49	4. Twinning of the penitentiaries from the Republic of Moldova and the Netherlands
5. Dezvoltarea sistemului de acces la informație al deținuților	51	5. Development of a system of access to information for detainees
6. Programul de combatere a tuberculozei în penitenciarele Republicii Moldova	52	6. Program of combating tuberculosis in the penitentiaries of the Republic of Moldova
VI. Justiția Penală și Drepturile Omului - Raport de Monitorizare	54	VI. Criminal Justice and Human Rights - Monitoring Report
VII. Participarea la conferințe/seminare	56	VII. Participation in conferences / seminars
Vizita în Elveția	60	Visit to Switzerland
VIII. Activități de mediatizare	67	VIII. Awareness raising activities
Concluzii	70	Conclusions

CUVÂNT INTRODUCATIV

FOREWORD

Reforma Sistemului de Justiție Penală este eficientă în cazul în care este continuă, consecventă și utilă. Fiind conștienți de acest fapt, am încercat, pe parcursul anului 2003, să continuăm promovarea unor idei fundamentale. Direcțiile de activitate s-au păstrat, acestea fiind însă extinse, inclusiv prin stabilirea unei colaborări cu partenerii naționali și internaționali.

Conducându-ne de strategia elaborată, ce ține atât de reforma legislației în domeniul justiției penale, inclusiv a sistemului de pedepse penale, cât și de perfecționarea instituțiilor de drept existente, a fost realizat un număr considerabil de activități de diferit gen.

Au fost dezvoltate relațiile de parteneriat cu structuri naționale: Comisia Juridică pentru Numiri și Imunități a Parlamentului R.M., Curtea Supremă de Justiție, Consiliul Superior al Magistraturii, Departamentul Instituțiilor Penitenciare, Departamentul de Executare a Deciziilor Judiciare. S-au stabilit raporturi de parteneriat cu instanțe judecătorești naționale, implicate în procesul de pilotare a unor noi instituții de Justiție Penală.

În 2003 s-au realizat unele noi proiecte finanțate de structuri internaționale, inclusiv stabilindu-se relații de parteneriat cu acestea: UNICEF, Reforma Penală Internațională (PRI), Fundația Regală a Olandei pentru Combaterea Tuberculozei (KNCV), Ambasada Marii Britanii la Chișinău.

A reform is efficient only if incessant, consequent and useful. Being aware of this, during the year of 2003, we have attempted to go on with furthering certain fundamental ideas. The main activities' directions were upheld, but broadened, including through the establishment of collaboration with national and international partners.

Considering the developed strategy, which is linked to the reform of the criminal justice legislation, including the system of criminal law punishments and the strengthening of the existent legal institutions, a considerable number of various activities were carried out.

There were established partnership relationships with national stakeholders: Legal Commission for Appointments and Immunities of the Parliament of the Republic of Moldova, Supreme Court of Justice, Superior Council of Magistrates, Department of Penitentiary Institutions and Department of Court Judgments' Enforcement. Moreover, partnerships were also set up with domestic courts, involved in the piloting of the new criminal justice institutions.

In 2003, new projects financially supported by international structures were implemented, alongside with the establishment of partnership relationships with them: UNICEF, Penal Reform International (PRI), Royal Dutch Tuberculosis Foundation (KNCV), and British Embassy in Chishinau.

Echipa Institutului
de Reforme Penale

The Team of the Institute
for Penal Reform

IRP a colaborat cu Consiliul Europei în vederea efectuării unor cercetări privind politica penală în Republica Moldova, precum și cu Forumul European pentru Mediere și Justiție Restaurativă.

Activitatea nemijlocită s-a materializat în organizarea grupurilor de lucru privind elaborarea sau modificarea unor proiecte de legi în domeniul Justiției Penale, organizarea mai multor conferințe și ateliere de lucru, activități de sensibilizare și informare, precum și de editare. O atenție sporită s-a acordat instruirii personalului organelor de drept, activității în cadrul sistemului penitenciar, inclusiv pregătirii pentru liberare din locurile de detenție, dezvoltării sistemului de acces la informație al deținuților.

În anul precedent a început procesul de promovare a Justiției Juvenile în Republica Moldova, în care Institutului de Reforme Penale îi revine un rol important.

Vreau să exprim mulțumiri pentru sprijinul acordat tuturor finanțatorilor: Fundația Soros Moldova, Ambasada Marii Britanii la Chișinău, UNICEF, Penal Reform International, Fundația Regală a Olandei pentru Combaterea Tuberculozei, experților naționali și internaționali, precum și întregii echipe a Institutului de Reforme Penale, care au realizat obiectivele propuse.

Dr. Igor DOLEA,
Directorul Institutului de Reforme Penale

IPR has performed joint research works with the Council of Europe and the European Forum for Mediation and Restorative Justice to investigate the penal policy conducted by the Republic of Moldova.

This activity has directly materialized in the setting up of working groups for the development and amendment of draft laws in the field of criminal justice, organization of several conferences and workshops, awareness raising, information and editing activities. Special attention was paid to the training of the law enforcement personnel, activities within the penitentiary system, amongst which the preparation for release from detention places, development of a system of access to information for the detainees.

Last year juvenile justice began to gain ground in the Republic of Moldova, process in which the Institute of Penal Reform has a very important role to play.

I would like to express my gratitude for all the support granted by our donors: Moldova SOROS Foundation, British Embassy in Chisinau, UNICEF, Penal Reform International, Royal Dutch Tuberculosis Foundation, to the national and international experts, as well as to the entire team of the Institute for Penal Reform that has worked towards the achievement of the set goals.

Igor DOLEA,
Director of the Institute for Penal Reform,
Ph.D in LAW

str. București 23 A., MD 2001
Chișinău, Republica Moldova
tel./fax. (373 22) 210 910
e-mail: info@irp.md, web: www.irp.md

București 23 A str., MD 2001
Chișinău, Republic of Moldova
tel./fax. (373 22) 210 910
E-mail: info@irp.md, web: www.irp.md

Institutul de Reforme Penale este o organizație neguvernamentală, al cărei obiectiv de activitate este acordarea de asistență în domeniul reformei penale în Republica Moldova, al implementării alternativelor la detenție și reformării sistemului de executare a pedepselor privative de libertate și pregătirii pentru liberare.

The Institute for Penal Reform is a non-governmental organisation; its purpose is to assist the penal reform in the Republic of Moldova, in the field of implementing alternatives to detention and reforming the system of enforcement of privative punishments and preparing for release.

Principalele obiective:

- Promovarea implementării alternativelor la detenție.
- Formarea cadrului normativ de funcționare a instituțiilor noi ce necesită a fi implementate.
- Acordarea de asistență în procesul de ajustare a cadrului normativ național la standardele internaționale ce reglementează activitatea sistemului penitenciar din Republica Moldova și al mecanismului de detenție preventivă.
- Contribuirea la restructurarea și modernizarea sistemului de pregătire profesională a angajaților sistemului penitenciar în conformitate cu normele internaționale.
- Stabilirea unui mecanism și sistem permanent de monitorizare a respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale în penitenciarele din Republica Moldova.
- Facilitarea accesului la sursele de finanțare extra-bugetare pentru sistemul penitenciar în scopul asigurării din punct de vedere tehnic și al cererii bazei de date computerizate și a rețelei corporative.
- Acordarea de asistență în modificarea sistemului de detenție pentru minori și ajustarea acestuia la standardele internaționale.

Main objectives of the Institute for Penal Reform:

- Promoting the implementation of alternatives to detention.
- Creating the legislative framework for the functioning of the new institutions necessary to be implemented.
- Providing assistance in the process of adjusting the national legal framework to international standards that govern the activity of the penitentiary system in the Republic of Moldova and the mechanism of preventive detention.
- Contributing to the restructuring and modernization of the system of professional training of the collaborators of the penitentiary system in compliance with the international standards.
- Establishing of a mechanism and continuous system of monitoring the respect of human rights and fundamental liberties in the penitentiaries of the Republic of Moldova.
- Facilitating the access to the source of extra-budgetary financing for the penitentiary system in order to assure from the technical point of view the creation of a computer data base and of a corporative network.
- Providing assistance in modifying the system of detention for minors and adjusting it to international standards.

I. PREZENTAREA GENERALĂ A ACTIVITĂȚILOR REALIZATE DE CĂTRE INSTITUTUL DE REFORME PENALE ÎN ANUL 2003

I. OVERVIEW OF THE ACTIVITIES CARRIED OUT BY THE INSTITUTE FOR PENAL REFORM IN 2003

Pe parcursul anului 2003 IRP a continuat activitățile de promovare a alternativelor la detenție, inițiate în 2001/2002: Atelierul de Lucru „Alternativelor detenției: liberarea provizorie și pedepsele penale alternative”, Chișinău, 3 și 4 octombrie 2001, Grupul de Lucru privind Alternativelor la Detenție, format din experți naționali și internaționali pentru promovarea și crearea cadrului legal al alternativelor: munca neremunerată în folosul comunității, medierea și probațiunea; au fost elaborate proiectele de acte normative respective, au fost organizate un atelier de lucru (20-21 septembrie 2002) și o conferință Internațională în domeniul alternativelor (8 noiembrie 2002). Cu referire la reforma instituțională, au fost realizate două anchete de monitorizare a respectării drepturilor deținuțului, s-a elaborat un program amplu de asigurare a accesului la informație, a fost creat terenul pentru realizarea în comun cu Comitetul Helsinki din Olanda (NHC) a training-urilor, twinning-ului, fiind deja desemnat un grup de lucru privind reformarea politicilor și legislației ce reglementează activitatea sistemului penitenciar. Pe lângă aceste activități, în vederea informării și sensibilizării opiniei publice referitor la implementarea reformelor, au fost realizate emisiuni radio, TV, s-a publicat buletinul IRP și s-a lansat pagina Web a IRP.

During the year of 2003, IPR has continued its activities of promoting alternatives to detention, initiated in 2001/2002: workshop “Alternatives to detention: pre-trial release and alternative penal sanctions”, Chisinau, 3rd and 4th of October 2001, the Working Group on Alternatives to Detention, composed of national and international experts for the promotion and creation of a legal framework for alternatives: community work, mediation and probation; drafts of the respective regulatory acts have been developed, were organised a workshop (20th-21st of September 2002) and an international conference on alternatives (8th of November 2002). In the field of institutional reform, two monitoring polls on the observance of the detainees’ rights have been developed, an ample program of ensuring access to information was outlined, a common ground for co-organizing training sessions and twinning together with the NHC was prepared, as a working group on the reform of the policies and legislation regulating the activity of the penitentiary system had already been set up. Beside these activities, in order to inform and raise the awareness of the public on the implementation of reforms, radio and TV talk-shows have been released, the IPR Newsletter - published and an IPR web page - launched.

Activitățile desfășurate în 2003 au fost orientate spre aceleași obiective: promovarea alternativelor la detenție (probațiunea, munca neremunerată în beneficiul comunității și medierea) și reforma instituțiilor penitenciare.

În domeniul probațiunii a fost efectuată o misiune de evaluare a necesităților (16-19 iulie 2003), a fost instituit grupul de lucru în domeniul probațiunii, care are menirea de a elabora cadrul normativ cu privire la probațiune, s-a desfășurat, la 23-24 octombrie 2004, o conferință internațională în domeniul probațiunii, la 25 octombrie - un atelier de lucru în domeniul probațiunii în Colonia pentru minori din Lipcani.

În domeniul muncii comunitare a fost realizat un program complex de instruire pentru categoriile de persoane care urmează să implementeze munca comunitară: Seminarul de formare de formatori pentru judecători și executori (15-18 mai 2003), Seminarul de instruire pentru procurori și polițiști (2-3 iunie 2003), Seminarul de instruire pentru funcționarii Administrației Publice Locale (9-10 septembrie). Activitățile de informare au inclus publicarea unei broșuri informative și a unui ghid practic privind munca comunitară, iar pentru sensibilizarea societății a fost elaborat un poster cu genericul „Dă-mi o șansă să ajung util societății”. De asemenea a fost definitivat Regulamentul de aplicare a muncii comunitare și propuse o serie de modificări la Codul Penal, ce reglementează Munca neremunerată în folosul comunității, fiind extins numărul de articole pentru care poate fi aplicată munca comunitară și perfecționat mecanismul de înlocuire a acesteia cu arest.

În domeniul medierii a fost elaborat proiectul de Lege cu privire la medierea în cauzele penale, care a fost transmis și este examinat de Parlament, Președinție, Guvern; a fost desfășurat un Atelier de Lucru privind tematica medierii pentru factorii cheie și a fost editată o broșură informativă în care este expusă esența medierii.

În domeniul reformei instituțiilor penitenciare au fost organizate 4 seminare de instruire pentru colaboratorii sistemului penitenciar (11-14 decembrie 2002, 18-22 februarie 2003,

The activities carried out in 2003 were directed towards the achievement of the same goals: promotion of alternatives to detention (probation, community work and mediation) and reform of the penitentiary institutions.

In the field of probation, a needs assessment mission (16th-19th of July 2003) was carried out, a working group on probation was set up, having the task of developing a regulatory framework on probation, on the 23rd-24th of October 2004, an international conference on probation was held, while on the 25th of October - a workshop on probation in the Educational Colony for Juveniles from Lipcani.

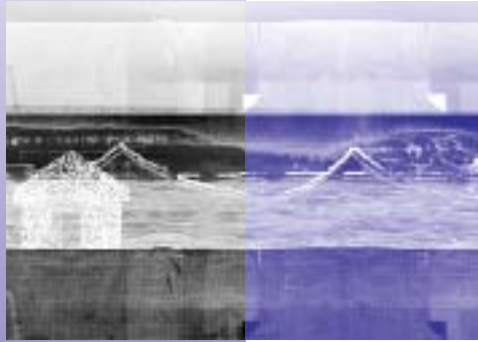
In the field of community work, a complex training program was prepared, being designed for the persons which will be called upon to implement community work: a seminar of train-the-trainers for judges and bailiffs (15th-18th of May 2003), a training seminar for prosecutors and police officers (2nd-3rd of June 2003), a training seminar for the local public administration (9th-10th of September). The awareness raising activities included the publication of an informative brochure and of a practical guide on community work, while in order to raise the public's awareness, a poster saying: "Give me a chance to turn useful for the society" was designed. Moreover, the Rules of community work application have been finalized and a series of amendments to the Criminal Code connected to the regulation of the community work have been operated - the number of articles for which community work may be applied grew bigger and a mechanism of commuting this sanction to arrest was determined.

In the field of mediation, a draft law on the mediation in criminal cases was developed, tabled to and currently considered by the Parliament, President and the Government; a workshop for decision makers was organized on the topic of mediation and a brochure was written on the essence of mediation.

In the field of penitentiary reforms, 4 training courses for the officers of the penitentiary system have been carried out (11th-14th of December 2002, 18th-22nd of February 2003, 1st-3rd of April 2003, 22nd-24th of September 2003), the twinning program between the peniten-

1-3 aprilie 2003, 22-24 septembrie 2003), a fost realizat programul de twinning între instituțiile penitenciare din Moldova și din Olanda (3 vizite de studiu în Olanda, 6 vizite de studiu în Moldova), au avut loc 4 ședințe de consultanță pentru definitivarea Codului de Executare (experți naționali și internaționali, 28-30 septembrie 2002, 22-25 ianuarie 2003, 27-28 iunie 2003, 21-23 septembrie 2003), au fost dotate cu aparate de radio toate instituțiile penitenciare, au fost repartizate mai mult de 12 000 cărți în bibliotecile instituțiilor penitenciare, a fost realizată o anchetă de monitorizare privind gradul de respectare a drepturilor deținuților, au fost realizate și alte activități extra-proiect.

tiary institutions from Moldova and the Netherlands was implemented (3 study visits to the Netherlands, 6 study visits to Moldova), 4 consultation sessions were held for the purpose of finalizing the Enforcement Code (national and international experts, 28th-30th of September 2003, 22nd-25th of January 2003, 27th-28th of June 2003, 21st-23rd of September 2003), all the penitentiaries were provided with radios, more than 12 000 books were distributed in the libraries of the prisons, a monitoring inquiry regarding the level of detainees' rights' observance, other extra-project activities.

II. RELAȚII DE COLABORARE ȘI PARTENERIAT

II. COLLABORATION AND PARTNERSHIPS

Colaborarea cu structurile statale

Comisia Juridică a Parlamentului, printr-o cerere oficială, a solicitat asistența IRP în modificarea legislației privind pedepsele penale și măsurile alternative detenției, inclusiv în definitivarea Codului de Executare. Astfel, cu suportul IRP a fost creat un grup de lucru care a avut drept scop definitivarea proiectului Codului de Executare.

Pe parcursul anului 2003 colaborarea cu Ministerul Justiției, oficializată la 18 aprilie 2002 prin semnarea unui acord tripartit între **Ministerul Justiției**, Fundația Soros - Moldova și IRP, a continuat prin semnarea, la 12 mai 2003, a unui **Acord de Colaborare**, având drept obiectiv major asistența implementării pedepsei cu munca neremunerată în folosul comunității. Anterior (7 mai 2003) un acord similar a fost semnat cu **Consiliul Superior al Magistraturii**.

Acordurile prevăd colaborarea în vederea desfășurării unei serii de activități concrete, inclusiv:

- Elaborarea unui program de instruire pentru judecători și executorii judiciari.
- Efectuarea în colaborare a seminarelor de instruire - seminar de formare de formatori și alte seminare de instruire continuă.
- Inițierea implementării pe etape a muncii neremunerate în folosul comunității.
- Elaborarea unui sistem de monitorizare a aplicării acestei măsuri alternative detenției.

Collaboration with state structures

The **Legal Commission of the Parliament**, by formal request, has applied to the IPR assistance in amending the legislation on criminal sanctions and alternatives to detention, including assistance in the finalization of the Enforcement Code.

Thus, with the IPR support, a Working Group was established, which pursued the goal of finalizing the draft Enforcement Code .

During the year of 2003, the collaboration with the **Ministry of Justice**, which became official on the 18th of April 2002, by means of signing a Trilateral Agreement between the Ministry of Justice, Soros Foundation Moldova and IPR, continued by signing on the 12th of May 2003 a **Collaboration Agreement**, pursuing as a major goal granting assistance to the implementation of the community work. Previously (May 7, 2003), such an agreement was concluded with the **Superior Council of Magistrates**.

The Agreements stipulate the collaboration for the performance of a series of concrete activities, including:

- Development of a training program for judges and bailiffs.
- Joint performance of training seminars - train-of-trainers seminars and other on-going training seminars.
- Launching the step-by-step implementation of community work.

- Colaborarea în vederea sensibilizării comunității juridice și a publicului larg față de necesitatea aplicării muncii neremunerate în folosul comunității.
- Alte activități, stabilite de comun acord între părți.

Colaborarea cu Departamentul de Executare a Deciziilor Judiciare al Ministerului Justiției

Colaborarea cu Departamentul de Executare a Deciziilor Judiciare al Ministerului Justiției se prezintă ca deosebit de importantă în perspectiva implementării în Moldova a aplicării măsurilor alternative detenției. Conform competenței oferite prin Lege, anume Departamentul este responsabil de a pune în executare sancțiunile penale, non-privative de libertate.

Pe parcursul anilor 2002 și 2003, Directorul Departamentului de Executare a Deciziilor Judiciare al Ministerului Justiției, Dl. Ion Golubțov, a fost membru al Grupului de Lucru în domeniul alternativelor la detenție, participând la elaborarea Regulamentului privind munca neremunerată în beneficiul comunității și a proiectului Legii cu privire la medierea în cauzele penale; al Grupului de Lucru pentru definitivarea Codului de Executare; a participat în calitate de expert național la Misiunea de Evaluare a Probațiunii în Moldova și este membru al Grupului de Referință în cadrul proiectului mixt cu Penal Reform International. Colaboratorii Departamentului au beneficiat de instruire privind modul de aplicare a muncii comunitare și probațiunii.

Colaborarea cu Penal Reform International (PRI) și Fundația Regală a Olandei pentru combaterea tuberculozei (KNCV)

Un capitol aparte al colaborării îl constituie relațiile IRP cu **Penal Reform International (PRI)**. Pe parcursul anului 2003 PRI a înaintat un proiect cu o durată de desfășurare de 3 ani, orientat spre asistența reformei penale în Republica Moldova, Institutul de Reforme Penale activând în

- Development of a monitoring system on this alternative to detention.
- Collaboration in awareness raising among the legal community and the public at large regarding the need of applying community work.
- Other activities jointly set by the parties.

Collaboration with the Department of Court Judgments' Enforcement of the Ministry of Justice

The collaboration with the Department of Court Judgments' Enforcement of the Ministry of Justice is particularly significant in the perspective of implementing in the Republic of Moldova the alternatives to detention. According to the competence acknowledged by law, the Department is in charge of executing the non-custodial criminal sanctions.

During the period of 2002 and 2003, the Head of Department of Court Judgments' Enforcement, Mr. Ion Golubtzov had been a member of the Working Group on Alternatives to Detention, participating in the drafting of the Community Work Regulations and the Law on mediation in criminal cases; member of the Working Group for the finalization of the draft Enforcement Code; participated as a national expert in the Assessment Mission on Probation in Moldova and is currently member of the Reference Group within the joint project with PRI. The Department staff was trained in the application of community work and probation.

Collaboration with Penal Reform International (PRI) and Royal Dutch Tuberculosis Foundation (KNCV)

A separate section of the collaboration is the relationships of the IPR with **Penal Reform International (PRI)**. During the year 2003 PRI has submitted a request of financing for the implementation of a three-year project focusing on the support of the penitentiary reform in the Republic of

calitate de partener local de implementare.

Domeniile definite ca prioritare în cadrul acestui proiect au fost: un program antituberculoză pentru deținuți, promovarea și implementarea alternativelor la detenție, instruirea personalului Departamentului Instituțiilor Penitenciare, precum și întărirea capacității organizaționale a societății civile în Moldova.

Pentru realizarea proiectului a fost semnat un contract de colaborare, care stabilește mecanismul de funcționare a acestui parteneriat: contribuția PRI - a prezenta experiența internațională în domeniul alternativelor (oferirea de materiale și experți internaționali care vor acorda consultanță); IRP va oferi în schimb prezentarea în cunoștință de cauză a situației locale și relațiile sale de colaborare cu ceilalți parteneri implicați în realizarea proiectului.

Activitățile mai includ stabilirea unui Grup de Referință al Proiectului, realizarea de seminare pentru personalul penitenciarelor, pilotarea și mediatizarea alternativelor etc.

Activitățile legate de combaterea tuberculozei în penitenciare sunt incluse într-un proiect realizat în colaborare cu **KNCV (Fundatia Regală a Olandei pentru Combaterea Tuberculozei)**. Acestea prevăd acțiuni de informare și asistență pentru deținuții bolnavi de tuberculoză, eliberați din penitenciar în scopul continuării tratamentului (în contextul probațiunii postpenitenciare).

Colaborarea cu UNICEF

IRP în colaborare cu UNICEF a inițiat un nou proiect, ce are drept scop dezvoltarea sistemului de alternative la detenție și acordarea de asistență juridică și psihologică/socială copiilor aflați în conflict cu legea. Proiectul își propune ca obiective: pilotarea serviciului de probațiune prezentențială; acordarea de asistență juridică și psihologică/socială minorilor din sistemul de justiție; pilotarea muncii neremunerate în beneficiul comunității în privința minorilor. Drept beneficiari sunt: minorii bănuiți, învinuiți de săvârșirea unei infracțiuni; inculpații minori; minorii victime și martori; minorii condamnați la muncă comunitară. Activitățile au început în luna octombrie 2003 și se includ în 3 domenii prioritare:

1. *Pilotarea serviciului de probațiune pre-*

Moldova, with the Institute for Penal Reform in the capacity of the local implementing partner organisation.

The areas of activity which were determined as priorities within the project were identified as follows: combating tuberculosis amongst the detainees, promoting and implementing alternatives to detention and training the staff of the Department of Penitentiary Institutions, as well as strengthening the organizational capacity of the civil society in Moldova.

In order to carry out the said project, a contract of collaboration has been concluded, setting the mechanism for this partnership's operation: PRI input - to present the international practice in the field of alternatives (providing materials and international experts for advice); IPR offering, in exchange, a good knowledge of the local situation and its relationships of collaboration with the rest of partners involved in the performance of the project.

The activities will also include the establishment of a Project Reference Group, organization of seminars for the prisons' staff, piloting and awareness raising about alternatives, etc.

The activities related to fighting against tuberculosis in the prisons are part of a project implemented in cooperation with **KNCV (Royal Dutch Tuberculosis Foundation)**. They foresee information and assistance activities for the detainees suffering from tuberculosis, released from the prison in order for them to continue following the medical treatment.

Collaboration with UNICEF

IPR, in collaboration with UNICEF, has launched a new project, which has the goal of developing alternatives to detention and granting legal and psychological/social assistance to children from the criminal justice system. The project envisages the following objectives: piloting a pre-sentence probation service; granting legal and psychological/social assistance to minors from the criminal justice system; piloting community work concerning minors. The beneficiaries shall be: the juveniles-suspects, charged with the perpetration of a crime; minors-defendants; minors victims of crime and witnesses; minors sentenced to community work. The activities have started in October 2003 and followed three priority directions:

1. *Piloting the pre-sentence probation servi-*

sentențială (întocmirea rapoartelor de probațiune presentențială, care ar include aspectele ce caracterizează personalitatea făptuitorului, referate care ar permite individualizarea mai adecvată a măsurii preventive și a pedepsei penale). Astfel, se va evita aplicarea nejustificată a arestului preventiv și a privațiunii de libertate ca pedeapsă. Activitățile prevăzute sunt: un atelier de lucru (stabilirea modelului de interacțiune între agențiile implicate), pilotarea propriu-zisă și o conferință de evaluare.

- II. *Asistența juridică și psihologică/socială a minorilor în cauzele penale* (în calitate de bănuți, învinuți, inculpați, martori și în calitate de victime), precedată de organizarea unui seminar de instruire (dezvoltarea abilităților), fiind editat și un ghid pentru asistență juridică (pentru minori și pentru rudele acestora). În acest sens vor fi organizate vizite în penitenciarele din Chișinău, Bălți, Rezina, Cahul.
- III. *Pilotarea muncii neremunerate în beneficiul comunității include* un atelier de lucru (stabilirea modelului de interacțiune între agențiile implicate), pilotarea propriu-zisă și o conferință de evaluare.

Colaborarea cu Ambasada Marii Britanii la Chișinău

Implementarea probațiunii în Republica Moldova, o instituție nouă în justiția penală a RM, presupune un complex de activități cu utilizarea experienței și practicii internaționale. Din aceste considerente, IRP a prezentat Ambasadei proiectul “Pilotarea probațiunii în Republica Moldova”. Conform acestuia, au fost desfășurate: o misiune de evaluare (16-19 iulie 2003), o conferință internațională în domeniul probațiunii (23-24 octombrie 2003), un atelier de lucru privind pregătirea pentru liberare din locurile de detenție, la Colonia de Corecție pentru minori din Lipcani (25 octombrie 2003), fiind pilotat serviciul de probațiune penitenciară și editate materiale informative.

E de menționat că reprezentantul Ambasadei a reiterat importanța prezentării unui proiect

ce (drawing up pre-sentence probation reports, which would include aspects characterizing the personality of the perpetrator, papers that would make possible a more individualized approach to preventive measures and criminal sanctions). Thus, the unjustified application of pretrial arrest and of the detention sanction might be avoided. The planned activities are: a workshop (establishing the pattern of interaction between the agencies involved), piloting as such and an assessment conference.

- II. *Legal and psychological/social assistance to juveniles in criminal cases* (juveniles in the capacity of suspects, accused, defendants, witnesses and victims), preceded by the organization of a training seminar (skills development). For this purpose, a legal assistance guide (intended for minors and their relatives) will be as well published. Visits in the penitentiaries from Chisinau, Balti, Rezina, Cahul will be organised.
- III. *Piloting community work includes a workshop* (establishing the pattern of interaction between the agencies involved), piloting as such and an assessment conference.

Collaboration with the British Embassy in Chishinau

The implementation of probation in the Republic of Moldova, a new institution in the Republic of Moldova's criminal justice system, implies undertaking a complexity of activities, using international experience and practice. For these reasons, IRP submitted to the Embassy the project “Piloting Probation in the Republic of Moldova”. According to the project's design, a Needs Assessment Mission (16-19 July 2003), an international conference on probation (23rd - 24th of October 2003) and a workshop on preparing for release from places of detention in the Educational Colony for minors in Lipcani (25 October 2003) were held, being piloted the penitentiary probation service, and informative materials were published.

It should be mentioned that the representative of the Embassy has stressed on several occa-

British Embassy Chisinau

de durată, care ar prevedea implementarea la nivel național a probațiunii. Ambasada are o asemenea experiență privind implementarea serviciului de probațiune în alte țări.

Institutul de Reforme Penale - Consiliul Europei...

În luna martie 2003, Consiliul Europei a solicitat Institutului de Reforme Penale să efectueze o analiză științifică comprehensivă a situației actuale privind politica penală a Republicii Moldova. Raportul, având scopul de a descrie în mod obiectiv și imparțial mecanismul de funcționare a justiției penale, părțile pozitive și lacunele existente în legislație, reflectă fazele prin care trece urmărirea penală, judecarea și executarea pedepsei, din punctul de vedere atât al legislației în vigoare a Republicii Moldova, cât și al celei de până la 12 iunie 2003. Raportul mai conține o serie de concluzii și recomandări în vederea eficientizării și reformării sistemului de justiție penală, care au fost discutate în cadrul Reuniunii intra-instituționale „Stabilirea Strategiei naționale pe termen lung în scopul ameliorării gestionării fluxului de deținuți și eficacității justiției penale”, ce a avut loc pe 1 și 2 octombrie 2003. Activitatea dată se înscrie într-o serie de acțiuni, desfășurate de către Direcția Generală Afaceri Juridice a Consiliului Europei în cadrul programului pentru reforma sistemului penitenciar din Moldova.

... și Comitetul pentru Prevenirea Torturii (CPT)

În perioada 28 aprilie - 16 mai 2003, la Geneva s-a desfășurat sesiunea a 13-ea a Comitetului ONU pentru Prevenirea Torturii (CPT). La 8 și 9 mai 2003, la ședințele 563 și 565 ale Comitetului a fost audiat raportul Guvernului Republicii Moldova, prezentat în baza art. 19 al Convenției pentru prevenirea torturii, altor tratamente și pedepse inumane sau degradante, adoptată prin Rezoluția Adunării Generale a ONU nr. 39/46 din 10 decembrie 1984. Republica Moldova a ratificat Convenția la 31 mai 1995, prin Hotărâ-

sions the importance of presenting a sustainable project that would imply the implementation of probation at the national level. The Embassy avails of such an experience in implementing the probation service in Romania.

Institute of Penal Reforms - Council of Europe...

In March 2003 the Council of Europe requested the Institute for Penal Reform to carry out a comprehensive scientific analysis of the current situation of the penal policy of the Republic of Moldova. The report pursued the objective and impartial description of the criminal justice operational mechanism, the positive aspects of and the flaws existing in the legislation, reflecting the stages of the criminal prosecution, the trial and enforcement of punishment from the point of view of the legislation in force, as well as of the legislation of the Republic of Moldova existent prior to the 12th of June 2003. The report also contains a range of conclusions and recommendations aimed at increasing the efficiency and reforming the criminal justice system, which were discussed during the intra-institutional meeting “Establishing the long-term National Strategy for the purpose of improving the management of the detainees’ flow and the efficiency of the criminal justice” which was held on the 1st and 2nd of October 2003. This activity is part of a series of activities unfolded by the General Direction of Legal Affairs of the Council of Europe within the program for the reform of the penitentiary system in Moldova.

... and Committee for the Prevention of Torture (CPT)

In the period of April 28 - May 16, 2003 the 13th session of the UN Committee for the Prevention of Torture (CPT) was held in Geneva. On the 8th and 9th of May 2003, during the sessions no.563 and 565 of the Committee, the Report of the Government of the Republic of Moldova was heard, which was submitted according to art.19 of the Convention for the Prevention of Torture, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment, adopted by UN GA Resolution no.39/46 of December 10, 1984. The Republic of Moldova ratified the Convention

rea Parlamentului nr. 473-XIII, care a intrat în vigoare la 28 decembrie 1995.

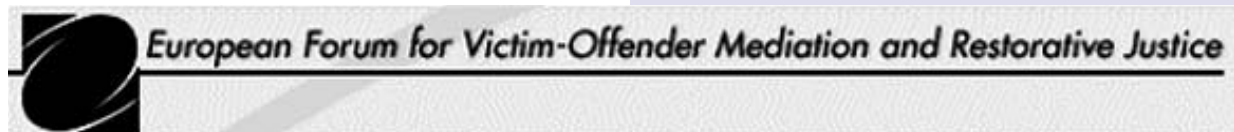
Conform procedurilor stabilite, la raportul Guvernului organizațiile obștești întocmesc rapoarte de alternativă. În cazul Republicii Moldova, rapoartele de alternativă au fost întocmite de către Institutul de Reforme Penale (IRP) și Comitetul Helsinki pentru Drepturile Omului. Raportul efectuat de către Institutul de Reforme Penale se bazează pe analiza cadrului normativ național și internațional, date statistice, raportul de monitorizare realizat în Izolatorul de detenție preventivă nr. 3 din mun. Chișinău, sondaje, alte date venite din partea structurilor guvernamentale și neguvernamentale. CPT a solicitat convocarea unei ședințe exclusiv cu reprezentanții ONG-urilor, la care au fost identificate subiectele cheie ce urmau a fi discutate în cadrul ședinței cu responsabilii de la Guvern.

IRP - membru al Forumului European al Medierii

on the 31st of May 1995, by Parliament Decision no.473-XIII, in effect as of December 28, 1995.

According to the established procedures, non-governmental organizations develop alternative reports to the Government's report. In the case of the Republic of Moldova, alternative reports were written by the Institute of Penal Reforms (IPR) and the Helsinki Committee for Human Rights. The report of the Institute of Penal Reforms was based on the scrutiny of the national and international regulatory framework, statistics, monitoring report of the Pretrial Investigation Isolator no.3 from Chisinau, polls, other data presented by governmental and non-governmental structures. CPT requested then a meeting with the NGOs' representatives only, during which were identified key-subjects to be raised during the discussions with the Government's representatives.

IPR - member of the European Forum for Mediation

În luna aprilie a anului 2003, Institutul de Reforme Penale /IRP/ a depus candidatura sa pentru aderarea la Forumul European pentru Mediere Victimă - Infractor și Justiție Restaurativă. Solicitarea IRP, fiind prezentată spre atenția membrilor Consiliului Director al Forumului de către vicepreședintele Forumului Andrei Pașcu (România), a fost acceptată în unanimitate.

Forumul European pentru Mediere Victimă - Infractor și Justiție Restaurativă a fost creat în decembrie 2000, având drept scop implementarea și dezvoltarea instituției medierii între victimă și infractor și a altor practici de justiție restaurativă în întreaga Europă. Pentru realizarea acestui scop, Forumul are stabilite drept obiective: promovarea schimbului internațional de informații; promovarea și dezvoltarea politicilor, serviciilor și cadrului legislativ privind o justiție restaurativă eficientă; dezvoltarea bazei teoretice a justiției restaurative; stimularea cercetărilor științifice și asistența dezvoltării principiilor, eticii, instruirii / trainingului și bunelor practici privind medierea și justiția restaurativă.

In April 2003, the Institute for Penal Reform (IPR) presented its candidature for the joining of the European Forum for Victim-Offender Mediation and Restorative Justice. The IPR application, submitted to the members of the Forum's Board of Directors by the Deputy President of the Forum, Mr. Andrei Pașcu (Romania), was unanimously accepted.

The European Forum for Victim-Offender Mediation and Restorative Justice was created in December 2000, having as a goal the implementation and development of the institution of mediation between the victim and offender and of restorative justice practices in Europe. To achieve this goal, the Forum has established the following objectives: promotion of the international exchange of information; promotion and development of policies, services and legislative framework of an effective restorative justice; development of the theoretical basis of the restorative justice; stimulation of scientific research and assistance in developing principles, ethics, training and good practices of mediation and restorative justice.

III. ACTIVITĂȚI DESFĂȘURATE ÎN DOMENIUL PROMOVĂRII ALTERNATIVELOR LA DETENȚIE

III. ACTIVITIES IMPLEMENTED IN THE FIELD OF PROMOTION OF ALTERNATIVES TO DETENTION

IMPLEMENTAREA INSTITUȚIEI PROBAȚIUNII ÎN REPUBLICA MOLDOVA

IMPLEMENTATION OF PROBATION IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Republica Moldova se află în proces de reformare a sistemului de justiție penală. O atenție deosebită se acordă introducerii instituției Probațiunii - supravegherea din partea comunității și reintegrarea socială a infractorilor.

În iunie 2003, la solicitarea Institutului de Reforme Penale a fost format un grup de experți internaționali în vederea desfășurării unei **Misiuni de Evaluare a Necesităților (MEN)** cu următoarele obiective: evaluarea tuturor aspectelor privind implementarea măsurilor de resocializare și reintegrare a infractorilor din Moldova - probațiune, inclusiv a celor care există la moment, cadrul juridic, aspecte legate de infrastructură, obstacole, nivelul de profesionalism al personalului, atitudinea societății și impactul acțiunilor de resocializare și reintegrare.

În special, MEN a fost în căutarea răspunsurilor la următoarele întrebări-cheie:

The Republic of Moldova is currently undergoing the criminal justice reform. Special attention is paid to the introduction of the institution of probation - supervision of the community and social reintegration of

the criminals. In June 2003, at the request of the Institute for Penal Reform, a group of international experts was established in the view of unfolding a **Needs Assessment Mission (NAM)**, having the following objectives: assessment of all the aspects regarding the implementation of the measures of re-socialization and reintegration of the offenders from Moldova - probation, including measures existing currently, the legal framework, aspects related to the infrastructure, obstacles, professional level of the staff, attitude of the society and impact of the actions of re-socialization and reintegration.

Namely, NAM looked for the answer to the following key-questions:

- Este probațiunea o instituție posibilă de a fi implementată în Moldova și se dorește implementarea acesteia?
- Care este modalitatea de elaborare și implementare a probațiunii?
- Care dintre strategii este viabilă pentru dezvoltarea probațiunii în Moldova?

În cadrul misiunii au participat **experți internaționali** din Marea Britanie, din România și experți naționali: Dl. Kevin Haines, Marea Britanie; Dna Carol Mansell, Marea Britanie, Dl Mihai Popescu, Directorul Regional al Penal Reform International; Dna Aurelia Willie, Director, Direcția de Reintegrare Socială și Supraveghere, România; Dl Ion Golubțov, Director, Departamentul de Executare a Deciziilor Judiciare al Ministerului Justiției, Republica Moldova; Xenofon Ulianovschi, Doctor în Drept, Judecător, Republica Moldova.

Misiunea de Evaluare a Necesităților s-a desfășurat între 16 și 19 iunie 2003. În acest scop au avut loc mai multe întâlniri. MEN a fost primită călduros de toți reprezentanții cu care au fost programate întruniri, de asemenea a beneficiat de posibilitatea de a lua cunoștință de o gamă largă de documente oficiale, date statistice, dar și de documente puse la dispoziție de către IRP. În baza Misiunii de Evaluare a fost întocmit un raport.

Dintre concluziile MEN:

Este probațiunea o instituție posibilă de a fi implementată în Moldova și se dorește implementarea acesteia?

În Republica Moldova rolul probațiunii este cu siguranță identificat și are un caracter pozitiv. Cadrul normativ propice pentru implementarea sentințelor comunitare a fost deja elaborat. Mai mult ca atât, necesitatea serviciilor în baza comunității pentru infractori este un adevăr recunoscut de majoritatea absolută. De aceea putem concluziona că există necesitatea clară și dorința de a dezvolta și utiliza probațiunea. La ora actuală funcționează structuri care îndeplinesc funcții similare cu probațiunea, ce desfășoară unele activități care au tangență cu această instituție. În concluzie, putem afirma că există un context pozitiv în care probațiunea poate fi implementată. Există și dorința angajaților să aplice probațiunea, ceea ce constituie

- Is probation an institution, which could be implemented and is it desirable in the Republic of Moldova?
- What is the manner of development and implementation of probation?
- Which strategy is viable for the development of probation in Moldova?

International **experts** from the United Kingdom, Romania participated in the mission, alongside with national experts: Mr. Kevin Haines, Great Britain; Mrs. Carol Mansell, Great Britain; Mr. Mihai Popescu, Regional Director of the Penal Reform International; Mrs. Aurelia Willie, Director of the Social Reintegration and Supervision Direction, Romania; Mr. Ion Golubtov, Director of the Department Court Judgments' Enforcement, Republic of Moldova; Xenofon Ulianovschi, Doctor in law, judge, Republic of Moldova.

The Needs Assessment Mission took place in the period of 16th - 19th of June 2003. For this purpose, several meetings were held. NAM was warmly received by all the representatives with which appointments for meetings were made, and has used the advantage of making itself familiar with a range of official documents, statistical figures, but also with the documents provided by the IPR. Based on its findings, the Assessment Mission has drawn up a report.

Among the NAM conclusions...

Is probation an institution, which could be implemented and is it desirable in the Republic of Moldova?

In the Republic of Moldova, the role of probation was clearly identified and was found its positive nature. The adequate legal framework for the implementation of the community sentences has already been approved. Moreover, the need of community service for the criminals is a truth acknowledged by the majority. Therefore, we can draw the conclusion that there is a clear need and wish of developing and using probation. At present there are structures which are similar to probation, unfolding activities related to this institution. In conclusion, we can say that there is a positive context in which probation can be implemented. Moreover, there is also a genuine will from the behalf of the employees in applying

un element important pentru dezvoltarea de perspectivă.

Care este modalitatea de elaborare și implementare a probațiunii?

MEN este de părere că probațiunea trebuie elaborată și implementată separat pentru adulți și minori. Pentru adulți este necesar un sistem de probațiune. Pentru minori este necesară crearea unui sistem de Resocializare și Reintegrare. Ambele sisteme trebuie elaborate în evoluție, ținând cont de structurile și resursele disponibile la momentul de față. Totuși necesitatea de reformă și investiții trebuie recunoscută pe deplin, iar responsabilitatea de asemenea asumată pe deplin. Modalitatea conform căreia se va crea și implementa imediat un sistem clar formulat de Probațiune sau de Resocializare și Reintegrare nu este varianta optimă, mai indicată ar fi elaborarea „treptată” a întregului mecanism.

Pentru o implementare mai eficientă a probațiunii se impune necesitatea de modificare a cadrului legal, după cum urmează: a adopta Legea privind probațiunea sau a introduce în Codul de Procedură Penală prevederi speciale cu referire la probațiune și, pentru a pune în aplicare aceste prevederi, este necesar a se adopta Regulamente privind probațiunea, ce ar viza toate problemele care ar putea să apară în procesul de implementare a probațiunii pe întreg teritoriul țării.

Care dintre strategii este viabilă pentru dezvoltarea probațiunii în Moldova?

MEN are convingerea fermă că responsabilitatea pentru elaborarea și implementarea unei strategii viabile revine Guvernului. O asemenea strategie nu poate fi impusă din afară ci, dimpotrivă, trebuie să fie formulată și dirijată de cei care în ultimă instanță poartă răspundere pentru implementarea acesteia. Asistența procesului respectiv trebuie să vină din partea structurilor superioare de stat.

Cadrul legislativ cu privire la probațiune...

În cadrul proiectului „Pilotarea probațiunii în Republica Moldova”, finanțat de către Ambasada Marii Britanii la Chișinău, a fost constituit Grupul de Lucru în domeniul probațiunii. Menirea acestuia este de a elabora cadrul normativ în domeniul probațiunii, fiind și un grup de consultanță și referință. În componența Grupului de Lucru au fost incluși:

probation, which represents an important element for future developments.

What is the manner of development and implementation of probation?

NAM was of the opinion that probation should be developed and implemented for adult and juvenile offenders separately. For adults, a probation system is a must. For juveniles it is necessary to establish a system of re-socialization and reintegration. Both systems have to be designed as they evolve, with due account of the currently available structures and resources. However, the need of a reform and investments has to be fully acknowledged, and the responsibility should be fully undertaken. The manner of creation and immediate implementation of a clearly determined probation system or re-socialization and reintegration system is not the best solution, it would be better to “gradually” develop the entire mechanism.

For a more efficient implementation of probation, it is necessary to amend the legislative framework as described below: to pass the law on probation or introducing in the Criminal Procedure Code special provisions on probation and, in order to enforce these provisions, it is necessary to pass specific regulations on probation, which would address all the problems that might appear in the process of implementing probation on the entire territory of the country.

Which strategy is viable for the development of probation in Moldova?

NAM is firmly convinced that the responsibility for the development and implementation of a viable strategy lies with the Government. Such a strategy cannot be imposed from the outside, but on the contrary, it should be formulated and conducted by those who are ultimately in charge of its implementation. Assistance to this process should be granted by the higher state structures.

Legislative framework on probation...

Within the Project “Piloting probation in the Republic of Moldova” financed by the British Embassy in the Republic of Moldova, a Working Group was established in the field of probation. Its goal is to develop the regulatory framework in the field of probation, being at the same time an advisory and reference group. The Working Group comprises:

1. Ion Morei, Secretar General al Consiliului Superior de Securitate al RM,
2. Ion Dron, Vicepreședintele judecătorei sectorului Centru, mun. Chișinău,
3. Veaceslav Mîrza, Șeful Secției Promulgare a Serviciului Acte ale Președintelui, Aparatul Președintelui R.M.,
4. Xenofon Ulianovschi, Judecător, Judecătoria Militară, doctor în drept.

Membrii naționali ai Grupului de Lucru sunt asistați de către 4 experți internaționali: 2 din Marea Britanie și 2 din România. Grupul național de Lucru s-a întrunit deja în câteva ședințe și a stabilit elementele de bază ale conceptului Legii cu privire la probațiune. Activitatea are loc în paralel cu definitivarea proiectului Codului de Executare al Republicii Moldova. Unii dintre experți precum Ion Dron, Veaceslav Mîrza, participă la munca din cadrul ambelor grupuri de lucru, ceea ce face mai eficientă activitatea de elaborare a unui concept unic privind reforma penală în Moldova.

Dintre conceptele de bază ale Legii cu privire la probațiune:

1. Noțiunea de probațiune.
2. Organizarea Serviciului de Probațiune. Structura Serviciului de Probațiune.
3. Statutul ofițerului de probațiune.
4. Atribuțiile Serviciului de Probațiune. Competența după materie și competența teritorială.
5. Conlucrarea Serviciului de Probațiune cu instanța de judecată, instituțiile penitenciare, autoritățile publice locale etc.
6. Referatele de evaluare.
7. Probațiunea în cadrul procesului penal: Executarea obligațiilor stabilite în legătură cu liberarea sub control judiciar și liberarea provizorie pe cauțiune.
8. Probațiunea în comunitate: Probațiunea în cadrul executării hotărârii de liberare de răspundere penală a minorilor; Probațiunea în cadrul executării hotărârii de liberare condiționată de răspundere penală; Probațiunea și medierea; Probațiunea în cadrul executării hotărârii de liberare de pedeapsă penală; Probațiunea persoanelor liberate de executarea pedepsei în baza actului de amnistie sau grațiere.

1. Mr. Ion Morei, General Secretary of the Superior Security Council of the Republic of Moldova,
2. Mr. Ion Dron, Deputy president of the Centru sector court, Chisinau municipality,
3. Mr. Veaceslav Mirza, Chief of the Promulgation Section of the Legal Service of the President,
4. Mr. Xenofon Ulianovshi, judge, military court, doctor in law .

The national members of the Working Group are assisted by 4 international experts: 2 from the Great Britain and 2 from Romania. The national Working Group has already convened in several meetings and has established the basic elements of the concept of the law on probation. The work is conducted in parallel with the finalizing of the Enforcement Code of the Republic of Moldova. Some of the experts, such as Mr. Ion Dron, Mr. Veaceslav Mirza are attending at the discussions held within the both working groups, which makes the development of a unique concept of the penal reform in the Republic of Moldova more efficient.

Some of the basic concepts of the law on probation:

1. The concept of probation.
2. The organization of the Probation Service. The structure of the Probation Service.
3. The status of the probation officer.
4. Attributions of the Probation Service, its material and territorial competence.
5. Collaboration of the Probation Service with the court, penitentiary institutions, local public authorities etc.
6. Assessment papers.
7. Probation in the criminal proceedings: Enforcement of the obligations established complementarily to release under judicial control and provisional release on bail.
8. Probation in the community: Probation in the enforcement of the judgment on the liberation of juveniles from criminal liability; Probation in the enforcement of the judgment on the conditional liberation from criminal liability; Probation and mediation; Probation in the enforcement of the judgment on the liberation from criminal liability; Probation of the persons liberated from serving the punishment based on the amnesty act or the act of pardon.

9. Probațiunea penitenciară: Dosarul de reintegrare socială.
10. Colaborarea serviciului de probațiune cu organizațiile neguvernamentale.
11. Justa proporție între consiliere, asistență și supraveghere.
12. Dispoziții finale și tranzitorii.

9. Penitentiary probation: Social reintegration file.
10. Collaboration of the probation services with non-governmental organizations.
11. Good balance between counseling, assistance and supervision.
12. Final and transitory provisions.

Conferința Internațională „Implementarea Probațiunii în Republica Moldova: realități și perspective”

International Conference “Implementing probation in the Republic of Moldova: realities and perspectives”

La 23 octombrie 2003 și-a desfășurat lucrările Conferința Internațională cu genericul „Implementarea Probațiunii în Republica Moldova: realități și perspective”. Conferința a impulsiona procesul de implementare

On the 23rd of October 2003, the International Conference on the topic “Implementing probation in the Republic of Moldova: realities and perspectives” was organized. The Conference has determined the intensification of the process

de implementare a Probațiunii în Republica Moldova prin confirmarea din partea autorităților a acordului de implementare publică în domeniul justiției penale. Implementarea probațiunii (reeducarea și reintegrarea socială a infractorilor) este necesară pentru asigurarea continuității procesului de reformare a sistemului de justiție penală în Republica Moldova, desfășurat de către Institutul de Reforme Penale. Conferința a fost organizată în colaborare cu Ambasada Marii Britanii la Chișinău și Fundația SOROS Moldova.

of probation implementation in the Republic of Moldova through the confirmation of the implementation agreement entered by the public authorities in the field of criminal justice. The implementation of probation (re-education and social reintegration of criminals) is necessary in order to ensure the continuation of the process of reformation of the criminal justice system in the Republic of Moldova, carried out by the Institute for Penal Reform. The Conference was organized together with the British Embassy in the Republic of Moldova and Moldova SOROS Foundation.

La conferință au participat reprezentanți ai instituțiilor guvernamentale și neguvernamentale: instituții ce au atribuții la asigurarea cadrului normativ de implementare a probațiunii (Parlamentul Republicii Moldova, Președinția Republicii Moldova, Curtea Constituțională, Ministerul Justiției), instituții care sunt implicate direct în implementarea probațiunii (Sistemul judecătoresc, Procuratura, Ministerul Afacerilor Interne, Departamentul de Executare a Deciziilor Judiciare, Departamentul Instituțiilor Penitenciare, administra-

The Conference was attended by representatives of governmental and non-governmental institutions: institutions with attributions in the ensuring the legal framework of implementing probation (Parliament of the Republic of Moldova, Presidency of the Republic of Moldova, Constitutional Court, Ministry of Justice), institutions which are directly involved in the implementation of probation (judiciary, prosecutor’s office, Ministry of Interior, Department of Court Judgments’ Enforcement, Department of Penitentiary Institutions, local public admin-

ția publică locală, direcțiile pentru protecția drepturilor copilului).

Pentru familiarizarea participanților cu esența, necesitatea și importanța instituției probațiunii au fost invitați experți internaționali din Marea Britanie, unde instituția probațiunii cunoaște o aplicare îndelungată și a cărei experiență a constituit un model pentru majoritatea țărilor: Kevin Haines, Coordonatorul proiectului DFID „Probațiunea în România” și Carol Mansell, Consultant de dezvoltare a politicilor la proiectul „Probațiunea în România”. La conferință au mai fost prezenți: Carmen Fiscuci, Consilier juridic, Departamentul de Securitate Comunitară, Fundația Prison Fellowship România și Mihai Popescu, Directorul Regional al Penal Reform International. În cadrul conferinței a fost prezentată experiența internațională privind implementarea probațiunii și rolul organizațiilor guvernamentale și neguvernamentale în acest proces.

Atelier de lucru: “Următorul pas în implementarea probațiunii în Republica Moldova”

Conferința internațională „Implementarea Probațiunii în Republica Moldova: realități și perspective”, 23 octombrie 2003, a avut menirea de a da „undă verde” de către factorii de decizie în implementarea probațiunii (un răspuns la întrebarea trebuie sau nu implementată probațiunea în Republica Moldova). Atelierul de lucru din 24 octombrie 2003 a urmărit scopul de a găsi răspuns la întrebarea „Cum trebuie implementată probațiunea în Republica Moldova?”.

În calitate de participanți au fost membrii grupului de lucru în domeniul probațiunii și experți internaționali, reprezentanții IRP și ai agențiilor implicate în implementarea probațiunii.

Subiectele de discuție au vizat: contextul, avantajele, riscurile, structurile, modelul de probațiune pentru adulți, modelul de probațiune pentru minori, etapa I de implementare, etapele următoare, fiind draftat și un plan de activități.

Dintre concluzii menționăm:

1. Implementarea probațiunii va avea loc în câteva faze:
 - elaborarea conceptului de implementare

istration, directions for the protection of the child’s rights).

In order to acquaint the participants with the essence, need and importance of probation, international experts from Great Britain were invited, where the institutional probation has a long history of application and the experience of which served as a model in most of the countries: Mr. Kevin Haines - Team Leader of the DFID Project “Probation in Romania” and Mrs. Carol Mansell - Policy Development Adviser in the Project “Probation in Romania”. Among the participants of the conference were: Mrs. Carmen Fiscuci - Legal Counselor, Community Security Department, Romania Prison Fellowship Foundation and Mr. Mihai Popescu - Regional Director of the Penal Reform International. During the Conference, the international practice regarding the implementation of probation, as well as the role of the governmental and non-governmental organizations in this process were presented.

Workshop: “The next step of implementation of probation in the Republic of Moldova”

The international Conference “Implementing probation in the Republic of Moldova: realities and perspectives”, held on the 23rd of October 2003, pursued the goal of getting the “green light” from the decision makers for the implementation of probation (an answer to the question whether probation should or should not be implemented in the Republic of Moldova). The workshop on the 24th of October 2003 tried to find an answer to the question “How should be probation implemented in the Republic of Moldova?”

The participants were the members of the Working Group on Probation and the international experts, representatives of the IPR and of the agencies involved to the implementation of probation.

The topics of discussions referred to the context, benefits, risks, structures, probation model for adults, probation model for juveniles, first and subsequent stages of the implementation, a work-plan being drafted to this end.

Some of the conclusions were:

1. The implementation of probation shall have several stages:
 - Development of the concept of probation implementation

- a probațiunii;
 - elaborarea strategiei pe termen lung (3 ani);
 - crearea unui sistem de probațiune flexibil.
2. Implementarea probațiunii conform politicii pașilor mici.
 3. Baza implementării probațiunii - parteneriatul între ONG și/sau Instituții de stat (inclusiv organele APL) - Elaborarea unui concept-principiu de colaborare aprobat la nivel de Guvern.
 4. Mediatizarea rezultatelor implementării probațiunii.
 5. Stabilirea modului flexibil al prezentării Raportului de Evaluare pentru Judecători de către consilierii de probațiuni. Adoptarea unei recomandări pentru procedura de prezentare a rapoartelor de evaluare (Recomandare pentru judecători emisă de Plenul Curții Supreme de Justiție).
 6. Stabilirea relațiilor de încredere între consilierii de probațiune și judecători.
 7. Instruirea personalului Departamentului (DEDJ), DPI.
 8. Susținerea informațională a judecătorilor.
 9. Perfecționarea legislației existente și crearea unui nou cadru legal în domeniul probațiunii în general, precum și crearea unui cadru legal special pentru probațiunea minorilor delincvenți. (Elaborarea proiectului de lege privind Probațiunea).
 10. Judecători specializați pentru minori.

Decizii finale: grupul național de lucru va dezvolta propunerile din cadrul atelierului de lucru, Victor Zaharia (IRP) va definitiva propunerile într-un document unic, în consultare cu experții internaționali va fi definitivată strategia de implementare a probațiunii și ulterior conturat proiectul de implementare a probațiunii.

Atelier de Lucru „Ancheta prezentențială (raportul de probațiune) în cazurile cu delincvenți minori”

Institutul de Reforme Penale (IRP) în colaborare cu UNICEF Moldova a desfășurat la 27-28 noiembrie 2003 Atelierul de Lucru „Ancheta prezentențială (raportul de probațiune) în cazurile cu delincvenți minori”. Scopul atelierului

- Development of a long-term strategy (3 years)
 - Creation of a flexible probation system
2. The implementation of probation shall be carried out based on a step-by-step approach.
 3. The foundation for the implementation of probation - partnership between the NGO and/or the state institutions (including local public administration bodies) - developing a concept-principle of collaboration approved at the level of the Government.
 4. Raising awareness about the results of implementation of probation.
 5. Establishment of a flexible manner of probation officers' presenting the assessment report to the court. Adoption of a recommendation for the procedure of presenting assessment reports (Guidelines issued by the Plenary of the Supreme Court of Justice for the judges).
 6. Establishment of trustful relationships between probation officers and judges.
 7. Training the staff of the Department of Court Judgments' Enforcement, Department of Penitentiary Institutions.
 8. Informational support of judges.
 9. Improvement of the existent legislation and creation of a new legal framework of probation in general, as well as the creation of a special legal framework for the probation of the juvenile offenders. (Developing a draft law on probation).
 10. Judges specialized in juvenile trials.

Final decisions taken: the national working group will elaborate on the proposals formulated in the workshop, Victor Zaharia, IPR, will compile the proposals in one document, in consultation with the international experts the probation implementation strategy will be finalized and later on, a project focusing on the implementation of probation.

Workshop “Pre-sentence inquiry (probation report) in cases involving juvenile offenders”

The Institute for Penal Reform (IPR) in collaboration with UNICEF Moldova organized on the 27th-28th of November the Workshop “Pre-sentence inquiry (probation report) in cases involving juvenile offenders”. The goal of the

workshop was to set the strategy of piloting pre-sentence probation concerning minors and drawing up the pre-sentence probation report.

The workshop pursued the following objectives: shaping a model of interaction between various agencies involved in the writing of pre-sentence reports in juvenile cases, familiarization with the models existing in other states, the risks

rului a fost stabilirea strategiei de pilotare a probațiunii presentențiale față de minori în faza evaluării și întocmirii raportului de probațiune presentențială.

Atelierul a avut drept obiective: conturarea modelului de interacțiune între diferite agenții implicate la întocmirea de rapoarte presentențiale pentru minori, familiarizarea cu modele similare din alte state, riscurile ce pot interveni și draftarea rapoartelor presentențiale pentru minori.

Temele abordate au fost activitatea de anchetă socială, evaluarea minorului în cadrul raportului de probațiune presentențială, regulile de redactare a referatului de probațiune presentențială, strategia de extindere a pilotării rapoartelor de probațiune presentențială pentru minori în Republica Moldova.

La atelier au luat parte reprezentanți ai organelor de drept din republică, asistenți sociali și experți internaționali. În calitate de experți internaționali au participat: Maria Nielaczna, Ofițer de probațiune în Polonia; Florea Ungureanu, Președintele Tribunalului Dâmbovița din România; Larisa Mihăloiu, Șeful Serviciului Reintegrare Socială și Supraveghere, Tribunalul Dâmbovița din România.

Experții au discutat asupra modelului de raport presentențial adecvat cerințelor actuale din RM (cerințe de formă și conținut), au elaborat strategia de interacțiune dintre diferite agenții implicate la întocmirea de rapoarte presentențiale pentru minori, valorifi-

which might arise and drafting pre-sentence reports in cases of minors.

The topics approached were: social investigation activity, assessment of the juvenile offender in the pre-sentence probation report, rules of editing the pre-sentence probation papers, strategy of extending the piloting of the pre-sentence probation reports in juvenile cases throughout the Republic of Moldova.

The workshop was attended by representatives of the law enforcement from the Republic of Moldova, social assistants and international experts. The international expertise was provided by: Mrs. Maria Nielaczna, probation officer from Poland; Mr. Florea Ungureanu, President of the Dambovita Tribunal from Romania; Mrs. Larisa Mihaloiu, Chief of the Social Reintegration and Supervision Section, Dambovita Tribunal from Romania.

The experts developed on the suitable model of pre-sentence report consistent with the legal requirements of the Republic of Moldova (formal and substantial requirements), drafted a strat-

când experiența internațională în domeniu.

În cadrul discuțiilor și dezbaterilor în plen, participanții, beneficiind de consultații ale experților internaționali, au formulat un plan de acțiuni de pilotare a serviciului de probațiune prezentențială, care prevede următoarele activități:

- pilotarea probațiunii pentru minori, în etapa inițială, în colaborare cu Direcția pentru protecția drepturilor copilului a sect. Centru;
- instituirea în cadrul Direcției municipale pentru protecția drepturilor copilului a unui serviciu separat specializat, a cărui practică va fi preluată în fiecare sector;
- pilotarea probațiunii implicând instituțiile existente;
- realizarea activității de pilotare în baza acordului de parteneriat încheiat între IRP, instanța de judecată, procuratură și Direcția pentru protecția drepturilor copilului;
- elaborarea de instrucțiuni interne în cadrul fiecărei instituții de stat implicate;
- implicarea ONG-urilor ce activează în domeniu;
- implicarea Departamentului de Executare a Deciziilor Judiciare al Ministerului Justiției în faza postsentință.
- pilotarea ulterioară în raioane să fie realizată prin intermediul reprezentanțelor direcțiilor de asistență socială ale Ministerului Muncii, Protecției Sociale; al direcțiilor de învățământ, al primăriilor;
- specializarea judecătorilor în cazurile cu implicare a minorilor.

ACTIVITĂȚILE DE IMPLEMENTARE A MUNCII NEREMUNERATE ÎN FOLOSUL COMUNITĂȚII

1. Definitivarea cadrului legal

Baza legală pentru aplicarea pedepsei cu munca neremunerată în folosul comunității se conținea în articolele 62 și 67 ale Codului Penal, mecanismul de executare fiind prevăzut în proiectul Codului de Executare, care deocamdată nu a fost adoptat. În această situație, la începutul anului 2003 Institutul de Reforme

egy of interaction between various agencies which are involved in the drawing up of pre-sentence reports in juvenile cases, imparting the international experience in this field with the participants.

During the discussions and debates held in plenary session, the participants, taking advantage of the advice offered by the international experts, have come up with a plan of actions for the piloting of the pre-sentence probation service, which provided for the following activities:

- piloting probation for minors, at the initial phase, in cooperation with the Direction for the Protection of the Child's Rights of the Centru sector;
- instituting within the municipal Direction for the Protection of the Child's Rights a separate specialized service, the example of which would be taken over by every sector of the city;
- piloting probation by involving the existent institutions;
- implementation of piloting on the bases of the partnership agreement concluded by the IPR, court, prosecutor's office, and the Direction for the Protection of the Child's Rights;
- developing internal instructions within every state institution involved;
- involving the NGOs active in this field;
- involving the Department of Court Judgments' Enforcement of the Ministry of Justice in the post-sentence stage;
- further piloting in the regions should be carried out through the representatives of the social assistance directions of the Ministry of Labor, Social and Family Protection; of the education directions, of the town halls;
- specialization of judges in cases involving juveniles.

ACTIVITIES FOR THE IMPLEMENTATION OF COMMUNITY WORK

1. Settlement of the legislative framework

The legal bases for the application of community work used to be regulated in articles 62 and 67 of the Criminal Code, the enforcement mechanism being provided in the draft Enforcement Code, which was not passed yet by the Parliament. In this situation, at the beginning of the year 2003, the Institute for Penal Reform

Penale a lansat inițiativa elaborării unui Regulament privind aplicarea Muncii neremunerate în folosul comunității.

Proiectul de regulament a fost elaborat în cadrul Grupului de Lucru în domeniul Alternativelor la detenție și a fost transmis Ministerului Justiției/ Departamentului de Executare a Deciziilor Judiciare al Ministerului Justiției. În procesul definitivării acestuia au fost relevante concluziile seminarelor pentru procurori și polițiști (2-3 iulie 2003) și pentru funcționarii din cadrul organelor administrației publice locale (9-10 septembrie 2003), când au fost analizate și relevate diferite aspecte ce țineau de aplicarea muncii comunitare, care inițial nu erau incluse în proiectul de Regulament.

Membrii Grupului de Lucru pe Alternative au propus și o serie de modificări la Codul Penal în ce privește aplicarea muncii neremunerate în folosul comunității, și anume: mărirea numărului de articole pentru care se poate aplica pedeapsa cu muncă neremunerată în folosul comunității; stabilirea numărului minim de ore care trebuie efectuat (de la 2 la 4 ore pe zi, în afara timpului de lucru sau studii), precum și proporția înlocuirii cu arest în caz de eschivare de la executarea pedepsei (2 ore de muncă comunitară echivalând cu o zi de arest).

La 31 decembrie 2003 cadrul juridic de aplicare a noii pedepse - munca neremunerată în folosul comunității, a fost definitivat prin adoptarea de către Guvernul Republicii Moldova, prin Hotărârea nr. 1643, a Regulamentului cu privire la modul de executare a pedepsei penale sub formă de muncă comunitară. Menționăm că Legea privind punerea în aplicare a Codului Penal al Republicii Moldova, nr. 1160-XV din 21.06.2002, în articolul 5 prevede modul de intrare în vigoare a prevederilor Codului Penal cu referire la aplicarea pedepselor în formă de muncă comunitară. Se stabilește că aplicarea pedepsei cu muncă comunitară poate avea loc pe etape, pe măsura creării condițiilor pentru executare în anumite sectoare. Aplicarea pedepsei la nivelul întregii republici urmează să fie efectuată nu mai târziu de 1 iulie 2004.

2. Programul de instruire

În vederea aplicării eficiente a pedepsei cu munca comunitară, Institutul de Reforme Penale a inițiat un program de instruire, desfășurat în colaborare cu Consiliul Superior al

had launched the initiative of developing a Regulation on the application of community work.

The draft Regulation was drawn up within the Working Group on Alternatives to Detention and afterwards forwarded to the Ministry of Justice - Department of Court Judgments' Enforcement. While fine-tuning it, the conclusions of the seminars conducted for the prosecutors and the police officers proved helpful (2nd-3rd of July 2003), as well as for the public officials from the local public authorities (9th-10th of September 2003), when various aspects regarding the operation of community work were scrutinized and revealed, aspects which initially were not included in the draft Regulation.

The members of the Working Group on Alternatives suggested as well a series of amendments to be brought to the Criminal Code with regard to the application of community work, namely: increasing the number of articles for which community work may be applied; establishing a minimum number of hours to be worked (from 2 to 4 hours per day, during the period of time free from work and studies), as well as the amount which may be commuted to arrest in case of eluding from serving the punishment (2 hours of community work being equal to 1 day under arrest).

On the 31st of December 2003, the legal framework for the application of the new punishment - community work was settled through the adoption of the Regulation on the manner of enforcing the criminal punishment of community work, by the Republic of Moldova Governmental Decree No.1643. It should be mentioned that the Law on the enforcement of the Republic of Moldova's Criminal Code, No.1160-XV from 21.06.2002 provides in article 5 the manner of coming into effect of the Criminal Code provisions regarding the application of community work punishments. It is established that the application of community work punishment may occur in consecutive stages, as the conditions for its enforcement in various areas are created. The application of this punishment throughout the territory of the Republic is to be carried out not later than the 1st of June 2004.

2. Training program

In the view of an effective enforcement of the community work penalty, the Institute for Penal Reform has initiated a training program, carried out in cooperation with the Superior

Magistraturii și Ministerul Justiției, în acest sens fiind încheiate și acorduri de colaborare (7 mai și, respectiv, 12 mai 2003).

SEMINARUL DE FORMARE DE FORMATORI (Chișinău, 15-18 mai 2003)

În cadrul programului de activități de instruire privind munca comunitară, realizat de către Institutul de Reforme Penale în colaborare cu Consiliul Superior al Magistraturii și Ministerul Justiției al Republicii Moldova și PRI a fost organizat

Seminarul de Formare de Formatori privind aplicarea muncii comunitare.

Seminarul și-a propus instruirea un grup de persoane atât în ce privește mecanismul de implementare a Muncii Comunitare, cât și de a le oferi cunoștințe și dezvoltarea abilității de predare. Aceste resurse umane înalt calificate vor putea activa în calitate de persoane resursă în sectoarele unde se va aplica prioritar munca comunitară, dar și ca experți naționali în seminarele ulterioare, organizate la extinderea pilotării (inclusiv la nivel național), astfel optimizându-se atât procesul de instruire în sensul cunoașterii situației locale, cât și cheltuielile necesare pentru participarea experților străini.

La seminar au fost abordate tematici ce țin de prezentarea experienței internaționale de implementare a muncii comunitare, beneficiile pe care le prezintă această măsură de pedeapsă alternativă detenției și mecanismul de funcționare a acesteia, modul de interacțiune și rolul diferitor parteneri implicați în implementarea muncii comunitare, sensibilizarea opiniei publice, au fost discutate condițiile necesare pentru implementarea cu succes a instituției date de pedeapsă în Republica Moldova și a

Council of Magistrates and the Ministry of Justice, collaboration agreements being concluded for this purpose (7th of May and, accordingly, 12th of May 2003).

TRAIN-OF-TRAINERS SEMINAR (Chisinau, 15th - 18th of May 2003)

Within the program of training activities in the field of community work, implemented by the Institute for Penal Reform in cooperation with the Superior Council of Magistrates and the Ministry of Justice, and PRI a train-of trainers seminar on

community work was organized.

The goal of the seminar was to train a group of persons on the mechanism of implementation of community work, as well as to enrich their knowledge of and to educate their teaching skills. These highly qualified human resources will be able to activate as resource persons in the sectors where community work is to be applied with priority, but also as national experts during subsequent seminars, organized upon extension of piloting (also at the national scale), thus optimizing both the training process in terms of spreading knowledge of the local situation, and reducing the costs needed to import foreign expertise.

Within the seminar, various issues had been raised, particularly related to the international practice in the sphere of community work implementation, benefits of the alternative sanction to detention and its operation mechanism, manner of interaction and the role of various partners involved in the implementation of community work, raising of the public awareness. Besides, the conditions which are necessary for a successful implementation of this type of penalty in the Republic of Moldova were discussed and a plan of future actions was developed. The

fost elaborat un plan de acțiuni pentru viitor. Participanților le-au fost prezentate unele criterii și linii directe în modelarea seminarelor și cerințele pentru prezentări eficiente. Cei prezenți au lucrat în ședințe plene, dar și în cadrul grupurilor mici, unde au analizat studii de caz privind aplicarea muncii comunitare și au elaborat unele modele de seminar.

La seminar au participat 25 de persoane, preponderent judecători și executori judiciari, dar și procurori, cadre din Ministerul Afacerilor Interne, lectori ai Universității de Stat din Moldova etc.

În calitate de trainerii au fost invitați experți din țări în care implementarea Muncii Comunitare se desfășoară de mai mult timp și cu rezultate deosebite:

Letonia - Adrija Kasakovska, judecător al Judecătoriei Tukums, și Janis Brinteniaks, coordonator al Serviciului de muncă comunitară din Saldus;

România - Larisa Mihăloiu, Șeful Serviciului de Reintegrare Socială și Supraveghere de pe lângă Tribunalul Dâmbovița;

Rusia - Fiodor Grușin și Vladimir Neciaev de la Academia Rusească pentru instruirea colaboratorilor organelor de drept, Ryazan.

SEMINARUL PENTRU PROCURORI ȘI POLIȚIȘTI (Chișinău, 2-3 iulie 2003)

Al doilea seminar de instruire privind aplicarea muncii neremunerate în folosul comunității a întrunit 25 de participanți - colaboratori ai procuraturii și ai poliției, care pe parcursul a două zile (2 - 3 iulie 2003) au studiat interactiv mecanismul de aplicare și funcționare a acestei noi măsuri de pedeapsă.

Desfășurarea

participants were presented some criteria and guidelines for the mapping of seminars and the requirements for efficient presentations. The participants got to work in plenary sessions, as well as within smaller groups, when they had to solve case studies regarding the application of community work and to come up with models of seminars.

The seminar was attended by 25 participants, most of whom were judges and bailiffs, as well as prosecutors, officers of the Ministry of Interior, professors from the State University of Moldova etc.

Experts from countries where the implementation of community work has a longer history, with positive results, were invited as trainers:

Latvia - Adrija Kasakovska, judge from the Tukums court, and Janis Brinteniaks, Coordinator of the Community Service from Saldus;

Romania - Larisa Mihăloiu, Chief of the Social Reintegration and Supervision Service with the Dimbovita Tribunal;

Russia - Feodor Grusin and Vladimir Neciaev, from the Russian Academy for the Training of Law Enforcement, Ryazan.

SEMINAR FOR THE PROSECUTORS AND POLICE OFFICERS (Chisinau, 2nd-3rd of July 2003)

The second training seminar regarding the application of community work brought together 25 participants - working for the prosecutor's office and police, who, during the 2 seminar days (2nd and 3rd of July 2003), had interactively studied the mechanism of application and operation of this new type of sanction.

The organi-

trainingului a fost determinată de necesitatea informării și pregătirii practice a procurorilor și a colaboratorilor de poliție, care urmează să exercite un rol aparte în ceea ce privește aplicarea pedepsei penale - munca în folosul comunității.

Informația oferită la seminar a inclus cadrul juridic național ce reglementează aplicarea pedepsei, principiile internaționale de aplicare a acestui tip de sancțiune, beneficiile pe care le prezintă munca comunitară (economice, sociale, de reintegrare a infractorilor etc.), organizarea muncii persoanelor condamnate la o astfel de pedeapsă, mecanismul supravegherii acestora, cu accentul pe rolul polițiștilor și al procurorilor la diferite faze ale procesului penal și executării pedepsei.

În cadrul seminarului au fost prezentate modificările din Codul Penal nou privind aplicarea Muncii Comunitare, introduse prin Legea nr. 211 din 29 mai 2003: extinderea numărului de infracțiuni ușoare și mai puțin grave pentru care poate fi aplicată (numărul total al acestora ajungând la 38); posibilitatea înlocuirii, în caz de eschivare cu rea-voință, cu arest (nu și cu amendă, cum era în versiunea inițială) - în proporție de o zi de arest pentru 2 ore de muncă comunitară, excluderea militarilor din categoria persoanelor cărora le poate fi aplicată munca comunitară.

În calitate de traineri au fost participanții la Seminarul de Formare de Formatori din 15-18 iulie 2003:

membrii Grupului de Lucru în domeniul Alternativelor la Detenție/IRP:

- **Ion Dron**, Directorul Centrului de Creație Legislativă;
- **Ion Golubțov**, Directorul Departamentului de Executare a Deciziilor Judiciare al Ministerului Justiției;
- **Xenofon Ulianovschi**, Judecător, Judecătoria militară;

precum și:

- **Igor Serbinov**, Șeful Secției Judiciar-Penale, Procuratura Generală a Republicii Moldova;
- **Vladimir Poalelungi**, Procuror în Secția verificare a respectării legilor la executarea pedepselor, Procuratura Generală.

zation of this training derived from the need of informing and practical preparation of the prosecutors and police officers who will be called upon to play a special role regarding the application of the penalty - community work.

The information offered during the seminar included the national legal framework regulating the application of this punishment, the international principles of the application of this category of sanctions, the benefits of the community work (economic, social, related to the social reintegration of the offender), organizing the work of the persons sentenced to such a penalty, the mechanism of their supervisions, stressing on the role of the police offices and prosecutors at various stages of the criminal proceedings and punishment's enforcement.

During the seminar, the amendments that had been introduced to the Criminal Code in the field of community work were presented, namely the amendments introduced by the Law no.211 from 29th of May 2003: extension of the number of minor and less severe criminal offences for which community work is applicable (their total number being now 38); possibility of commuting this sanction, in case of ill-faith avoidance to serve it, with arrest (and not fine, as initially foreseen) - in the proportion of one day of arrest for 2 hours of community work, exclusion of military personnel from the category of persons to whom community work is applicable.

The participants from the training-of-trainers seminar, held on the 15th-18th of July 2003, participated in the capacity of trainers at this seminar:

Members of the Working Group on Alternatives to Detention/IRP:

- **Ion Dron**, Director of the Center for Legislative Creation;
- **Ion Golubtov**, Director of the Department of the Court Judgments' Enforcement;
- **Xenofon Ulianovschi**, judge of the Military Court.

as well as

- **Igor Serbinov**, Chief of the Judicial-Penal Section, Prosecutor General's Office of the Republic of Moldova;
- **Vladimir Poalelungi**, prosecutor in the Section of Control over the Observance of Law in the Field of Punishments' Enforcement, Prosecutor General's Office.

- **Vitalie Manole**, Șef Secție Instituții Speciale, Direcția Generală Poliție Ordine Publică, Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova.

Metodele de studiu interactive, aplicate în cadrul seminarului, au generat un nivel înalt de participare: lucrul în grup și în sesiuni plenare, analiza studiilor de caz și a modelelor de reușită.

- **Vitalie Manole**, Chief of the Section of Special Institutions, General Direction of the Public Order Police, Ministry of Interior, Republic of Moldova.

The interactive methods of study used during the seminar, generated a high level of participation: group work and plenary sessions, case studies and models of success.

SEMINARUL DE INSTRUIRE PENTRU ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ (Chișinău, 9-10 septembrie 2003)

În perioada 9-10 septembrie a avut loc al treilea seminar din ciclul activităților de instruire, acesta fiind desfășurat în colaborare cu Primăria Municipiului Chișinău.

La seminar au participat Primarul General al municipiului Chișinău Serafim Urecheanu, reprezentanți ai preturilor tuturor sectoarelor capitalei, precum și reprezentanți ai administrației publice locale din orașele Ungheni și Nisporeni. De asemenea au participat judecători și angajați ai serviciilor de executare din sectoarele sus-menționate, astfel fiind stabilite legături directe între toți partenerii implicați.

Seminarul a avut drept scop familiarizarea participanților cu conceptul, beneficiile, cadrul legal și mecanismul de aplicare a muncii neremunerate în folosul comunității ca pedeapsă penală alternativă la detenție, inclusă în noul Cod Penal.

În cadrul seminarului, experți internaționali au prezentat experiența avansată a altor țări în aplicarea muncii comunitare, în mod special a Letoniei. Expertul internațional Janis Brinteniaks, coordonator al muncii comunitare în districtul Saldus din Letonia, a participat

TRAINING SEMINAR FOR THE LOCAL PUBLIC ADMINISTRATION (Chisinau, 9th-10th of September 2003)

In the period of 9th-10th of September, the third seminar from the training activities cycle was held in cooperation with the Town Hall of the Chisinau Municipality.

The seminar was attended by the Mayor General of the Chisinau municipality, Mr. Serafim

Urecheanu, representatives of the sub-mayoralities from all the sectors of Chisinau, as well as by representatives of the local public administration from the Ungheni and the Nisporeni cities. Besides, judges and representatives of the enforcement services from the above-mentioned sectors took part in the seminar, thus establishing direct ties with all the participants who are involved.

The seminar pursued the familiarization of the participants with the concept, advantage, legislative framework and the mechanism of applying community work as an alternative to detention, included in the new Criminal Code.

At the seminar, the international experts presented the advanced experience of other countries in the field of applying community work, particularly of Latvia. The international expert, Mr. Janis Brinteniaks, community work coordinator from the district of Saldus, Latvia, attended for the second time the IPR seminars

pentru a doua oară la seminarele IRP dedicate muncii comunitare, fiind familiarizat cu specificul Republicii Moldova.

3. Activități de sensibilizare și informare

Broșura privind Munca în Beneficiul Comunității

Expertul Grupului de Lucru pe Alternative Ion Golubțov, Directorul Departamentului de Executare a Deciziilor Judiciare, a elaborat o Broșură Informativă, care conține informații accesibile cu privire la munca comunitară ca măsură de pedeapsă, ce nu implică detenția.

Broșura este destinată, în primul rând, persoanelor care urmează să implementeze munca comunitară (judecători, executori, procurori, avocați, polițiști, funcționari publici); reprezentanți ai structurilor de stat implicați în reforma penală (Parlamentul Republicii Moldova, Președinția, Ministerul Justiției, Departamentul Instituțiilor Penitenciare etc.); dar și societatea civilă (ONG-uri specializate în protecția drepturilor omului), publicul larg.

Broșura cuprinde noțiunea muncii în beneficiul comunității, o descriere comparativă în raport cu alte țări, argumente pro sau contra aplicării MBC, de asemenea descrie mecanismul aplicării MBC: cazurile în care poate fi aplicată MBC, caracterizarea pedepsei, supravegherea executării muncii comunitare, consecințele neexecutării pedepsei cu Munca neremunerată în folosul Comunității etc.

Ghidul privind munca neremunerată în folosul comunității

Ghidul practic privind aplicarea muncii neremunerate în folosul comunității se adresează în primul rând judecătorilor, procurorilor, funcționarilor din cadrul administrației publice locale, colaboratorilor organelor de poliție, angajaților serviciilor de executare și instituțiilor unde urmează să-și execute pedeapsa condamnații,

dedicated to community work, therefore he was aware of the specific conditions existing in the Republic of Moldova.

3. Awareness raising and information activities

Brochure on Community Work

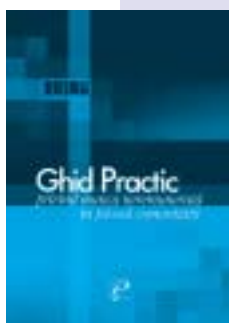
The expert from the Working Group on Alternatives, Mr. Ion Golubtzov, Director of the Department of Court Judgments' Enforcement has developed an Informative Brochure, containing accessible information with regard to community work as a criminal punishment, which does not involve detention.

The Brochure is intended first of all for the persons called to implement community work (judges, bailiffs, prosecutors, attorneys, police officers, public servants); representatives of the state structures involved in the penal and penitentiary reform (Parliament of the Republic of Moldova, Presidency, Ministry of Justice, Department of Penitentiary Institutions, etc.); but also the civil society (NGOs specialized in human rights' protection issues), public at large.

The Brochure defines the concept of community work, makes a comparative analysis with other countries, brings pros and cons of the application of community work and pictures the mechanism of its application: cases when community work is applicable, illustration of the punishment, supervision over the community work enforcement, consequences of the failure to exercise the community work etc.

Community Work Guide

The practical guide on the application of community work is designed foremost judges, prosecutors, officials from the local public administration, police officers, employees of the enforcement services and institutions where the convicts are to serve their punishment, the entire legal community as well as the public at large from the Republic of Moldova.

întregii comunități juridice și publicului larg din Republica Moldova.

Ghidul include un set complex de informații teoretice și practice, conținând linii directoare pentru judecători și procurori la aplicarea pedepsei și face legătura cu alte măsuri alternative, inclusiv probațiunea, descrie rolul poliției în procesul de executare a muncii neremunerate și funcțiile administrației publice locale, oferă modele de acte ce urmează a fi completate în procesul de executare a pedepsei.

Elaborarea Ghidului în formula actuală, ca un instrument de lucru pentru persoanele sus-menționate, a fost posibilă grație eforturilor făcute de autori - lucrători în domeniul justiției penale, cercetători științifici, membri ai Grupului de Lucru în domeniul Alternativelor la Detenție al Institutului de Reforme Penale.

Elaborarea posterului „Dă-mi o șansă să ajung util societății”

În vederea sensibilizării societății pentru implementarea muncii comunitare a fost elaborat un poster, care are drept motto: „Dă-mi o șansă să ajung util societății”. Posterul, tipărit în 1000 de exemplare, prin implicarea voluntarilor urmează să fie plasat în locuri de acces public.

MEDIAREA

Definitivarea proiectului de lege

În luna aprilie a anului 2003 proiectul de lege cu privire la medierea în cauzele penale a fost transmis pentru examinare și analiză Comisiei Juridice pentru Numiri și Imunități a Parlamentului Republicii Moldova, Ministerului Justiției și Direcției Drept și Relații Publice a Președinției Republicii Moldova.

Ulterior Președinția a preluat inițiativa legislativă și a transmis proiectul de lege pentru avizare instituțiilor implicate (ministere, procuratură etc.), majoritatea dintre care a avut o

The Guide includes a complex set of theoretical and practical information, containing guidelines for judges and prosecutors at the application of the punishment and makes a connection to other alternative measures, including probation, depicts the role of police in the process of enforcing community work and the functions of the local public administration, offering model acts which have to be filled in the course of the punishment enforcement.

The development of the Guide in the actual format, as a working tool for the above-mentioned person, was possible due to the efforts made by the authors - practitioners in the criminal justice field, scientific researchers, members of the Working Group on Alternatives to Detention of the Institute for Penal Reform.

Development of the poster “Give me a chance to turn useful for the society”

In the view of raising the social awareness about the implementation of community work, a poster was developed, with the slogan “Give me a chance to turn useful for the society”. The volunteers will post the poster, printed in 1000 copies, in places of public access.

MEDIATION

Finalization of the draft law

In the April 2003 year, a draft law on mediation in criminal cases was forwarded for consideration and scrutiny to the Legal Commission for Appointments and Immunities of the Parliament of the Republic of Moldova, Ministry of Justice and Direction of Public Law and Relations of the Presidency of the Republic of Moldova.

Consequently, the Presidency has taken over the legislative initiative and has put it forward to the involved institutions (ministries, prosecutor's office etc.) for the last to give advisory notes on

reacție pozitivă, calificându-l drept un proiect necesar. Proiectul a fost transmis la Consiliul Europei pentru expertizare.

În urma desfășurării Atelierului de Lucru privind Medierea (24-25 septembrie) și la recomandările experților internaționali s-au cristalizat o serie de aspecte care au fost detaliate sau modificate (cum ar fi, de exemplu, statutul mediatorului, participanții la mediere etc.)

ATELIERUL DE LUCRU PRIVIND MEDIEREA ÎN CAUZELE PENALE (Chișinău, 24-25 septembrie 2003)

În perioada 24-25 septembrie 2003, Institutul de Reforme Penale IRP a organizat un Atelier de Lucru dedicat tematicii medierii, având drept scop familiarizarea comunității juridice cu modalitatea și mecanismele specifice ale medierii, precum și cu avantajele implementării pe etape a acestei instituții. De asemenea, în cadrul Atelierului participanților le-a fost prezentat proiectul de Lege cu privire la medierea în cauzele penale, elaborat de Grupul de Lucru în domeniul Alternativelor la detenție, care ulterior a fost pus în discuție de către participanți.

Dat fiind scopul specific al atelierului de a convinge participanții de utilitatea și oportunitatea implementării medierii în Moldova, cercul acestora a fost constituit din persoane cheie în sistemul justiției penale: Valeria Șterbeț, președintele Curții Supreme de Justiție, președintele Consiliului Superior al Magistraturii, Maria Postoico, președintele Comisiei Juridice pentru Numiri și Imunități a Parlamentului Republicii Moldova, Gheorghe Amihalachioaie, președintele Baroului Avocaților al Republicii Moldova, reprezentanți ai Președinției și Pro-

it and the majority of them provided a positive reaction, qualifying it as a necessary draft. The draft law was transmitted to the Council of Europe as well.

After the organization of the Workshop on Mediation (24th-25th of September) and following the recommendations made by the international experts, a series of aspects have been clarified by further detailing and modification (i.e. the status of the mediator, the participants at the mediation etc.)

WORKSHOP ON MEDIATION IN CRIMINAL CASES (Chisinau, 24th-25th of September 2003)

In the period of 24th-25th of September 2003, the Institute for Penal Reform held a Workshop dedicated to the topic of mediation, pursuing the goal of making the legal community familiar with the manner and specific mechanisms of mediation, as

well as with the advantages of step-by-step implementation of this institution. Also, at the Workshop the participants were presented the draft law on mediation in criminal cases, developed by the Working Group on Alternatives to Detention, which was afterwards proposed for discussions among the participants.

Due to the specific goal of the workshop, of convincing the participants of the usefulness and timeliness of the implementation of mediation in Moldova, their circle comprised key-persons from the criminal justice system: Mrs. Valeria Sterbet, President of the Supreme Court of Justice, President of the Superior Council of Magistrates, Mrs. Maria Postoico - President of the Legal Commission for Appointments and Immunities of the Parliament of the Republic of Moldova, Mr. Gheorghe Amihalachioaie - President of the Bar Association, representatives of

curaturii, Ministerului Afacerilor Interne, ai societății civile etc.

La lucrările Atelierului, experții internaționali Anton van Kalmthout, profesor la Universitatea din Tilburg (Olanda), Krzysztof Pawlowski, membru al Asociației Mediatorilor din Polonia și Andrei Pașcu, vicepreședintele Forumului European al Medierii (România) au prezentat rapoarte privind practica implementării medierii în Olanda, Polonia și în alte țări europene.

În timpul discuțiilor și dezbaterilor în plen participanții locali, beneficiind de consultații ale experților internaționali, au formulat un plan de acțiuni pentru implementarea ulterioară a medierii, implicând activitatea a 5 parteneri: statul, societatea civilă, mediatorii, infractorul și victima.

Planul de acțiuni prevede un șir de activități, inclusiv:

- mediatizarea instituției medierii (informarea continuă a judecătorilor, procurorilor, publicului larg privind medierea, a beneficiilor pe care le aduce aceasta);
- elaborarea unor standarde în ce privește medierea;
- definitivarea cadrului normativ de funcționare (adoptarea legii cu privire la mediere, elaborarea actelor ce ar reglementa statutul mediatorilor, de ex. codului deontologic al mediatorilor);
- instruirea inițială și continuă a mediatorilor;
- pilotarea medierii în cadrul unui Centru de Mediere;
- evaluarea și monitorizarea aplicării medierii prin intermediul unor organe separate, alte decât cele care vor realiza implementarea propriu-zisă a medierii.

the Presidency and Prosecutor's Office, Ministry of Interior, civil society etc.

Presentations on the practice of implementation of mediation in the Netherlands, Poland and other European countries were delivered by international experts: Mr. Anton van Kalmthout, professor from the Tilburg University (Netherlands), Mr. Krzysztof Pawlowski, member of the Polish Association of Mediators, and Mr. Andrei Pascu - Deputy President of the European Forum for Mediation (Romania).

During the discussions and debates in plenary session, the local participants, upon the advice of the international experts, came up with a plan of actions for the further implementation of mediation, providing for the involvement of 5 partners: state, civil society, mediators, offender and the victim.

The plan of actions provides for a series of actions, including:

- raising awareness about the institution of mediation (on-going information of the judges, prosecutors, public at large regarding mediation, of the benefits entailed by it);
- developing standards on mediation;
- finalizing the regulatory framework on the functioning of mediation (passing the law on mediation, developing acts regulating the status of mediators, e.g. the Ethics Code of Mediators);
- initial and on-going training of mediators;
- piloting mediation within the Center of Mediation;
- assessment and monitoring of the application of mediation through separate bodies, other than those which will be in charge of mediation.

IV. GRUPUL DE REFERINȚĂ

Grupul de Referință a fost creat în scopul coordonării inițiativelor de reformare a sistemului de justiție penală în Republica Moldova.

Obiectivele puse în fața acestuia sunt: analiza inițiativelor de reformare a sistemului de justiție penală și conturarea unui plan viabil de implementare.

Domeniile ce intră în competența grupului țin de:

- analiza sistemului de justiție penală în Republica Moldova;
- analiza inițiativelor de perfecționare a sistemului de justiție penală realizate de către organizațiile neguvernamentale, în special de către IRP;
- coroborarea inițiativelor organizațiilor neguvernamentale cu politica penală a Republicii Moldova și cu practicile internaționale în acest domeniu;
- analiza programului de implementare a probațiunii în Republica Moldova:
 1. probațiunea prezentențială (referatele de probațiune pentru individualizarea pedepsei),
 2. probațiunea sentențială (pedepsele non-privative de libertate - ajutor și consiliere socială și probațiunea în penitenciare

IV. REFERENCE GROUP

The Reference Group was created for the purpose of coordinating the initiatives of reforming the criminal justice in the Republic of Moldova.

The **objectives** of the Group are the following: to analyze the initiatives of reforming the system of criminal justice and to outline a viable plan of implementation.

The Group's areas of competence are:

- analysis of the criminal justice system in the Republic of Moldova;
- analysis of initiatives of improving the criminal justice system, undertaken by non-governmental organizations, especially by the IPR;
- corroboration of the initiatives of the non-governmental organizations with the penal policy of the Republic of Moldova and the international practices in this field;
- analysis of the program on the implementation of probation in the Republic of Moldova:
 1. pre-sentence probation (probation papers that would make possible a more individualized approach to the criminal sanction),
 2. sentence probation (non-custodial punishments - assistance and social counseling,

- pregătirea pentru liberare),
- 3. postsentențială (asistența după liberarea din locurile de detenție).

- analiza programului de implementare a muncii comunitare: pilotarea, extinderea pilotării și implementarea la nivel național;
- analiza programului de implementare a medierii în cauzele penale: aspecte organizatorice și funcționale ale medierii.
- alte inițiative auxiliare: programul de acces la informație al deținuților; monitorizarea respectării drepturilor deținuților; baza de date “Krimin”, perfecționarea legislației ce reglementează funcționarea sistemului penitenciar etc.

Membri ai Grupului de Referință:

1. **Maria Postoico**, Președintele Comisiei Juridice pentru Numiri și Imunități a Parlamentului Republicii Moldova;
2. **Valeria Șterbeț**, Președintele Curții Supreme de Justiție, Președintele Consiliului Superior al Magistraturii;
3. **Valentin Sereda**, Directorul General al Departamentului Instituții Penitenciare al Ministerului Justiției;
4. **Ion Golubțov**, Directorul Departamentului de Executare a Deciziilor Judiciare al Ministerului Justiției;
5. **Alexandru Tănase**, Centrul de Studii și Politici Juridice;
6. **Mihai Popescu**, Director Regional al Penal Reform International;
7. **Igor Dolea**, Directorul IRP.

Prima ședință a Grupului de Referință a fost în luna septembrie 2003, la ea participând și doi experți internaționali: Irena Kriznik, Slovenia și Anne Mace, Marea Britanie.

probation in the prisons - preparation for release),

3. post-sentence probation (support after the release from detention places).

- analysis of the program of the implementation of community work: piloting, extension of piloting and implementation at the national level;
- analysis of the program of the implementation of mediation in criminal cases: organizational and operational aspects of mediation;
- other additional initiatives: program of access to the information for the detainees; monitoring the observance of the detainees' rights; database “Krimin”, improvement of the legislation regulating the operation of the penitentiary system etc.

Members of the Reference Group

1. **Maria Postoico**, President of the Legal Commission for Appointments and Immunities of the Parliament of the Republic of Moldova;
2. **Valeria Sterbet**, President of the Supreme Court of Justice; President of the Superior Council of Magistrates
3. **Valentin Sereda**, General Director of the Department of Penitentiary Institutions;
4. **Ion Golubtov**, Director of the Department of Court Judgments' Enforcement, Ministry of Justice;
5. **Alexandru Tanase**, Center for Studies and Legal Policies
6. **Mihai Popescu**, Regional Director of Penal Reform International;
7. **Igor Dolea**, Director of IPR.

The first meeting of the Reference Group was convened in September 2003, being attended by 2 international experts: Irena Kriznik, Slovenia and Anne Mace, Great Britain.

V. ACTIVITĂȚI REALIZATE ÎN DOMENIUL REFORMEI INSTITUȚIONALE

Grupul de lucru privind definitivarea Codului de Executare

La 24 februarie 2003, prin Hotărârea nr. 10/101 a Comisiei Juridice pentru Numiri și Imunități a Parlamentului Republicii Moldova s-a decis confirmarea sub egida Institutului de Reforme Penale a Grupului de Lucru privind definitivarea Codului de Executare în următoarea componență: Ion Golubțov - Directorul Departamentului de Executare a Deciziilor Judiciare al Ministerului Justiției al Republicii Moldova; Ion Dron - Vicepreședintele Judecătoriei sectorului Centru, mun. Chișinău (în prezent Directorul Centrului Creație Legislativă); Andrei Vicol - Vicedirectorul Departamentului Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției; Victor Moraru - Doctor Conferențiar, Facultatea de Drept, Universitatea de Stat din Moldova; Daniel Martin - lector la Facultatea de Drept, USM; Veaceslav Mîrza - Șeful Secției Promulgare a Serviciului Acte ale Președintelui, Aparatul Președintelui Republicii Moldova. Grupul de Lucru a avut sarcina de a pregăti proiectul Codului de Executare, partea penală, pentru lectura a doua în Parlamentul Republicii Moldova.

Prima ședință a Grupului de Lucru a avut loc la data de 25 februarie 2003, fiind stabilite regulile de activitate. La 27 februarie 2003 membrii grupului de lucru s-au întâlnit cu reprezentanții Comisiei Juridice pentru Numiri și Imunități a Parlamentului Republicii

V. ACTIVITIES CARRIED OUT IN THE FIELD OF INSTITUTIONAL REFORM

Working Group for the finalization of the Enforcement Code

On the 24th of February 2003, by Decision No.10/101 of the Legal Commission for Appointments and Immunities of the Parliament of the Republic of Moldova, it was decided to confirm the composition of the Working Group for the finalization of the Enforcement Code, under the aegis of the Institute for Penal Reform, as follows: Ion Golubtov - Director of the Department of Court Judgments' Enforcement, Ministry of Justice of the Republic of Moldova; Ion Dron - Deputy President of the Centru sector court, Chisinau municipality, (actual Director of the Centre for Legislative Creation); Andrei Vicol - Deputy Director of the Department of Penitentiary Institutions of the Ministry of Justice; Victor Moraru - Associated Professor at the State University of Moldova, Law Faculty; Daniel Martin - Professor at the State University of Moldova, Law Faculty; Veaceslav Mirza - Chief of the Promulgation Section of the Legal Service of the President, Presidency of the Republic of Moldova. The Working Group shall have the goal of preparing the draft Enforcement Code, criminal section, for the second reading in the Parliament of the Republic of Moldova.

The first session of the Working Group took place on the 25th of February 2003, when the working rules were determined. On the 27th of February 2003, the members of the Working Group convened together with the representatives of the

Moldova, unde au stabilit planul comun de activitate. Este de remarcat că la întâlnirea din 22 - 25 ianuarie 2003 a Grupului de lucru privind perfecționarea legislației și politicilor ce reglementează funcționarea sistemului penitenciar, activitate realizată de către IRP împreună cu Comitetul Helsinki din Olanda (NHC), s-a stabilit o modalitate eficientă de interacțiune dintre membrii Grupului de Lucru privind definitivarea Codului de Executare și experții internaționali. Astfel, proiectele de acte normative, rezultat al activității Grupului de Lucru, sunt supuse expertizării internaționale.

La 27 - 28 iunie 2003 a fost convocată o ședință de consultanță a Grupului de Lucru privind definitivarea Codului de Executare. În cadrul acesteia, experți naționali și internaționali au examinat capitolul „Executarea arestării preventive” al proiectului Codului de Executare, analizând viabilitatea noilor prevederi și concordanța acestora cu standardele internaționale. La ședință au participat Anton van Kalmthout, Profesor la Universitatea din Tilburg, Olanda; Ioan Durnescu, Consultant NHC, România; Ion Golubțov; Ion Dron, Andrei Vicol; Victor Moraru; Daniel Martin; Veaceslav Mîrza; Iurie Cojocar (Parlamentul RM, Direcția Juridică a Aparatului Parlamentului); Igor Dolea, Institutul de Reforme Penale, Director și Victor Zaharia, Institutul de Reforme Penale, Șef al Direcției Probațiune și Reformă Instituțională. Între subiectele discutate au fost: scopul arestării preventive, temeiurile, locurile de arest preventiv, termenele de deținere, asigurarea ordinii, persoanele deținute în locurile de arest preventiv, statutul juridic al persoanelor deținute în locurile de arest preventiv, regimul, drepturile preveniților, particularitățile deținerii sub arest preventiv a femeilor gravide, femeilor cu copii și a

Legal Commission for Appointments and Immunities of the Parliament of the Republic of Moldova and established the common plan of activities. It should be mentioned that at the meeting of the 22nd-25th of January 2003 of the Working Group for the improvement of the legislation and policies regulating the functioning of the penitentiary system, an activity implemented by the IPR conjointly with the Netherlands Helsinki Committee, an efficient manner

of interaction between the members of the Working Group for the finalization of the Enforcement Code and the international experts was found. Therefore, the draft regulatory acts - result of the Working Group's activities - are subjected to international expertise.

On the 27th-28th of June 2003, an advisory session of the Working Group for the finalization of the Enforcement Code was called. During this meeting, the national and international experts have considered the Chapter “Enforcement of Pretrial Arrest” of the Draft Enforcement Code, assessing the viability of the new provisions and their consistency with the international standards. This meeting was attended by Mr. Anton van Kalmthout, Professor at the Tilburg University, Netherlands; Mr. Ioan Durnescu, Consultant NHC, Romania; Mr. Ion Golubtov; Mr. Ion Dron; Mr. Andrei Vicol; Mr. Victor Moraru; Mr. Daniel Martin; Mr. Veaceslav Mirza; Mr. Iurie Cojocar, Parliament of the RM, Legal Direction of the Parliament; Igor Dolea, Institute for Penal Reform Director and Victor Zaharia, Institute for Penal Reform, Chief of the Probation and Institutional Reform Direction.

The topics that were discussed included: the goal of pretrial detention, grounds and places of pretrial arrest, terms of detention, ensuring order, persons kept in pretrial arrest places, legal status of the persons detained in pretrial arrest places, the detention regime and

minorilor, obligațiile preveniților, măsurile de încurajare, sancțiunile aplicate preveniților, aplicarea forței fizice, a mijloacelor speciale și a armei de foc, temeiurile și modul de eliberare a preveniților, alte subiecte relevante. Experții au examinat de asemenea modalitatea de modificare a actelor normative subordonate Codului de Executare (pachetul complementar) și realizarea unor seminare de instruire a colaboratorilor sistemului penitenciar în vederea aplicării practice a noilor prevederi, examinarea posibilității instituirii inspecției civile în locurile de detenție.

La 21 - 23 septembrie 2003, în aceeași componență a avut loc a treia ședință de consultanță a Grupului de Lucru privind definitivarea Codului de Executare al Republicii Moldova. În cadrul ședinței s-a examinat varianta finală a proiectului, care a fost transmis Parlamentului Republicii Moldova spre aprobare în a doua lectură.

Proiectul Codului de Executare reprezintă fără îndoială un progres important față de actele normative precedente. Se includ noi normative prin extinderea drepturilor și garanțiilor persoanelor condamnate și prin reglementarea unitară a tuturor aspectelor ce țin de executarea hotărârilor judecătorești (amenda, pedeapsa cu închisoarea, munca neremunerată în folosul comunității etc.). Un fapt remarcabil îl reprezintă confirmarea standardelor din documentele și tratatele internaționale la care R.M. este parte și includerea acestora în reglementările interne.

Proiectul Codului de Executare se apropie mai mult de filozofia exprimată în actele internaționale, în care închisoarea nu are ca finalitate izolarea, ci resocializarea și reintegrarea socială a individului. O deosebită importanță o are contactul deținutului cu lumea exterioară, prin intermediul vizitelor regulate, al convorbirilor telefonice, concediul penitenciar și multe alte măsuri care vor fi considerate de către deținuți ca recompense.

S-a convenit ca experții internaționali să continue activitatea de consultanță. Conform planului comun, Codul de Executare a fost prezentat Comisiei Juridice pentru Numiri și Imunități a Parlamentului Republicii Moldova în luna decembrie 2003.

rights of the pretrial detainees, peculiarities of pretrial detention of pregnant women, women with children, as well as of juveniles, duties of the pretrial detainees, stimulation measures, sanctions imposed to pretrial detainees, use of the physical force, application of special means and firearms, the grounds and manner of releasing the pretrial detainees, other relevant matters. The experts have as well examined the manner of amending the regulatory acts related to the Enforcement Law (subsidiary package) and the possibility of organizing training seminars for the officers of the penitentiary system in the view of enhancing the practical application of the new provisions, examining the possibility of instituting civil inspection in the detention places.

On the 21st-23rd of September 2003, the third advisory session of the Working Group for the finalization of the Enforcement Code of the Republic of Moldova was held. During this session, the final version of the draft was discussed, which was then tabled to the Parliament of the Republic of Moldova to be approved it in the second reading.

The draft Enforcement Code represents, without any doubt, an important progress compared to the previous regulatory acts. It contains new standards residing in the expansion of the rights and guarantees of the convicts and a unitary regulation of all the aspects related to the enforcement of judgments (fine, imprisonment, community work etc.). Another remarkable thing about this draft is confirming the standards from the documents and international treaties to which the Republic of Moldova is part, and including them in the internal regulations.

The draft Enforcement Code comes closer to the philosophy expressed in the international acts, which state that imprisonment pursues re-socialization and social reintegration of the individual rather than his insulation. The emphasis is made on the contact of the detainee with the outer world, through the regular visits, telephone talks, penitentiary vacation and many other measures deemed as rewards by the detainees.

It was agreed that the international experts should continue their consulting activity. According to the common plan, the Enforcement Code was submitted to the Legal Commission for Appointments and Immunities of the Parliament of the Republic of Moldova in December 2003.

ACTIVITĂȚI DE PROMOVARE A JUSTIȚIEI JUVENILE

Acordarea asistenței juridice și psihosociale minorilor în cauzele penale

Minorii reprezintă o categorie vulnerabilă a participanților la procesul penal și necesită un tratament specializat - fapt ce a determinat lansarea unui proiect comun între IRP și UNICEF Moldova „Alternative la detenție și asistență psiho-socio-juridică pentru copii în sistemul de justiție”. Activitățile proiectului în cauză vizează două direcții principale: pilotarea alternativelor la detenție - probațiunea și munca în beneficiul comunității și acordarea asistenței juridice și psihosociale minorilor în calitate de bănuți, învinuiți, inculpați, martori și în calitate de victime.

A Seminarul de instruire pentru avocați

În perioada 6-9 noiembrie 2003, a fost organizat de către Institutul de Reforme Penale, cu susținerea financiară a Reprezentanței UNICEF Moldova, seminarul de instruire pentru avocați privind acordarea asistenței juridice minorilor în conflict cu legea.

Acest seminar este o componentă a proiectului comun dintre Institutul de Reforme Penale și UNICEF în implementarea alternativelor la detenție și asistența juridică și psihosocială pentru copii în sistemul de justiție. Scopul organizării acestei acțiuni a fost familiarizarea avocaților cu specificul

PROMOTION OF THE JUVENILE JUSTICE

Granting legal and psychological-social assistance to the minors in criminal cases

The minors represent a vulnerable category of among the participants at the criminal proceedings and therefore require a specialized treatment - reason which determined the launching of a common project between the IPR and UNICEF Moldova “Alternatives to detention and psychological-social-legal assistance to the children from the justice system”. The activities of this project are concerned with two main directions: piloting of alternatives to detention - probation and community work and granting of legal and psychological-social assistance to the minors who are suspects, accused, defendants, witnesses and victims in the criminal cases.

A Training seminar for lawyers

In the period of 6th-9th of November 2003, the Institute for Penal Reform, with the financial support of the UNICEF Moldova, organized a training seminar for lawyers on granting of legal assistance to minors who are in conflict with the law.

This seminar is one of the components of a common endeavor of the Institute for Penal Reform and the UNICEF in the implementation of the alternatives to detention and legal and psychological-social assistance for the children from the

criminal justice system. The aim of holding this event was to increase the awareness of lawyers

muncii cu minorii delincvenți și importanța intervenției și apărării drepturilor acestora în vederea reintegrării lor în societate.

În cadrul seminarului au fost prezentate rapoarte privind:

- Rolul avocatului în procesul penal.
- Rolul avocatului în etapa judecării cauzei cu participarea minorilor.
- Relația dintre procuror și avocat în cauzele penale cu participarea minorilor.
- Specificul deținerii minorilor în Izolatorul de Detenție Provizorie (IVS).
- Relațiile dintre avocat și administrația Izolatorului de Detenție Preventivă (SIZO) și a închisorii/penitenciarului.
- Rolul serviciului de executare a deciziilor judecătorești în cazurile cu privire la minori.
- Sancțiunile alternative detenției (munca în beneficiul comunității, medierea, alternative la arest).
- Posibilitatea aplicării probațiunii în cazul minorilor.
- Specificul utilizării căilor de atac în privința minorilor.
- Specificul psihologic al minorilor delincvenți.
- Asistența psihosocială a minorilor delincvenți.
- Rolul ONG-urilor pentru protecția drepturilor copiilor în conflict cu legea.
- Rolul organelor de ocrotire a drepturilor copilului din cadrul Administrației Publice Locale.

Rapoartele au fost prezentate de către experți naționali, oameni de știință și practicieni, printre care: Gheorghe Amihalachioae (Președintele Baroului Avocaților), Igor Serbinov (Șeful Secției Judiciar-Penale, Procuratura Generală a Republicii Moldova), Andrei Vicol (Director General Adjunct, Departamentul Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției), Mihai Lupu (Șeful Biroului de Avocați pe lângă Institutul de Reforme Penale), Svetlana Chifa (Șeful Direcției Municipale pentru Protecția Drepturilor Copilului, mun. Chișinău), Ion Golubțov (Directorul Departamentului de Executare a Deciziilor Judiciare, Ministerul Justiției), Tatiana Catană (Asociația Femeilor de Carieră Juridică), Xenofon Ulianovschi (Judecător, Judecătoria Militară), Eduard Harunjen (Șef adjunct, Secția conducere a urmăririi penale în

about the specific of working with juvenile offenders and about the importance of getting involved in defending their rights for the purpose of their re-integration back into the society.

During the seminar, presentations were made on the following issues:

- The role of the lawyer in the criminal proceedings.
- The role of the lawyer at the trial of cases involving minors.
- The relationship between the prosecutor and lawyer in criminal cases with the participation of minors.
- The specific of detention of minors in the Provisional Detention Isolators (IVS).
- The relationships between the lawyer and the administration of the Pretrial Detention Isolators (SIZO) and of the prison/penitentiary.
- The role of the services of enforcement of court judgments in the cases involving juveniles.
- The alternatives sanctions to detention (community work, mediation, alternative to arrest).
- The possibility of applying probation to minors.
- The specific of using legal remedies in juvenile cases.
- The specific psychological profile of the juvenile offenders.
- The psychological assistance to the juvenile offenders.
- The role of the NGOs in the protection of the rights of the children in conflict with the law.
- The role of the bodies in charge of protection of the rights of the children within the local public administration authorities.

Presentations were made by the national experts, scholars and practitioners, amongst whom: Mr. Gheorghe Amihalachioae (President of the Bar Association), Mr. Igor Serbinov (Chief of the Judicial-Penal Section, General Prosecutor's Office), Mr. Andrei Vicol (Deputy General Director, Department of Penitentiary Institutions, Ministry of Justice), Mr. Mihai Lupu (Chief of the Bar with the Institute for Penal Reform), Mrs. Svetlana Chifa (Chief of the Municipal Direction for the Protection of the Rights of the Child, Chisinau municipality), Mr. Ion Golubtov (Director of the Department of Court Judgments' Enforcement, Ministry of Justice), Mrs. Tatiana Catana, Association of Women of Legal Carrier, Mr. Xenofon Ulianovschi (Judge, Military Court),

organele Ministerului Afacerilor Interne, Procuratura Generală a Republicii Moldova), Svetlana Rîjicova (Dr. în Psihologie, conferențiar, Universitatea din Bălți).

Diversitatea domeniilor abordate a avut drept scop îmbogățirea cunoștințelor avocaților în specificul cauzelor penale în care sunt implicate persoanele ce nu au atins majoratul. Seminarul a avut și o componentă interactivă, oferind celor prezenți posibilitatea de a participa activ la promovarea de idei și schimb de experiență, astfel îmbogățind seminarul cu un conținut practic.

În urma desfășurării seminarului 25 de avocați au primit certificate de participare și ulterior au fost selectați pentru formarea echipelor pluridisciplinare, alcătuite din avocat, psiholog și asistent social. Echipele au menirea de a se deplasa în izolatoarele de detenție preventivă din Moldova ca să acorde asistență juridică minorilor aflați în detenție.

B Seminarul de instruire pentru asistenți sociali și psihologi

În cadrul proiectului „Alternative la detenție și asistență juridică și psihosocială pentru copii în sistemul de justiție”, realizat de către Institutul de Reforme Penale cu sprijinul financiar al UNICEF, a fost organizat seminarul de instruire pen-

tru asistenți sociali și psihologi. Acest seminar și-a desfășurat activitatea pe data de 26 noiembrie cu participarea asistenților sociali și psihologi activi în domeniul protecției copilului.

Participanții la seminar au beneficiat de instruirea și cultivarea unor abilități teoretice și practice în ceea ce privește acordarea asistenței psihosociale pentru minorii delincvenți.

Mr. Eduard Harunjen (Deputy Chief, Section of Criminal Prosecution Conduction in the Ministry of Interior, Prosecutor's General Office), Mrs. Svetlana Rijicova (Associated professor, Ph.D. in Psychology, Balti University).

The diversity of the issues, which were approached, had the goal of enriching the knowledge of lawyers in the field of the specific of the criminal cases where underage persons are involved. The seminar included also an interactive component that gave the participants the opportunity to engage into an active exchange of ideas and experience, thus adding practical contents to the seminar.

After the organization of the seminar, 25 lawyers received certificates of participation and became further eligible for the setting up of multi-disciplinary teams, each of which comprises a lawyer, a psychologist and a social assistant. The teams have the purpose of visiting the pretrial detention isolators from Moldova in order to grant legal counseling to the minors held in detention.

B Training seminar for social assistants and psychologists

W i t h i n the project “Alternatives to detention and legal and psychological-social assistance to the children from the criminal justice system”, implemented by the Institute for Penal Reform with the financial support of the UNICEF, a training seminar for social

assistants and psychologists was organized. This seminar took place on the 26th of November and was attended by social assistants and psychologists active in the field of child protection.

The participants at the seminar took advantage of the training and fostering of theoretical and practical skills with regard to granting psychological-social assistance to the juvenile offenders.

În cadrul seminarului s-au prezentat rapoarte cu următoarele tematici:

- Conceptul de echipe mobile;
- Asistența juridică a minorilor în conflict cu legea;
- Asistența socială a minorilor în conflict cu legea;
- Asistența psihologică a minorilor în conflict cu legea;
- Rolul centrului de reabilitare socială a copiilor „Casa Gavroche” în cazurile cu minorii delincvenți;
- Rolul Asociației „Amici di Bambini” în lucrul cu copiii aflați în situație de risc;
- Rolul Administrației Publice Locale în protecția copilului în conflict cu legea.

În calitate de experți au fost specialiști din Republica Moldova. Experți naționali au fost Marcela Dilion (Dr. în Sociologie, Prodecanul Facultății de Asistență Socială, Sociologie și Filosofie, Universitatea de Stat din Moldova), Svetlana Râjicova (Dr. în Psihologie, conferențiar, Universitatea din Bălți), Svetlana Chifa (Șef, Direcția Municipală pentru protecția Drepturilor Copilului, mun. Chișinău), Rodica Corețchi (Director, Centrul de reabilitare socială a copiilor „Casa Gavroche”), Monika Barborotto (Director, Asociația „Amici di Bambini”).

În cadrul seminarului au fost purtate discuții privind delimitarea clară dintre rolul și funcția fiecărui membru al echipei multidisciplinare (avocat, psiholog, asistent social) care urmează să se deplaseze la Izolatoarele de Detenție Preventivă unde sunt plasați minori din Republica Moldova.

Fiecare specialist și-a construit planul de activitate cu minori concreți din Izolatoarele de Detenție Preventivă din Moldova (Chișinău, Bălți, Cahul, Rezina), începând cu data de 17.12.2003, pentru acordarea asistenței juridice și psihosociale minorilor în conflict cu legea.

Activitatea echipelor mobile

Seminarele de instruire organizate pentru avocați, asistenți sociali și psihologi au familiarizat participanții cu specificul muncii cu delincvenții minori, deținuți în izolatoarele de

At the seminar, presentations were delivered on the following topics:

- The concept of mobile teams;
- The legal assistance of the minors who are in conflict with the law;
- The social assistance of the minors who are in conflict with the law;
- The psychological assistance of the minors who are in conflict with the law;
- The role of the Center for Social Rehabilitation of Children “Casa Gavroche” in the cases involving juvenile offenders;
- The role of the Association “Amici di Bambini” in working with the children who are in the risk groups;
- The role of the local public administration authorities in the protection of the child in conflict with the law.

The experts at this event were specialists from the Republic of Moldova. The national experts were: Mrs. Marcela Dilion (Ph.D. in Psychology, Deputy Dean of the Faculty of Social Assistance, Sociology and Philosophy, State University of Moldova), Mrs. Svetlana Rijicova (Ph.D. in Psychology, Associated Professor, Balti University), Mrs. Svetlana Chifa (Chief of the Municipal Direction for the Protection of the Rights of the Child, Chisinau municipality), Mrs. Rodica Corețchi (Director, Center for Social Rehabilitation of Children “Casa Gavroche”), Mrs. Monica Barborotto (Director, Association “Amici de Bambini”).

At the seminar, many discussions regarding the clear distinction between the role and the functions of each member of the multi-disciplinary teams (lawyer, psychologist and social assistant) who will go to the pretrial detention isolators from the Republic of Moldova where minors are kept.

Every specialist has developed his/her plan of activity which he/she is implementing in working with concrete minors from the pretrial detention isolators of Moldova (Chisinau, Balti, Cahul, Rezina), beginning with the date of 17.12.2003 in order to grant legal and psychological social assistance to the minors who are in conflict with the law.

Activity of the mobile teams

The training seminars which have been organized for lawyers, social assistants and psychologists made the participants aware of the specific of working with the juvenile offenders

anchetă, cu minorii în calitate de victimă și în calitate de martori. Persoanele care au dat dovadă de abilități deosebite în lucrul cu copiii, respectiv de motivație pentru asistența minorilor infractori, au fost selectate în componența echipelor mobile.

Echipele au caracter pluridisciplinar: sunt formate dintr-un avocat, un psiholog și un asistent social. Fiecare echipă patronează un penitenciar (izolator de anchetă penală), și anume Închisoarea nr. 1 din Bălți, Închisoarea nr. 3 din Chișinău, Închisoarea nr. 5 din Cahul și Închisoarea nr. 17 din Rezina. Fiecare din cele patru penitenciare va fi vizitat o dată pe lună, iar în cadrul vizitelor membrii echipelor vor avea întrevederi cu acei minori deținuți care sunt în situații deosebit de grave: fie că drepturile nu le sunt respectate (este depășit considerabil termenul rezonabil de detenție, nu beneficiază de consultație juridică competentă și suficientă etc.) sau au probleme psihosociale grave (sunt rupte relațiile cu familia și mediul de până la detenție, au probleme de comportament, agresiune etc.).

Prima deplasare a echipei mobile în penitenciar a fost efectuată pe 17 decembrie 2003, fiind vizitată închisoarea nr. 3 din Chișinău, în care sunt deținuți aproximativ 45 de minori. În cadrul întrevederilor cu minorii au fost constatate problemele cu care se confruntă aceștia și se elaborează un plan de acțiuni individualizat pentru fiecare persoană, astfel echipele confirmându-și dubla postură: atât de monitorizare a funcționării sistemului de justiție juvenilă, cât și de intervenție / asistență în cazuri concrete.

Activități de instruire a colaboratorilor sistemului penitenciar

Activitățile de instruire au drept scop îmbunătățirea procesului de administrare a instituțiilor și a sistemului penitenciar în general. Ele au fost realizate prin activități de formare/training nemijlocit și pregătirea materialelor de instruire necesare.

kept in investigation isolators, with the juveniles who are victims or witnesses in a criminal case. The persons who have proved exquisite skills in working with the children and motivation in assisting juvenile offenders, were selected to become members of mobile teams.

The teams are multi-disciplinary: they comprise one lawyer, one psychologist and one social assistant. Each team “takes care” of one penitentiary (pretrial investigation isolator), and namely the Prison no.1 from Balti, the Prison no.3 from Chisinau, the Prison no.5 from Cahul and the Prison no.17 from Rezina. Each of these four penitentiaries is to be visited on a monthly basis by the mobile teams and its members have to meet with the juvenile detainees who are in very serious situation: either due to the fact that their rights are violated (the reasonable term of detention is considerably exceeded, they do not have access to a qualified and sufficient legal counseling, etc.); or because he/she has severe psychological-social problems (the relations with the family and environment existing prior to detention are torn, he/she has problems of behavior, is aggressive etc.)

The first visit of the mobile team to the penitentiary was made on the 17th of December 2003, at the Prison no.3 from Chisinau, where approximately 45 minors are held in detention. During the meetings with the minors, based on the problems they are confronted with which have been found, an individual plan of actions for each person is being developed, thus, these teams confirming their dual goal: monitoring the operation of the juvenile justice system and intervention/assistance when appropriate.

Training activities for the officers of the penitentiary system

The training activities pursue the improvement of the penitentiary institutions' administration process and of the entire system in general. They were carried out through training activities as such and the preparation of the necessary training materials.

Pentru administrația instituțiilor penitenciare

subiectele au vizat: organizarea tehnică și internă a instituției penitenciare, relații dintre DIP și instituție, relații externe (mijloacele de informare, ONG-uri, societatea în general), măsurile disciplinare în raport cu deținuții și colaboratorii instituțiilor, sistemul de inspectare, munca deținuților, programul zilnic, planificarea detenției și alte aspecte relevante, inclusiv tematica drepturilor omului.

La 1-3 aprilie 2003 s-a desfășurat a doua sesiune de training pentru administrația instituțiilor penitenciare - grupul de management (primul training pentru grupul de management a avut loc la 11-14 decembrie 2002). Subiectele la al doilea seminar de instruire „A pune regulile în acțiune” au vizat: controlul, inspecția și plângerile, comunicarea în cadrul instituției.

În calitate de experți, grație faptului că sunt unii din cei mai buni specialiști din Olanda în acest domeniu, au participat: Theo de Groen, Șeful Instituției penitenciare din Flevoland, Joop van Hoorn, Instituția penitenciară Flevoland, Sipke Teijema, Instituția Penitenciară Arnhem, Jan Piek, Instituția Penitenciară Tilburg. La training au asistat de asemenea Peter van der Sande, Directorul Departamentului Instituției Penitenciare, Olanda și Jan Van den Brand, Coordonator Activități Internaționale al Serviciului Penitenciar Olandez, Director de instituție penitenciară.

La 18-22 februarie 2003 IRP, în colaborare cu NHC, a realizat prima sesiune de training pentru șefii secțiilor: educaționale, psihologice, securitate etc. din instituțiile penitenciare și din cadrul Departamentului Instituțiilor Penitenciare (***grupul operațional***). Tematica a cuprins: educația, instruirea personalului în conformitate cu standardele internaționale, disciplina de muncă a colaboratorilor instituțiilor penitenciare, soluționarea conflictelor, abilități instructive, lucrul cu condamnații pentru eliberarea din locurile de detenție.

For the administration of the penitentiary institutions

the topics of training were: technical and internal organization of the penitentiary institution, relationships between the Department of Penitentiary Institutions and the penitentiaries, ex-

ternal relationships (mass media, NGOs, society at large), disciplinary measures related to the detainees and the prison personnel, inspection system, detainees' labor, daily program, planning of detention and other relevant issues, including the human right's topic.

On the 1st-3rd of April 2003, the second training session was held for the administration personnel of the penitentiary institutions - the management group (the first training for the management group was carried out on the 11th-14th of December 2002). The topics for the second training seminar “Making standards work” concerned: the control, inspection and complaining, communication within the institution.

The experts, who are also among the best Dutch experts in this field, were: Mr. Theo de Groen, Chief of the Penitentiary Institution from Flevoland, Mr. Joop van Hoorn, Penitentiary Institution from Flevoland, Mr. Sipke Teijema, Penitentiary Institution from Arnhem, Mr. Jan Piek, Penitentiary Institution from Tilburg. The training was also attended by Mr. Peter van de Sande, Director of the Department of Penitentiary Institutions, Netherlands, and Mr. Jan van den Brant, Coordinator of the Foreign Affairs of the Dutch Penitentiary Service, Director of a penitentiary institution.

On the 18th -22nd of February 2003, IPR in cooperation with the NHC, had carried out the first training session for the chiefs of sections: educational, psychological, security etc. of the penitentiary institutions and of the Department of Penitentiary Institutions (***operational group***). The topics covered: education, training of personnel in compliance with international standards, labor discipline of the officers of the penitentiary institutions, disputes' resolution, instruction skills, working with the convicts in

La 22-24 septembrie 2003 s-a desfășurat a doua sesiune de training pentru grupul operațional - șefii secțiilor educative și adjuncții directorilor instituțiilor penitenciare. La al doilea seminar de instruire subiectele au vizat: controlul, inspectia și plângerile, comunicarea în cadrul instituției, pregătirea pentru eliberare, vizitele CPT, planificarea executării pedepsei. De asemenea, participanții la vizitele de studiu în Olanda au relatat despre programele implementate în această țară și, în opinia lor, pasibile de a fi implementate în sistemul penitenciar din Moldova. La training experții internaționali Anton van Kalmthout și Ioan Durnescu au făcut o prezentare specială a tendințelor de modificare a legislației penale în plan internațional. La seminar au fost repartizate diverse materiale, inclusiv ce țin de practica internațională și legislația Olandei.

Agenda seminarului a inclus, în principal, Programul Penitenciar de Bază, care urmează să fie aplicat în Instituția Penitenciară Arnhem, Olanda. Un program penitenciar este o compilație de activități la care participă deținuți. Este creat pentru un singur deținut și este executat în afara instituției penitenciare (în afara pereților închisorii, în unele cazuri clădirea în care se desfășoară programul penitenciar poate fi o parte a închisorii, separată de blocurile în care sunt amplasate celulele). Se pune accent pe educație, instruirea deținutului în cazul unei anumite vocații, dezvoltarea capacităților sociale, de asemenea poate începe lupta cu dependența de alcool și droguri. Programul penitenciar este ultimul pas înainte de eliberarea din închisoare, pentru încadrarea într-o societate normală.

Condiții pentru participarea într-un Program Penitenciar

Condiții obiective: aflarea în detenție timp de cel puțin un an, necondiționat; cel puțin 50% din sentință trebuie să fie executată; timpul de detenție rămas trebuie să fie de cel puțin 6 săptămâni, dar să nu depășească 12 luni.

Condiții subiective: caracterul, gravitatea și circumstanțele infracțiunii comise; comportamentul deținutului pe durata detenției;

order to prepare them for the release from the detention places.

The second training session intended for the operational group - chiefs of educational sections and the deputy directors of the penitentiary institutions - was held on the 22nd-24th of September 2003. The topics at the second training seminar referred to: the control, inspection, complaints, communication within the institution, preparation for release, CPT visits, planning the enforcement of punishments. Besides, the participants at the study visits to the Netherlands shared their knowledge about the programs implemented in the Netherlands, which, in their view, could be implemented in the penitentiary system of Moldova. The international experts Mr. Anton Kalmthout and Mr. Ioan Durnescu made a special presentation of the international tendencies of the criminal legislation's amendment. At the seminar, various handouts were given to the participants, including the international practice and the Dutch legislation.

The agenda of the seminar included namely the presentation of the Basic Penitentiary Program that is applied in the penitentiary institution from Arnhem, Netherlands. A penitentiary program represents a compilation of activities in which the detainees are involved. It is designed for one detainee and is enforced outside the penitentiary institution (outside the walls of the prison, sometimes the building in which the penitentiary program is carried out can be a part of the prison, separated from the blocs where the cells are situated). Emphasis is made on the education, training of the detainee in case he/she has a special vocation, development of social skills and, at the same time, commencement of the fight against alcohol or drug addiction. The penitentiary program is the last step before the release from the prison, aimed at the normal reintegration into the society.

Conditions of participation in a penitentiary program

Objective conditions: spending at least one year in detention, unconditionally; at least 50% of the sentence has to be served; the period of detention left should be of at least 6 weeks, but not more than 12 months (1 year).

Subjective conditions: the character, severity and circumstances in which the crime was committed, conduct of the detainee during the period of stay in the prison; the risk of recidi-

riscul de recidivă; posibilitățile deținutului de a face față responsabilităților mari care apar în legătură cu gradul de libertate oferit în cadrul Programului Penitenciar; o adresă acceptabilă la care va locui deținutul în timpul Programului Penitenciar; capacitatea deținutului de a urma Programul Penitenciar.

Este contraindicat de a aplica programul în condițiile în care: nu este fixată data la care se sfârșește termenul de detenție; este acordată îngrijire psihiatrică într-o unitate specială; urmează expulzarea din țară a deținutului.

Atelierul de lucru „Pregătirea pentru liberarea din locurile de detenție a minorilor”

La data de 25 octombrie, în cadrul Coloniei de Educare pentru Minori, or. Lipcani, a fost organizat un atelier de lucru cu genericul “Pregătirea pentru liberarea din locurile de detenție a minorilor”. Atelierul a fost organizat în colaborare cu Departamentul Instituțiilor Penitenciare, cu sprijinul financiar al Fundației SOROS - Moldova și Ambasadei Marii Britanii în Republica Moldova.

Lucrările Atelierului s-au referit la activitatea colaboratorilor Coloniei de Educare pentru minori, or. Lipcani, care au atribuții directe la pregătirea pentru liberare a condamnaților minori.

În calitate de experți internaționali au participat: **Adrian Vulpescu**, Șeful Serviciului Educativ și de Psihologie Penitenciară din Direcția Generală a Penitenciarelor a Ministerului Justiției din România cu raportul “Noile dimensiuni psihoterapeutice și integratoare ale centrelor de reeducare”; **Carmen Fiscuci**, Consilier juri-

vism; the possibilities of the detainee to meet the high expectations which appear as a result of the level of freedom granted in the penitentiary program; an acceptable address where the detainee is going to live during the penitentiary program; the capacity of the detainee to follow this Penitentiary Program.

It is not recommendable to apply the program when: the date on which the term of detention ends is not set; the detainee undergoes psychiatric care in a specialized unit; the detainee is to be expelled from the country.

Workshop “Preparing for release of minors from places of detention”

On the 25th of October, in the Educational Colony for Minors, Lipcani, a workshop on the topic Preparing for release of minors from places of detention was held. The workshop was organized in collaboration with the Department of Penitentiary Institutions,

with the financial support of the Moldova SOROS Foundation and the British Embassy in the Republic of Moldova.

The session of the workshop referred to the activity of the officers of the Educational Colony for minors, Lipcani, who have straight responsibilities in the field of preparing the juvenile convicts for release.

The international experts who participated were: **Mr. Adrian Vulpescu** - Chief of the Penitentiary Education and Psychology Service within the General Direction of Penitentiaries of the Ministry of Justice of Romania, who delivered the presentation “The new psycho-therapy and interrogation dimensions of the re-educational

dic, Departamentul de Securitate Comunitară, Fundația Prison Fellowship România, cu raportul “Activitatea organizațiilor neguvernamentale în domeniul pregătirii pentru liberare din locurile de detenție”.

De asemenea s-a făcut referire la situația actuală privind munca de educație în cadrul coloniei, o prezentare în acest sens fiind oferită de către șeful adjunct al CE din Lipcani, **Victor Rusu**.

Participanților la Atelierul de Lucru le-au fost distribuite materiale instructive, care le sunt de un real folos în munca de mai departe cu condamnații minori.

Participanții la atelier au constatat necesitatea de a stabili legături mai strânse cu structurile guvernamentale implicate în reintegrarea socială a persoanelor liberate din locurile de detenție; în funcție de necesitățile pieței muncii, de creare a condițiilor în cadrul coloniei pentru instruirea condamnaților la specialitățile respective și, în mod special, înainte de liberare; consilierea condamnaților din partea psihologului și a asistentului social.

Conferința Internațională „Pregătirea pentru liberare din locurile de detenție”

La 18 și 19 noiembrie 2003, Institutul de Reforme Penale (IRP) în parteneriat cu Penal Reform International (PRI) a organizat Conferința Internațională cu genericul „Pregătirea pentru

centers”; Mrs. **Carmen Fiscuci** - Legal adviser, Department of Community Security, Foundation Prison Fellowship Romania, who delivered the presentation - “Activity of the non-governmental organizations in the preparations for the release from detention places”.

Besides, the Deputy Chief of the Lipcani Educational Colony, Mr. **Victor Rusu** made a presentation on the current situation of the educational work conducted within the colony.

The participants at the workshop were transmitted instructive handouts, which were of a real help for them in their daily work with the minors.

The participants at the workshop found the necessity of building closer relationships with the governmental structures involved in the social reintegration of the persons released from detention places, depending on the needs of the labor market in creating conditions within the colony for the training of convicts with the respective professions, and particularly before the release; counseling of the convicts by the psychologist and social assistant.

International Conference “Preparing for release from places of detention”

On the 18th and 19th of November 2003, the Institute for Penal Reform (IPR) in partnership with the Penal Reform International (PRI) organized an International Conference of the topic of “Preparing for release from places of detention”.

The issues discussed at the conference were: the process of preparation for the liberation of detainees, tactics and methods of working with the offenders, supervision and social re-integration of the convicts and other aspects dealing with the fate of the persons to be released.

The event brought together representatives of the legal community from the Republic of Moldova and international experts. The participants discussed in details the specific of the process of releasing the convicts who have served their punishment in the term set by the law.

liberare din locurile de detenție”.

Subiectele discutate în cadrul conferinței au fost: procesul pregătirii pentru liberare a deținuților, tactici și metode de lucru cu infractorii, supraveghere și reintegrare socială a condamnaților și alte aspecte ce țin de soarta persoanelor care urmează a fi liberate.

Evenimentul a întrunit specialiști din domeniul dreptului din Republica Moldova, precum și experți internaționali. Participanții au discutat în detalii specificul procesului de liberare a condamnaților care și-au ispășit pedeapsa în termenele fixate de lege.

În cadrul Conferinței au fost expuse rapoartele experților internaționali: **Per Colliander**, Director, Administrația Centrală a Penitenciarelor (Suedia), **Bohuslav Burkie-wicz**, Director Adjunct General al Serviciului Penitenciar, Republica Cehă, **Emil Madzharov**, Șeful Departamentului Științific și Instruire a Cadrelor din Administrația Centrală a Penitenciarelor, Ministerul Justiției (Bulgaria), **Adrian Vulpescu**, Șef al Serviciului Educativ și de Psihologie Penitenciară din Direcția Generală a Penitenciarelor a Ministerului Justiției și **Mihaela Sasarman**, Vicepreședinte, Grupul Român pentru Apărarea Drepturilor Omului (GRADO, România). Rapoartele au conținut o prezentare informativă a experienței țărilor europene în vederea pregătirii pentru liberare din locurile de detenție și de asemenea aspectul de reintegrare socială a persoanelor liberate.

La conferință au participat și experți naționali care au prezentat situația curentă a instituției de pregătire pentru liberare din locurile de detenție și a procesului de reintegrare socială a persoanelor liberate, nivelul încadrării instituțiilor de stat specializate în activitatea de reintegrare socială a deținuților liberați: **Veaceslav Toncoglaz**, Director General Adjunct al Departamentului Instituțiilor Penitenciare, Ministerul Justiției; **Angela Ganea**, Șeful Direcției pentru protecția drepturilor copilului, Sectorul Centru, Primăria municipiului Chișinău; **Anghelina Apostol**, Viceministru, Ministerul Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova; **Svetlana Rîjicova**, Conferențiar, Doctor în Psihologie, Universitatea din Bălți.

During the Conference, the following international experts made presentations: **Mr. Per Collinader**, Director, Central Administration of the Penitentiaries (Sweden), **Mr. Bohuslav Burkie-wicz**, Deputy General Director of the Penitentiary Service (Czech Republic), **Mr. Emil Madzaharov**, Chief of the Department of Science and Personnel Training of the Central Penitentiaries' Administration, Ministry of Justice (Bulgaria), **Mr. Adrian Vulpescu**, Chief of the Penitentiary Education and Psychology Service within the General Direction of Penitentiaries of the Ministry of Justice and **Mrs. Mihaela Sasarman**, Deputy President of the Romanian Group for the Human Rights' Protection (GRADO, Romania). The presentations contained useful information about the practice of the European countries in preparing the convicts for liberation from detention places, as well as the aspect of social re-integration of the released persons.

The conference was also attended by national experts who presented the current situation of the institution of preparation for liberation from detention places and of the process of social re-integration of the persons set free, the level of the state specialized institutions' involvement in the activity of social re-integration of the released detainees: **Mr. Veaceslav Toncoglaz**, Deputy General Director of the Department of Penitentiary Institutions, Ministry of Justice; **Mrs. Angela Ganea**, Chief of the Direction for the Protection of the Rights of the Child, Centru sector, Mayoralty of the Chisinau municipality; **Mrs. Anghelina Apostol**, Deputy Minister, Ministry of Labor, Social and Family Protection of the Republic of Moldova; **Mrs. Svetlana Rijicova**, Associated Professor, Ph.D. in Psychology, Balti University.

La finalul lucrărilor conferinței a fost formulat un set de recomandări, care ulterior vor sta la baza practicilor instituționalizate de către DIP și instituțiile penitenciare, servind drept fundament la o serie de programe de pregătire pentru liberare. S-a menționat, de asemenea, necesitatea atragerii multilaterale a comunității în ceea ce privește reintegrarea socială a persoanelor eliberate din locurile de detenție.

Twinningul instituțiilor penitenciare din Republica Moldova și Olanda

Programul de twinning, în ansamblu, prevede perfecționarea instruirii profesionale a colaboratorilor instituțiilor penitenciare, desfășurarea unor stagii, seminare și conferințe, schimb permanent de experiențe, vizite de studiu etc.

În baza vizitelor de documentare și înțelegerilor din anul 2002 dintre instituțiile penitenciare din Republica Moldova și Olanda, Închisoarea din Rezina (Colonia nr. 17) s-a înfrățit cu Instituția penitenciară din Flevoland, reg. De Berg (Olanda); Închisoarea din Cahul (Închisoarea nr.5) - cu cea din Arnhem reg. De Berg (Olanda); Izolatorul de anchetă nr.1 din or. Bălți - cu Închisoarea din Tilburg (Olanda).

Programul general de twinning pentru instituția penitenciară din Rezina prevede o serie de activități în vederea îmbunătățirii sistemului de securitate și supraveghere al instituției, echiparea spitalului de tuberculoză din cadrul instituției penitenciare și dezvoltarea tehnologiilor informaționale (utilizarea computerelor în procesul de planificare a executării pedepsei). Programul general de îngemănare pentru instituția penitenciară din Cahul prevede activități în domeniul securității instituției (atât a personalului, cât și pentru deținuți) și planificarea executării pedepsei. Pentru instituția penitenciară din Bălți se prevede asistență în programele educaționale pentru minori și îmbunătățirea sistemului de securitate (sistemul de supraveghere automată).

La 13-18 aprilie 2003, reprezentanții instituției penitenciare din Cahul au efectuat o vizită de studiu în instituțiile penitenciare din Olanda. Programul general al vizitei de studiu a constat din vizita la Instituția Penitenciară

At the end of the conference, a set of recommendations have been formulated, which will later on serve as a basis for the practices institutionalized by the DPI and the penitentiary institutions, serving as a foundation for a series of programs for the preparation for liberation. Also, the need of multilateral involvement of the community in the social re-integration of the persons released from detention places was also highlighted.

Twinning of the penitentiaries from the Republic of Moldova and the Netherlands

The twinning program provides in general for the augmentation of the vocational training of the prisons' personnel, performance of internships, seminars and conferences, on-going exchange of experience, study visits etc.

Based on the visits of documentation and understanding made in the year of 2002 between the penitentiaries from the Republic of Moldova and the Netherlands, the Rezina Prison (Colony no.17) has twinned with the Flevoland Prison, De Berg Region (Netherlands); the Cahul Prison (Prison no.5) - with the Arnhem Prison, De Berg Region (Netherlands); the investigation Isolator no.1 from Balti - with the Tilburg Prison (Netherlands).

The general twinning program for the Rezina penitentiary institution provides for a series of activities aimed at the improvement of the security and supervision system of the institution, equipping the hospital of tuberculosis from the penitentiary institution and development of the informational technologies (use of computers in the course of planning the punishment's enforcement). The general twinning program for the Cahul Prison provides for activities to be undertaken in enhancing the security of this institution (needed both for the prison personnel and the detainees) and the planning of the punishment's enforcement. Assistance in educational programs for minors and improving the security system (automated system of surveillance) are envisaged for the penitentiary institution from Balti.

On the 13th-18th of April 2003, representatives of the penitentiary from Cahul had carried out a study visit to the Dutch prisons. The general program of the study tour included a visit of the Arnhem Penitentiary - De Berg

Arnhem - locația de Berg (câteva departamente), vizita la IP Arnhem - locația Arnhem-Zuid, vizita la IP Ter Peel (închisoarea pentru femei). O asemenea vizită a fost organizată și pentru reprezentanții instituției penitenciare din Bălți, la 10-15 iunie 2003, și din Rezina, la 7-12 iulie 2003. Aceasta a constat în familiarizarea cu activitatea instituțiilor penitenciare din Olanda și preluarea de practici de succes.

Relațiile de colaborare între instituțiile penitenciare implicate în schema de twinning au avansat calitativ. În special trebuie menționată colaborarea instituției penitenciare din Bălți cu cea din Tilburg. Vizita de studiu în Olanda a colaboratorilor penitenciarului din Bălți a servit drept temelie pentru inițierea unui program mai complex de twinning. Următorul punct în agenda de twinning îl reprezintă colaborarea în vederea conturării unor programe specializate pentru minori. Reprezentanții instituției penitenciare din Tilburg vor participa la întocmirea programului zilnic al persoanelor minore aflate în arest preventiv în instituția penitenciară din Bălți. De asemenea trebuie menționat suportul partenerului olandez la instalarea în penitenciarul din Bălți a 13 camere video, ceea ce permite a spori securitatea personalului instituției și pe cea a deținuților. Un important pas îl constituie decizia de a continua programul prin lărgirea supravegherii tehnice și în perimetrul instituției. Aceasta va permite reducerea statelor de personal, implicat în supravegherea instituției.

În cadrul vizitei din 22-28 septembrie, reprezentanții penitenciarelor din Moldova și din Olanda au convenit să continue programul de schimb de personal, program ce vizează și activitatea nemijlocită a personalului din Moldova în penitenciarele din Olanda și vice-versa. În acest program vor fi implicate toate instituțiile penitenciare din Moldova și partenerii de twinning din Olanda.

Important e faptul că, în pofida reducerii fondurilor de susținere a programului de îngemănare din partea Ambasadei Regale a Olandei la Kiev, programele de twinning vor continua din resursele bugetare ale instituțiilor penitenciare olandeze.

location (a few sections), visit of the Arnhem Penitentiary - Arnhem-Zuid location, visit of the Ter Peel Penitentiary (prison for women). Such a visit was also carried out for the representatives of the Balti penitentiary, in the period of June 10th-15th, 2003 and for the representatives of the Rezina penitentiary - July 7th-12th, 2003. The purpose of these study tours was to make the participants familiar with the activity of the Dutch penitentiary institutions and to take over best practices applied in them.

The collaboration relationships between the penitentiary institutions involved in the twinning scheme have substantially increased. Particularly, one should mention the collaboration of the penitentiary from Balti with the one from Tilburg. The study visit of the Balti penitentiary officers to the Netherlands served as grounds for the commencement of a complex twinning process. The next item on the twinning agenda is the collaboration in the view of sketching specialized programs intended for minors. The representatives of the Tilburg Prison will participate in outlining a daily program for the juveniles held in pretrial detention in the Balti penitentiary. Besides, it should be underlined that the Dutch partner supported the fitting of 13 video cameras in the Balti penitentiary, which allowed increasing the security of both the institution's personnel and detainees. An important step represents the taking of the decision to continue the program through the extension of the technical surveillance on the institution's perimeter as well. This will allow reducing the number of personnel involved in the supervision of the institution.

During the visit from the 22nd-28th of September, the representatives from the Moldovan and Dutch penitentiary institutions agreed upon the continuation of exchanging the personnel, which provides for the direct involvement of the Moldovan personnel in the Dutch penitentiaries and vice-versa. Within this project, all the penitentiaries from Moldova and their Dutch twins will be involved.

It is rather important that albeit the cutting down of the support funding for the twinning program from the behalf of the Royal Embassy of the Netherlands in Kiev, the twinning programs will continue from the budgetary resources of the Dutch penitentiaries.

Dezvoltarea sistemului de acces la informație al deținuților

În urma vizitei de lucru din 24 decembrie 2002 a colaboratorilor IRP la CE Lipcani, minorii au beneficiat de un set de echipament în vederea facilitării accesului la informație și conținutului unor programe educaționale noi. În acest sens a fost amenajată o sală de calculatoare și o rețea video.

Etapă a doua a acestui program s-a realizat prin susținerea cu accesorii - CD, casete video, materiale instructive și distractive. Inițial, deținuții minori au auzit un curs teoretic de instruire în domeniul informaticii, la momentul actual orele teoretice sunt îmbinate cu activități practice. Ulterior, orele de informatică au fost îmbinate cu instruirea generală și programe recreative.

Îmbunătățirea sistemului de acces la informație este unul dintre primele elemente în vederea implementării mecanismului probațiunii penitenciare în Republica Moldova.

Pe parcursul anului de activitate, pentru îmbogățirea fondurilor bibliotecilor sistemului penitenciar Institutul de Reforme Penale a repartizat 12031 cărți următoarelor instituții: OȘC 29/14 Basarabeasca, OȘC 29/7 Rusca, OȘC 29/1 Tighina, Închisoarea nr.2 Tighina, IRS 3 Leova, Închisoarea nr.8 Tighina, OȘC 29/18 Brănești, OȘC 29/17 Rezina, OȘC 29/6 Soroca, Închisoarea nr.1 Bălți.

O componentă foarte importantă a programului „Dezvoltarea sistemului de acces la informație” este radioficarea instituțiilor penitenciare din Republica Moldova.

Începând cu luna iulie 2003, deținuții din toate instituțiile penitenciare din Moldova beneficiază de aparate radio. În total în instituții penitenciare au fost repartizate 726 aparate radio, distribuite ulterior în celule deținuților porniți pe calea reeducării și corijării, detașamentelor gospodărești și, în mod special, persoanelor care urmează a fi eliberate din

Development of a system of access to information for detainees

After the study visit from the 24th of December 2002 of the IPR staff to the Educational Colony from Lipcani, the minors enjoyed a set of equipment facilitating their access to information and shaping new educational programs. To this end, a computer lab and a video net-

work system were set up.

The second phase of this program was carried out through providing them with necessary accessories - CDs, videotapes, training and entertaining materials. At first, the minor detainees listened to a theoretical training course about informatics and currently the theory is entwined with practical activities. Later, these classes on informatics have been combined with general education and leisure programs.

The improvement of the system of access to information is one of the first elements needed for the implementation of the penitentiary probation mechanism in the Republic of Moldova.

During the year of activity, the Institute for Penal Reform has distributed a total of 12031 books to the libraries of the following penitentiaries: OSC 29/14 from Basarabeasca, OSC 29/7 from Rusca, OSC 29/1 from Tighina, Prison no.2 from Tighina, IRS 3 from Leova, Prison no.8 from Tighina, OSC 29/18 from Branesti, OSC 29/17 from Rezina, OSC29/6 from Soroca, Prison no.1 from Balti.

A very important component of the program “Developing the system of access to information” is the installation of radios in the penitentiary institutions of the Republic of Moldova.

Beginning with July 2003, the detainees from all the penitentiary institutions have radios they can listen to. All in all 726 radios have been distributed in the penitentiaries, which have been distributed in the cells of the detainees who have chosen the path of re-education and correction, to the household divisions, administration of the penitentiaries and, particularly, to the persons which have to

locurile de detenție. Instalarea aparatelor de radio urmărește drept scop dezvoltarea sistemului de acces la informație al deținuților în vederea facilitării procesului de reeducare și reinsertie socială a acestora. Deținuții au posibilitatea de a alege liber postul de radio pe care îl vor audia, cu condiția respectării regimului de detenție.

Programul de combatere a tuberculozei în penitenciarele Republicii Moldova

Ca rezultat al semnării acordului dintre Institutul de Reforme Penale (IRP) și Royal Dutch Tuberculosis Foundation (KNCV), a demarat programul de asistență a combaterii tuberculozei în penitenciare.

Programul este desfășurat în colaborare cu instituții de stat: Departamentul Instituțiilor Penitenciare (DIP) al Ministerului Justiției, Institutul Național de Ftizio - Pulmonologie (INFP) și organizații neguvernamentale: Caritas Luxemburg, Asociația Internațională de Susținere a Sănătății (AIHA).

În vederea implementării programului au fost întreprinse activități de monitorizare, instruire și asistență umanitară. De asemenea au fost desfășurate activități de evaluare ca rezultat al cărora s-a creat Comitetul de monitorizare a infectării cu tuberculoză în penitenciare, care are drept scop vizitarea regulată a penitenciarelor unde se aplică deja DOTS (Directly Observed Treatment Strategy - Strategia de Observare Directă a Tratamentului) Short course. Au fost elaborate propuneri de îmbunătățire a funcționării Direcției medicale a Departamentului Instituțiilor Penitenciare.

Cu scopul de a monitoriza situația privind implementarea strategiei DOTS, s-au realizat o serie de vizite în toate Izolatoarele de arest preventiv din Republica Moldova, precum și la Spitalul Republican Pruncul. În timpul vizitelor s-a acordat asistență informațională, metodologică și practică secțiilor medicale ale penitenciarelor.

În octombrie 2003 s-au realizat activități de evaluare a principalelor probleme și necesități

be released from detention. The installation of radios pursues the development of the system of access to information of the detainees in order to facilitate their process of re-education and re-integration in the society. The detainees have the possibility to choose freely the radio channel they want to listen to, provided that their regime of detention is observed.

Program of combating tuberculosis in the prisons of the Republic of Moldova

As a result of signing the agreement between the Institute for Penal Reform (IPR) and the Royal Dutch Tuberculosis Foundation (KNCV), an assistance program was launched in the penitentiaries aimed at combating tuberculosis.

The program is implemented conjointly with state institutions: Department of Penitentiary Institutions (DPI) of the Ministry of Justice, National Institute of Phtisio-Pulmonology (NIPP) and non-governmental organizations: CARITAS Luxemburg, AIHA.

To implement this program, monitoring activities, training and humanitarian assistance were carried out. Besides, assessment activities were conducted, which led to the establishment of a Committee for Monitoring Tuberculosis Contagion in Prisons, which has the objective of visiting periodically the prisons where the DOTS (Directly Observed Treatment Strategy) short-course is being already applied. Suggestions for the improvement of the operation of the Healthcare Direction of the Department of Penitentiary Institutions were developed.

In order to monitor the situation of DOTS strategy implementation, a series of visits were paid to all the pretrial arrest isolators from the Republic of Moldova, as well as to the Pruncul Republican Clinic. During these visits, informational, methodological and practical assistance to the medical sections of the prisons was granted.

In October 2003, assessment of the main problems and needs of the medical service was

ale serviciului medical, precum și s-a monitorizat completarea documentației medicale conform cerințelor strategiei DOTS.

În colaborare cu CARRITAS Luxemburg, secțiile medicale ale penitenciarelor au fost asigurate cu medicamente, reactive, consumabile, cântare medicale, formulare statistice și alte bunuri necesare în activitatea de prevenire și tratament al tuberculozei.

O componentă importantă a programului este organizarea seminarelor de instruire a colaboratorilor serviciilor medicale din cadrul instituțiilor penitenciare implicate în program. Astfel, în septembrie 2003 și-a desfășurat activitatea seminarul de instruire “Strategia de diminuare și combatere a tuberculozei DOTS”. Scopul seminarului a fost specializarea și perfecționarea tinerilor medici.

În contextul activităților desfășurate s-a acordat asistență și s-au desfășurat seminare de instruire, inclusiv pentru colaboratori din instituțiile penitenciare situate în stânga Nistrului. În decembrie 2003, în colaborare cu INFP a fost desfășurat un seminar de instruire privind implementarea strategiei DOTS în Tiraspol.

În anul 2004 Institutul de Reforme Penale are drept obiectiv continuarea asistenței penitenciarelor în combaterea morbidității prin tuberculoză a deținuților, lărgind activitatea prin reintegrarea socială a deținuților bolnavi de tuberculoză și prelungind programul de tratament după liberare.

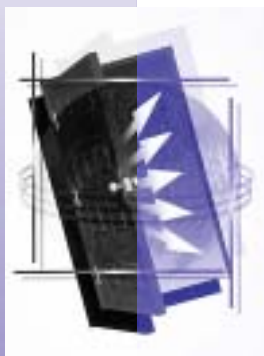
carried out, and the medical documentation was monitored in compliance with the DOTS.

In cooperation with CARITAS Luxemburg, the medical sections of the penitentiaries were provided with medications, laboratory reactive substances, medical supplies, scales, statistical forms and other materials necessary in the treatment and prevention of tuberculosis.

An important component of this program is the conduction of training seminars for the medical personnel from the penitentiaries involved in this program. Thus, in September 2003 the training seminar “DOTS of Reduction and Combating Tuberculosis”. The goal of the seminar was to increase the qualification and specialization of the young doctors.

In the context of the unfolded activities, assistance was granted and training seminars were conducted including for the personnel of the penitentiaries from the left bank of the river Nistru. In December 2003, together with NIPP, a training seminar was organized in field of DOTS strategy implementation in Tiraspol.

For the year of 2004, the Institute for Penal Reform has set for itself the objective of continuing the assistance to the penitentiaries in combating the morbidity of the detainees due to tuberculosis, by extending its activity to the social reintegration of the detainees with tuberculosis and to the continuation of the treatment after release.

VI. JUSTIȚIA PENALĂ ȘI DREPTURILE OMULUI - RAPORT DE MONITORIZARE

VI. CRIMINAL JUSTICE AND HUMAN RIGHTS - MONITORING REPORT

În cadrul activității de monitorizare, desfășurată de către IRP, au fost elaborate două anchete distincte, în funcție de persoanele solicitate să le completeze: una pentru deținuți și a doua pentru comunitatea juridică (judecători, procurori, avocați).

Ancheta de monitorizare pentru juriști are drept scop evaluarea oportunității de aplicare în Republica Moldova a măsurilor alternative detenției, atât în etapa prezentențială (pe durata anchetei și judecării cauzei), cât și ca pedepse. Persoanele intervievate s-au pronunțat pe marginea lacunelor din legislația de procedură penală, dificultăților de funcționare a procesului de urmărire penală și judecare a cauzei, obstacolelor cu care se confruntă juriștii în activitatea lor; au opinat asupra schimbărilor ce se cer a fi operate în legislația de procedură penală a Republicii Moldova.

Pentru a asigura un grad ridicat de completare a anchetelor, precum și pentru facilitarea completării acestora, IRP a obținut acordul și suportul Consiliului Superior al Magistraturii, Procuraturii Generale și Baroului de Avocați al Republicii Moldova.

Au fost transmise pentru completare 300 de anchete - către instanțele de judecată din

Within the monitoring activities carried out by the IPR, two distinct polls were developed, depending on the persons called to fill them in: one for the detainees and the second for the legal community (judges, prosecutors, lawyers).

The monitoring poll for the lawyers has the purpose of evaluating the timeliness of the application in the Republic of Moldova of the alternatives to detention, both in the pre-sentence phase (investigation and trial) and the phase of the punishment's enforcement. The interviewees shared their view on the gaps existing in the criminal procedure legislation, difficulties of functioning of the criminal prosecution and trial of the case, challenges the lawyers are faced with in their activity; expressed their opinions on the changes which have to be introduced in the criminal procedure legislation of the Republic of Moldova.

In order to ensure an increased level of polls' filling in, as well as to facilitate their filling in, the IPR seek and got the approval of the Superior Council of Magistrates, Prosecutor General's Office, Bar Association of the Republic of Moldova.

300 polls were transmitted to be filled in by the courts from Chisinau municipality (circuit courts, Court of Appeals, Supreme Court of Justice), law firms etc.

municipiul Chișinău (judecătorii, Curtea de Apel, Curtea Supremă de Justiție), birouri de avocați etc.

Rezultatele anchetei pentru juriști constituie primul capitol al raportului „Justiția Penală și Drepturile Omului”. Cea de a doua parte o constituie rezultatele anchetei pentru deținuți.

Menirea anchetei de monitorizare pentru deținuți este de a evalua gradul de respectare a drepturilor persoanelor arestate preventiv, urmărind scopul documentării situației în vederea implementării alternativelor la detenție.

Ancheta are drept obiective: studierea caracteristicilor social-demografice ale persoanelor aflate sub arest preventiv, determinarea nivelului de cunoaștere a drepturilor și obligațiilor de către deținuți, cercetarea relațiilor inculpat-anchetator și inculpat-apărător, investigarea relațiilor deținut-deținut și modalitatea de utilizare a căilor de atac de către deținuți. Anchetele sunt anonime, excluzându-se intervenția colaboratorilor instituțiilor penitenciare, a anchetatorilor, judecătorilor sau procurorilor.

Pe parcursul anului 2002 a fost realizată ancheta de monitorizare în Izolatorul de Anchetă nr. 3 din Chișinău, precum și în Închisoarea nr. 1 din Bălți.

În luna aprilie 2003 au fost repartizate 1000 de anchete de monitorizare în 4 instituții penitenciare: în Izolatorul de anchetă nr.3 din mun. Chișinău, 320 anchete; Închisoarea nr.1 din Bălți, 220; Închisoarea nr.5 din Cahul, 250; Închisoarea nr.17 din Rezina, 210.

Numărul mare de persoane care le-au completat permite conturarea unui tablou clar al situației în penitenciare și prezintă un material factologic important pentru promovarea și argumentarea implementării alternativelor la detenție/arest. Prin procesarea rezultatelor s-a stabilit gradul de încălcare a drepturilor deținuților, dar în special aplicarea uneori nejustificată a măsurii preventive sub formă de arest, precum și a faptului că la anumite persoane gradul de pericol social al infracțiunii dicta o pedeapsă neprivativă de libertate.

Raportul de monitorizare a fost publicat în limbile română și engleză.

The results of these polls for lawyers are reflected in the first chapter of the report “Criminal Justice and Human Rights”. The second part of the same report includes information that was obtained from the detainees through filling in these polls.

The purpose of this monitoring poll was to make an evaluation of the level of observance of the rights of the persons held in pretrial arrest, namely in performing a documentation of the situation in order to implement alternatives to detention.

The poll has two objectives: to study the social-demographic characteristics of the persons kept in pretrial arrest, determining the extent to which the detainees acknowledge their rights and duties, researching the relations defendant-investigator and defendant-council, investigating the relations detainee-detainee and the manner of using remedies by the prisoners. The polls are anonymous, excluding the intervention of the officers from the penitentiary institutions, investigators, judges or prosecutors.

During the year of 2002, a monitoring survey was carried out in the Investigation Isolator no.3 from Chisinau and in the Prison no.1 from Balti, when the polls were distributed to the prisoners from different cells, as well as to all the detainees from one cell.

In April 2003, 1 000 forms of the monitoring polls were distributed in 4 penitentiary institutions: in the Investigation Isolator no.3 from Chisinau - 320; in the Prison no.1 from Balti - 220; in the Prison no.5 from Cahul - 250; in the Prison no.17 from Rezina - 210.

The big number of persons who filled them in makes it possible to see a clear picture of the situation in the penitentiaries and stands at the same time as an important factual reference in the promotion and argumentation of the implementation of the alternatives to detention/arrest. The results' processing established the extent to which the rights of the prisoners are being violated, but most important is that it revealed the often application of the unjustified measure of pretrial arrest, as well as the fact that with regard to certain persons, the fairness of the punishment required a non-custodial punishment.

The monitoring report was published in two languages: Romanian and English.

VII. PARTICIPAREA LA CONFERINȚEI/ SEMINARE

VII. PARTICIPATION IN CONFERENCES/ SEMINARS

VIZITA DE STUDIU ÎN ROMÂNIA (13-15 APRILIE 2003)

STUDY VISIT TO ROMANIA (13th-15th of April 2003)

Experiența românească de implementare a muncii comunitare, mecanismul reintegrării sociale și specificul medierii au fost unele dintre subiectele principale ale vizitei de studiu a echipei Institutului de Reforme Penale (IRP) la București (România), în perioada 13-15 aprilie 2003.

The Romanian experience in implementing community work, the mechanism of social reintegration and the specific nature of mediation were among the main topics explored during the study visit of the Institute for Penal Reform (IPR) to Bucharest (Romania), in the period

of 13th-15th of April 2003. Scopul vizitei l-a constituit studiul modelului românesc al măsurilor alternative de pedeapsă și extra-procesuale indicate mai sus din perspectiva punerii în aplicare și în Republica Moldova a acestor instituții ale procesului penal și de pedeapsă.

The goal of this visit was to study the Romanian model of alternative measures of punishment and extra-procedural indicated above from the perspective of enforcing in the Republic of Moldova these institutions of the criminal proceedings and of sanctioning.

Pe parcursul vizitei au avut loc o serie de întâlniri de lucru la București cu reprezentanți ai Ministerului Justiției / Direcția de Reintegrare Socială și Supraveghere (Aurelia Willie, Directoare, Ioan Durnescu, Manager)

During these days, a series of business meetings were held in Bucharest with the representatives of the Ministry of Justice / Direction of Social Reintegration and Surveillance (Mrs. Aurelia Willie, Director, Mr. Ioan Durnescu, Manager) and

și cu Andrei Pașcu, vicepreședintele Forumului European pentru Mediere. De asemenea, a fost efectuată o deplasare la Târgoviște, unde se realizează unul dintre proiectele pilot de implementare a muncii comunitare. În acest oraș echipa IRP a avut întâlniri cu Larisa Dinică, Șeful Serviciului de Reintegrare Socială și Supraveghere de pe lângă Tribunalul Județului Dâmbovița; Florea Ungureanu, președintele Tribunalului județean și alți judecători din această instanță; cu reprezentanții Procuraturii și ai Primăriei Târgoviște.

Vizita a servit și drept un bun prilej pentru a consolida parteneriatul dintre IRP și oficiul regional București al Penal Reform International (PRI), în colaborare cu care se realizează un proiect comun privind reforma penală și penitenciară în Republica Moldova. În acest sens au fost discutate și aspecte privind organizarea în comun a unor activități.

Conferința Internațională „Măsuri alternative de pedeapsă în sistemul justiției penale a Rusiei”

La 5 - 7 iunie 2003, la Moscova și-a ținut lucrările Conferința Internațională cu genericul „Альтернативные санкции российской уголовной юстиции: факторы успеха” (International Conference on Alternative Sanctions in the Russian Criminal Justice System), desfășurată de către organizația internațională neguvernamentală “Penal Reform International (PRI)”.

La conferință au fost invitate peste 150 de persoane ce activează în diverse domenii ale justiției. Republica Moldova a fost reprezentată de membrii Grupului de Lucru pe Alternative (Institutul de Reforme Penale): Ion DRON, directorul Centrului de Creație Legislativă și Veaceslav MÎRZA, jurist, Șeful Secției Promulgare a Serviciului Acte ale Președintelui, Aparatul Președintelui Republicii Moldova.

Conferința s-a axat pe:

1. Politica penală și practica aplicării legislației penale în contextul alternativelor privațiunii de libertate.
2. Examinarea impedimentelor create la aplicarea pedepselor penale nonprivative de libertate în Federația Rusă.

with Mr. Andrei Pascu, Deputy President of the European Forum for Mediation. Besides, a business trip was organized to Targoviste, where one of the pilot projects dealing with the community work implementation is run. In this city, the team from the IPR and meetings with Mrs. Larisa Dinica, Chief of the Service of Social Reintegration and Surveillance with the Dimbovita County Tribunal; with Mr. Florea Gavis, President of the county tribunal and with other judges from the tribunal; with representatives of the prosecutor's office and the Mayoralty of Targoviste.

The visit served as a good occasion for the consolidation of the partnership between the IPR and the Bucharest Regional Office of the Penal Reform International (PRI), in collaboration with which it is carried out a common project regarding the penal and penitentiary reform in the Republic of Moldova. To this end, some aspects dealing with the organization of common activities have been discussed.

International conference “Alternative measures of punishment in the criminal justice system of Russia”

On the 5th-7th of June 2003, the international organization Penal Reform International (PRI) held in Moscow an International Conference called “Alternative Sanctions in the Russian Criminal Justice System”.

Over 150 persons from various fields of justice were invited to take part at this conference. The Republic of Moldova was represented by the members of the Working Group on Alternatives to Detention (Institute for Penal Reform): Mr. Ion Dron - director of the Legislation Development Center, and Mr. Veaceslav Mirza - lawyer, Chief of the Promulgation Section of the Legal Service of the President, Presidency of the Republic of Moldova.

The Conference dealt mainly with:

1. The penal policy and the practice of application of the criminal legislation in the context of alternatives to detention sanctions.
2. The examination of the obstacles created in the application of the criminal non-custodial punishments in the Russian Federation.
3. The approach of the concept of alternatives to detention sanctions in the Russian Federation.

3. Abordarea conceptului alternativelor privației de libertate în Federația Rusă.
4. Studiul comparat al alternativelor pedepsei privative de libertate în țările CSI.
5. Rolul mass-media în promovarea alternativelor, formarea opiniei publice.

În cadrul conferinței au fost prezentate rapoarte privind reglementările legale ale alternativelor detenției atât de către reprezentanții țării-gazdă, cât și de către participanții din Armenia, Azerbaidjan, Georgia, Kazahstan, Kirghizstan, Moldova, Tadjikistan și Ucraina.

Reprezentanții Republicii Moldova, în raportul lor, au remarcat implementarea noilor forme alternative detenției ca măsură preventivă, ca pedeapsă penală și ca procedură simplificată a procesului penal, în contextul prevederilor noului Cod Penal al Republicii Moldova, adoptat la 18 aprilie 2003, și noului Cod de Procedură Penală, adoptat la 14 martie 2003 (ambele în vigoare din 12 iunie 2003). A fost prezentat un scurt comentariu și date răspunsuri la diverse întrebări vis-a-vis de institutul muncii neremunerate în folosul comunității, împăcării (inclusiv prin mediere), liberării provizorii sub control judiciar și liberării provizorii pe cauțiune, arestării la domiciliu, procedurii acordului de recunoaștere a vinovăției, procedurii de suspendare condiționată a urmăririi penale și de liberare de răspundere penală.

La finele conferinței au fost determinate următoarele scopuri-cheie de promovare cu succes a unei politici penale fundamentată pe alternative, favorabilă societății și statului, victimei și delincentului:

- oferirea pentru societate a unei informații elocvente asupra noțiunii și rolului alternativelor în procesul penal;
- popularizarea alternativelor;
- mediatizarea aspectelor negative ale pedepselor cu închisoarea;
- utilizarea programelor-pilot;
- atragerea comunității pentru sporirea responsabilității acesteia întru corectarea infractorului, precum și a infractorului față de comunitate în raport cu infracțiunea comisă etc.

4. A comparative study of the alternatives to detention sanctions in the CIS countries.
5. The role of mass media in the promotion of alternatives, formation of a public opinion.

During the conference various presentations regarding the legal regulation of the alternative to detention were delivered both by the representatives of the host country and by the representatives of the Republic of Armenia, Azerbaijan, Georgia, Kyrgyzstan, Moldova, Tajikistan and Ukraine.

The representatives of the Republic of Moldova, in their report, stressed on the implementation of the new alternative forms to detention as a pretrial measure, as a criminal sanction and as a simplified procedure in the criminal proceedings, in the framework of the new Criminal Code of the Republic of Moldova, passed on the 18th of April 2003, and of the new Criminal Procedure Code, passed on the 14th of March 2003 (both came into force on the 12th of June 2003). A brief presentation was made and answers to various questions were provided, particularly with regard to community work, settlement (including through mediation), provisional release on judicial control and provisional release on bail, home arrest, plea bargaining, procedure of conditional suspension of the criminal prosecution release from criminal liability.

By the end of the conference, the following key-objectives dealing with successful promotion of a criminal policy based on alternatives, favorable to the society and the state, the victim and the offender, have been established:

- providing the society with relevant information on the concept and role of alternatives in the criminal proceedings;
- raising awareness about the alternatives to detention;
- raising awareness about the negative consequences of the custodial sanctions;
- using pilot-programs;
- involving the community - in order to increase its responsibility for the correction of the offender, as well as of the offender towards the society in relation to the crime that was committed etc.

SEMINARUL REGIONAL BALCANIC: “STRATEGII PENTRU DREPTURILE ECONOMICE, SOCIALE ȘI POLITICE”

În perioada 16-18 iunie 2003, la Tirana (Albania) s-a desfășurat seminarul regional pentru elaborarea strategiilor de facilitare a exercitării efective a drepturilor sociale, economice și culturale.

Seminarul a avut ca participanți reprezentanți ai societății civile din trei țări: Albania, Macedonia și Moldova, considerate a fi apropiate din punctul de vedere al situației social-economice. Din partea Moldovei au participat reprezentanții organizațiilor: Institutul de Reforme Penale, Sorin Hanganu, Asociația Obștească “Juriștii pentru Drepturile Omului”, Vitalie Nagacevski și „Casa Libertății din Moldova”, Gheorghe Susarenco.

A fost pusă în discuție situația privind realizarea acestor drepturi în statele zonei Balcanice, fiind propuse o serie de măsuri și strategii în acest sens. Astfel, a fost decisă crearea unui comitet de evaluare, cu rol de coordonare a activităților desfășurate în scopul propus. Comitetul va fi format din reprezentanți ai ONG-urilor din țările sus-menționate, având sediul în Pogradec, Albania.

Participanții la seminar au opinat de comun acord, că unul din raționamentele creării acestui comitet este nivelul sărăciei din statele respective, care, în viziunea participanților, generează o încălcare a drepturilor economice, sociale și culturale.

Printre acțiunile preconizate ulterior este alcătuirea unor rapoarte comprehensive de alternativă privind funcționarea (gradul respectării) drepturilor economice, sociale și culturale.

Atelierul regional avansat de formare de formatori (Sri Lanka, 14-21 Septembrie 2003)

Organizația Internațională pentru Reformă Penală PRI (Penal Reform International) a desfășurat un atelier de instruire privind alternativele la detenție, accesul la justiție și managementul penitenciarelor pentru reprezentanți ai sistemului penitenciar, ai justiției penale și societății

REGIONAL BALCANIC SEMINAR: “STRATEGIES FOR ECONOMIC, SOCIAL AND POLITICAL RIGHTS”

In the period of 16th-18th of June 2003, a regional seminar for the drafting of a strategy on the facilitation of an effective exercise of the social, economic and cultural rights was held in Tirana (Albania).

The seminar was attended by representatives of the civil society from the three countries: Albania, Macedonia and Moldova, considered being close in terms of social-economic situation. Moldova was represented at this event by participants coming from the following organizations: Institute for Penal Reform (IPR) - Mr. Sorin Hanganu, the public association “Lawyers for Human Rights” - Mr. Vitalie Nagacevski and “Freedom House from Moldova” - Mr. Gheorghe Susarenco.

At this event, discussions were held on the situation of exercise of these rights in the states from the Balcanic region, suggesting a series of measures and strategies to be undertaken for this purpose. In this context, it was decided to set up an evaluation committee, with the mandate of coordinating the activities performed in this area. The committee shall comprise representatives of NGOs from the above-mentioned countries and shall have its seat in Pogradec, Albania.

The participants of the seminar were of the opinion that one of the arguments in favor of the creation of this committee is the poverty level existing in these states, which, in the participants' view, generates the violation of the economic, social and cultural rights.

Among the activities planned for the future is the drawing up of comprehensive alternative reports on the functioning (level of observance) of the economic, social and cultural rights.

Regional advanced workshop of train-of trainers (Sri Lanka, 14th-21st of September 2003)

The International Organization for Penal Reform PRI (Penal Reform International) organized a training workshop on alternatives to detention, access to justice and penitentiary management for the representatives of the penitentiary system, criminal

civile din 5 țări din Asia de Sud (Sri Lanka, India, Pakistan, Nepal și Bangladesh), precum și pentru Moldova și România, la care a participat Sorin Hanganu, Șeful Direcției Muncă Comunitară și Mediere, Institutul de Reforme Penale.

Atelierul este o continuare a Atelierelor de Formare de formatori din România (Sinaia, 2001) și Bangladesh (Dhaka, 2002).

Scopul atelierului de formare de formatori a fost de a susține și consolida/dezvolta componentele de training ale programelor de reformă penală desfășurate în Asia de Sud și Europa Centrală și de Est prin îmbunătățirea cunoștințelor și abilităților de instruire a trainerilor implicați în aceste programe.

În cadrul atelierului au fost îmbinate activitățile teoretice cu cele practice, participanții având misiunea ca, prin intermediul tehnicilor de evaluare a necesităților, să realizeze un program de instruire pentru beneficiari precum Centrul de instruire și studii penitenciare, Institutul de Instruire pentru Administrare, Centrul de Justiție Juvenilă etc., de asemenea să efectueze evaluarea seminarelor.

Participanții au avut posibilitatea să facă schimb de experiență privind activitățile de training realizate în țările de proveniență și să stabilească unele planuri ulterioare de instruire.

VIZITA ÎN ELVEȚIA

În luna octombrie 2003, o delegație oficială de nivel înalt a participat la seminarul organizat de către Institutul Internațional pentru Drepturile Copilului din localitatea Sion, Elveția. Din delegație a făcut parte și directorul Institutului de Reforme Penale.

În urma desfășurării seminarului au fost elaborate unele recomandări privind implementarea sistemului de Justiție Penală în Republica Moldova:

I. Prevenirea fenomenului copiilor aflați în conflict cu legea

Abordarea multidisciplinară a fenomenului copiilor cu probleme de comportament. Implicarea tuturor elementelor sociale relevante: familia, școala, comunitatea.

justice system and of the civil society from 5 Southern Asia countries (Sri Lanka, India, Pakistan, Nepal and Bangladesh), Moldova and Romania.

The workshop is a continuation of the train-of-trainers workshop from Romania (Sinaia, 2001) and from Bangladesh (Dhaka, 2002).

The goal of the workshop on the training-of-trainers was to support and strengthen/develop the training components of the criminal reform programs from Southern Asia and Central and Eastern European countries through the promotion of knowledge and training skills of the trainers involved in these programs.

The workshop has successfully combined theory with practice-oriented activities and the participants, through needs assessment techniques, had to implement a training program for beneficiaries, such as the Center for Penitentiary Training and Studies, Institute for Training and Administration, Center of Juvenile Justice etc., as well as to carry out evaluation of the seminars.

The participants had the possibility to exchange experience regarding the training activities carried out in the countries of origin and establish further plans of training.

VISIT TO SWITZERLAND

In October 2003, a high level official delegation attended the seminar organized by the International Institute for Child's Rights, from Sion, Switzerland. The Director of the Institute for Penal Reform was also a member of the delegation.

Following the seminar, a series of recommendations were developed regarding the implementation of the criminal justice system in the Republic of Moldova.

I. Prevention of the phenomenon: children in conflict with the law

Multi-disciplinary approach of the issues of children with behavior problems. Involvement of all the relevant social elements - family, school, community.

1. Constituirea unui organ central de specialitate de protecție a drepturilor copilului cu structuri locale subordonate, care să asigure respectarea drepturilor copilului pe întreg teritoriul țării, așa cum sunt ele prevăzute în actele normative internaționale și naționale. Crearea structurilor locale de protecție a copilului.

2. Dezvoltarea serviciilor de asistență socială pentru familiile și copiii aflați în dificultate și crearea în școli a serviciilor de consiliere (mediate) pentru copiii cu comportament dificil. Menținerea contactului permanent cu familiile care prezintă riscuri de comportament.

3. Amendarea cadrului legal existent prin prevederea în conținutul acestuia a unor măsuri suplimentare de sporire a responsabilității părinților.

4. Dezvoltarea sistemului de servicii alternative de protecție a copilului (centre de plasament, familii Foster etc.). Crearea centrelor de plasament și supraveghere temporară la nivel raional (municipal) pentru copii care prezintă riscuri de comportament.

5. Promovarea integrării în programele școlare a componentei curriculare „Deprinderi pentru viață” ca mijloc suplimentar de informare a elevilor și de modelare a unui comportament nedeviant.

6. Revederea curriculei cursului „Noi și Legea” și introducerea în conținutul acestuia a unor cunoștințe ce țin de justiția restaurativă și alternativele la detenție.

7. Sensibilizarea opiniei publice asupra fenomenului delincvenței juvenile prin mediatizarea problemei și angajarea tuturor factorilor implicați (organizații de stat și neguvernamentale).

1. To establish a central specialized body in charge of child's rights protection, with local subordinated structures ensuring the observance of the children's rights on the entire territory of the country, as provided by the international and national regulatory acts. To create local structures for child's protection.

2. To develop social assistance services for the families and children in difficulty and to create a school of counseling (mediation) services for the children with difficult behavior. To upkeep a permanent contact with the families which pose behavior risks.

3. To change the existent

legal framework by including in it regulations on additional measure aimed at the augmentation of parental responsibility.

4. To develop a system of alternative child protection measures (screening centers, foster families etc.). To establish screening and temporary supervision centers at the regional (municipal) level for children faced with behavior risks.

5. To promote integration in the school program of the curricular component “Life patterns” as an additional mean of information and shaping a non-deviant behavior for the school children.

6. To review the curriculum of the class “Us and the law” and to introduce in its contents knowledge related to restorative justice and alternatives to detention.

7. To raise the awareness of the public opinion on the phenomenon of the juvenile justice by reflecting it in mass media and to engage all the involved factors (governmental and non-governmental organizations).

8. To promote and develop community programs for the children needs and to involve actively NGOs in the settlement of the pro-

8. Promovarea și dezvoltarea programelor comunitare axate pe necesitățile copiilor și implicarea cât mai activă a ONG-urilor în soluționarea problemelor cu care se confruntă copiii din comunitate.
9. Instruirea/pregătirea resurselor umane din diferite domenii (juriști, asistenți sociali, psihologi, pedagogi) în problematica justiției juvenile.
10. Crearea și dezvoltarea centrelor comunitare pentru copii și tineri ca servicii de ocupare a acestora în timpul liber și de reducere pentru ei a ocaziilor de a comite delict.
11. Promovarea și dezvoltarea programelor comunitare de resocializare a copiilor reînțorși din detenție. Prevenirea recidivelor prin crearea locurilor de muncă și angajarea tinerilor în procesul de producție.
12. Excluderea etichetării copiilor aflați în conflict cu legea prin schimbarea opiniei publice privind situația lor și luarea măsurilor adecvate de recuperare și reintegrare socială a copiilor aflați în sistemul de justiție.

II. Sistemul de justiție juvenilă

Crearea personalului specializat în domeniul drepturilor copilului în toate structurile componente ale sistemului de justiție (poliție, procuratură, instanțe judecătorești, avocatură, instituții penitenciare).

1. Poliția și sistemul de detenție

- Formarea și perfecționarea continuă a inspectorilor pe problemele minorilor și a personalului din penitenciare în spiritul unei atitudini prietenoși față de copilul ajuns în fața legii.
- Crearea condițiilor adecvate de detenție pentru copiii reținuți, arestați sau condamnați (condiții sanitaro-igienice, spațiu etc.) care ar respecta cerințele și standardele existente și ar corespunde nevoilor lor specifice.
- Instituirea postului de psiholog în toate instituțiile penitenciare.
Revizuirea programelor de formare inițială și continuă a psihologilor, prin accentuarea în acestea a importanței problematicei copiilor aflați în conflict cu legea. Crearea și dotarea

blems which children are usually confronted with in the community.

9. To train/prepare the human resources in various fields (lawyers, social assistants, psychologists, teachers) in the field of juvenile justice.
10. To create and develop community centers for children and teenagers, in order to fill in their leisure time and to reduce the possibility for them to commit offences.
11. To promote and develop community programs in order to re-socialize the children returning from detention. The deterrence of recidivism through creation of jobs and employing the teenagers in the production process.
12. To exclude the labeling of the children in conflict with the law by changing the public opinion on their situation and by taking adequate measures for the social recovery and reintegration of the children from the criminal justice system.

II. Juvenile justice system

Establishing qualified personnel in the field of children's rights in all the component structures of the criminal justice system (police, prosecutor's office, courts, bar, penitentiaries).

1. Police and detention system

- Initial and on-going training of the inspectors on juvenile issues and of the penitentiary personnel in order to educate in them a friendly attitude towards the child brought before the law.
- Creation of adequate conditions for the detention of the apprehended, arrested or convicted children (sanitary-hygienic, space conditions etc.) that would meet the existing requirements and standards, and would comply with their specific needs.
- Institution of the psychologist position in all the penitentiary institutions.
Review of the initial and ongoing training programs of the psychologists, through making an emphasis on the importance of the issue of children in conflict with the law.

adecvată a laboratoarelor pentru pregătirea psihologilor.

- Asigurarea accesului la educație al copiilor aflați în detenție.
Promovarea și dezvoltarea programelor profesionale pentru acești copii.

2. Procuratura

- Perfecționarea continuă a personalului calificat din procuratură în domeniul drepturilor copilului.
- Asigurarea unei colaborări continue dintre organele procuraturii, poliției și serviciile sociale.
- Prevederea în legea cu privire la procuratură a unei secții specializate care ar conduce urmărirea penală în privința minorilor.

3. Instanțe judecătorești

- Specializarea instanțelor judiciare după cum urmează: nivelul I - judecători specializați, nivelurile II și III - complete specializate, ca prim pas în procesul de constituire pe viitor a unor curți specializate pentru copii și tineri.
- Concretizarea competenței judecătorilor în relațiile cu organele de protecție socială, colaborarea cu acestea în examinarea cauzelor copiilor aflați în conflict cu legea și revederea continuă a situației acestor copii.

4. Avocații

- Perfecționarea continuă a avocaților care ar presupune și o componentă distinctă dedicată drepturilor copilului.
- Crearea fondurilor suplimentare de remunerare pentru avocații din oficiu care prestează servicii copiilor aflați în conflict cu legea ca să le asigure prestarea unor servicii de apărare de calitate.
- Crearea unui sistem contractual de prestare a serviciilor de avocat din oficiu pentru a stimula și ordona activitatea desfășurată de avocați, inclusiv în cauzele cu minori.

5. Alternative

- Promovarea conceptului de justiție restaurativă și a măsurilor alternative la detenție aplicabile copiilor aflați în conflict cu legea.
- Adoptarea legilor speciale care ar reglementa fiecare măsură alternativă în parte (mediere, probațiune, muncă comunitară) și crearea bazei juridice secundare (norme,

Creation and adequate equipping of the psychologists' training labs.

- Ensuring the access to education of the children from detention.
Promotion and development of vocational training programs for these children.

2. Prosecutor's office

- On-going training of the prosecutor's office personnel, qualified in the field of children's rights.
- Ensuring the continuous collaboration between the prosecutor's office, police and the social services.
- Including in the law on the prosecutor's office a specialized section in charge of conducting the criminal prosecution against the minors.

3. Courts

- Specialization of the courts as follows: level I - specialized judges, levels II and III - specialized panels of judges, as a first step in the future establishment of specialized courts for children and teenagers cases.
- Clarification of the competencies of judges in relation with the social protection bodies, collaboration with them in the consideration of cases of the children in conflict with the law and to check constantly on the situation of these children.

4. Lawyers

- On-going training of the lawyers, which supposes a distinct component dedicated to the rights of the children.
- Creation of additional funds for the ex officio lawyers' fees in the cases when said lawyers render services to the children in conflict with the law in order to ensure the rendering of quality defense services.
- Creation of a contractual system of rendering lawyer's services when appointed ex officio in order to stimulate and regulate the activity of the lawyers, including in juvenile cases.

5. Alternatives

- Promotion of the concept of restorative justice and of alternative measures to detention applicable to the children in conflict with the law.
- Passing special laws regulating each alternative measure separately (mediation, probation, community work) and setting a secondary legal basis (standards, methodologies,

metodologii, regulamente) privind organizarea și funcționarea serviciilor alternative.

- Instruirea personalului specializat în prestarea serviciilor alternative (asistenți de probațiune, mediatori etc.).

Seminarul Internațional „Standardele Serviciului de Probațiune” Bratislava, Slovacia

Seminarul Internațional cu tematica „Standardele Serviciului de Probațiune” și-a desfășurat activitatea în perioada 13-14 noiembrie, 2003. El a fost organizat de către Programul de Drept al Open Society Foundation, Slovacia și Penal Reform International.

Beneficiarii seminarului au fost reprezentanții structurilor statale și ai organizațiilor neguvernamentale din diferite state din Europa Centrală și de Est: Estonia, Ungaria, Polonia, România, Cehia, Slovacia și Moldova.

Din Republica Moldova au participat: Ion Golubțov, Directorul Departamentului de Executare a Deciziilor Judiciare al Ministerului Justiției; Victor Zaharia, Șeful Direcției Probațiune și Reformă Instituțională, Institutul de Reforme Penale; Diana Popa, coordonator proiect, Institutul de Reforme Penale.

Metoda de lucru în cadrul seminarului a fost următoarea: prima parte a inclus prezentarea rapoartelor despre situația actuală în ceea ce privește sistemul de probațiune în fiecare stat participant și analiza, comparația și evaluarea activităților desfășurate în domeniul probațiunii din acele țări. În cea de a doua parte a seminarului a fost prezentată informația despre aspectele conceptuale și de paradigmă în ceea ce privește standardizarea lucrului de probațiune, metodele de evaluare, pregătirea și instruirea ofițerilor de probațiune profesioniști și posibilitățile de monitorizare a serviciului de probațiune.

Făcând o analiză generală a ceea ce s-a prezentat în cadrul seminarului, se poate aprecia că Polonia cunoaște o experiență istorică destul de vastă între țările din spațiul Europei Centrale și de Est, începuturile fiind puse încă în anul 1956. În 1997 a fost efectuată reforma Codului Penal și de procedură penală aspirând la un sistem democratic și evidențiind necesitatea nu doar a supravegherii, dar și a unui suport social. Aceasta se datorează următorilor trei factori:

regulations) regarding the organization and functioning of alternative services.

- Training of the specialized personnel in the rendering of alternative services (probation officers, mediators etc.)

International seminar “Probation Service Standards” Bratislava, Slovakia

The international seminar on the topic “Probation Service Standards” was held on the 13th and 14th of November 2003. This activity was organized by the Open Society Foundation, Law Program, Slovakia and Penal Reform International.

The beneficiaries of the seminar were the representatives of the state structures and of the non-governmental organizations of various states from the Central and Eastern Europe: Estonia, Hungary, Poland, Romania, Czech Republic, Slovakia and Moldova.

The Republic of Moldova was represented at this seminar by: Mr. Ion Golubtov, Director of the Court Judgments’ Enforcement of the Ministry of Justice; Mr. Victor Zaharia, Head of Probation and Institutional Reform Department, Institute for Penal Reform; Mrs. Diana Popa, Project Coordinator, Institute for Penal Reform.

The working method of the seminar was the following: the first part included a presentation of reports on the current situation regarding the system of probation in every participating state, as well as analysis, comparison and assessment of the activities carried out in the field of probation in those states. During the second part of the seminar, the concept and paradigm aspects of the standardization of probation, assessment methods, preparation and training of professional probation officers and possibilities of monitoring the probation service were presented.

Making a general analysis of the presentations delivered at the seminar, one could say that Poland has an impressive historical experience in the Central and Eastern European space, which began back in the 1956. In 1957, a reform of the Criminal Code and Criminal Procedure Code was performed, aspiring towards a democratic system and emphasizing not only the need of supervision, but also of social support. This last emphasis due to three factors:

- Mișcarea ofițerilor de probațiune
- Criza din sistemul existent
- Dorința politică

Similar Poloniei, dar mai recent, **Ungaria** a inițiat o etapă de reformare a sistemului începând cu 1 iulie 2003. Cadrul legal: Codul Penal, Codul de procedură penală, Legea cu privire la închisori, Decretul privind Probațiunea. Accentul se pune pe lucrul în teren și nu în oficiu. A fost inițiat un proiect de acreditare - curs de studii postuniversitare.

În **România** probațiunea a fost introdusă în calitate de experiment în 1997. Pentru implementarea probațiunii este responsabil statul, dar cu resursele ONG-urilor și ale serviciilor sociale ale municipalității. La sfârșitul acestui an se va efectua o cercetare calitativ-cantitativă privind impactul probațiunii asupra micșorării numărului populației din penitenciare și asupra ratei recidivei.

În **Estonia** probațiunea este un sistem centralizat, Ministerul Justiției având toată puterea și rolul de supraveghere a Departamentului de Probațiune și a ofițerilor de probațiune. Din cauza că populația Estoniei este relativ mică, țara nu-și poate permite un centru de educație specializat în instruirea ofițerilor de probațiune, așa că toate universitățile mari au cursuri de probațiune în cadrul facultăților de asistență socială.

În ianuarie 2000, în **Cehia** a fost organizat Serviciul de Probațiune și Mediere. Acesta este un serviciu independent la nivel național, sprijinul financiar fiind din partea statului. În prezent sunt 74 de centre - 250 de angajați și 50000 de beneficiari.

În **Slovacia** probațiunea își are începutul în inițierea Proiectului Pilot de implementare a Medierii și Probațiunii, în aprilie 2002.

S-a instituit un grup de lucru a cărui sarcină a fost de a formula principiile de implementare a probațiunii în Slovacia. Începând cu ianuarie 2004, în fiecare jurisdicție va fi introdus câte un post de ofițer de probațiune. În prezent se pune accentul pe controlul bugetar și colaborarea cu închisorile în pregătirea terenului pentru implementarea probațiunii la nivel național.

În ceea ce privește aspectele teoretice ale conceptului de probațiune, s-a discutat despre necesitatea stabilirii unor **standarde ale mecanismului probațiunii**. Este important de a fi cât

- Movement of the probation officers
- Crises in the existing system
- Political eagerness

Akin to Poland, although more recently, **Hungary** has begun to reform the system as of 1st of July 2003. Legal framework: Criminal Code, Criminal Procedure Code, Law on prisons, Decree on probation. Emphasis is made on field service and not office work. A draft law on accreditation - post-university studies - was initiated.

In **Romania** probation was introduced as an experiment in 1997. Responsible for the implementation of probation is the state, but with the resources of the NGOs and of the municipality social services. At the end of the year, a quality-quantity assessment of the impact of probation on the reduction of the prison population and reduction of the recidivism rate is made.

In **Estonia** probation is a centralized system, in which the Ministry of Justice has all the power and role to overlook the Probation Department and the probation officers. As the population of Estonia is rather small, they cannot allow having a centralized training center specialized in the training of the probation officers; therefore, all the big universities have probation courses in the faculties of social assistance.

In January 2000, the Probation and Mediation Service was instituted in the **Czech Republic**. The Probation and Mediation Service is an independent service at the national level, supported financially by the state. At present, there is a number of 74 centers with 250 employees and 50 000 beneficiaries.

In **Slovakia** probation started in the pilot project for the implementation of mediation and probation in April 2002. A working group was set, with the mandate of formulating the principles of probation implementation in Slovakia. Beginning with January 2004, a probation officer unit will be introduced in every jurisdiction. Presently, the emphasis is made on the budgetary control and collaboration with the prisons in the view of preparing the ground for the implementation of probation at the national scale.

Insofar the theoretical implications of the concept of probation are concerned, there have been plenty discussions on the necessity of **establishing some standards of the probation**

se poate de prudenți în elaborarea standardelor naționale, deoarece, deși ele constituie limitele minime ale mecanismului, există riscul ca acestea să devină limitele maxime în practica ofițerilor de probațiune.

Existența anumitor standarde facilitează și procesul de **evaluare**. S-a estimat că indicatorii calitativi și cei cantitativi sunt și trebuie să fie componentele procesului de evaluare. În acest domeniu se recurge foarte des la date statistice, ceea ce pe de o parte poate să fie util, dar pe de altă parte poate să constituie un risc în interpretarea datelor. Un rol considerabil l-ar juca introducerea sistemului electronic și alcătuirea unei baze de date. Aceasta ar facilita în primul rând schimbul de informații dintre toate structurile-părți ale sistemului probațiunii (poliție, închisoare și serviciul de probațiune).

Instruirea ofițerilor de probațiune a fost, de asemenea, o temă de discuție și schimb de idei. S-a menționat faptul că este nevoie de ofițeri de probațiune profesioniști, și accentul pe această activitate nu trebuie să fie pus în ultimul rând, deoarece probațiunea este un lucru social.

Managementul, supravegherea, mentor-ingul sunt părți componente ale procesului de probațiune la nivel organizațional, beneficiarii direcți fiind ofițerii de probațiune și cei indirecti persoanele în conflict cu legea cărora trebuie să li se aplice probațiunea, deoarece aceasta contribuie la succesul lucrului pe teren.

În concluzie se poate spune că seminarul a fost util pentru cei 20 de participanți, care au avut șansa să facă schimb de experiență și de idei, au stabilit relații de colaborare, ceea ce este foarte important în mod special pentru reprezentanții Republicii Moldova, unde probațiunea se află în fază inițială.

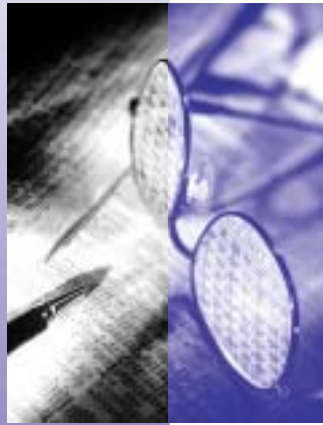
mechanism. It is important to be rather careful in developing national standards, because, although they represent the minimum level of this mechanism, there is always a risk that these would become the maximum limits in the practice of the probation officers.

The existence of such standards would also facilitate the process of **evaluation**. It was estimated that the quality and quantity meters should be the components of the evaluation process. In this sense, very often statistical figures are used, which, on one hand, may be useful, but on the other hand, might be a risk in the data interpretation. The introduction of an electronic system and the development of data basis could be extremely helpful. This would enhance an exchange of information between all the structures, which are part of the probation system (police, prison and probation service).

The training of the probation officers has also been a topic for discussions and exchange of ideas. The need of professional probation officers was mentioned, stressing the fact that this activity should not be taken care of in last instance, as probation is a social thing.

Management, supervision, mentoring are component parts of the probation process at the organizational level, having as direct beneficiaries the probation officers, and the indirect ones - persons in conflict with the law who are subjected to probation, because this contributes to the success of the field work.

In conclusion one could say that the seminar was useful for the twenty participants who had the opportunity to exchange experience and ideas, to establish collaboration relationships, which is rather valuable, namely for the representatives of the Republic of Moldova, where probation is at its initial phase.

VIII. ACTIVITĂȚI DE MEDIATIZARE

Mediatizarea activității IRP în anul 2003 a urmărit câteva obiective:

- realizarea unei strategii bine definite de mediatizare;
- menținerea relațiilor de colaborare cu presa scrisă, presa electronică, posturile radio și TV, devenite deja parteneri permanenți, precum și stabilirea de noi relații cu noi parteneri media la nivel local sau internațional;
- menținerea paginii Web specializate a IRP, unde sunt plasate sistematic știri și articole atât despre IRP, cât și despre problemele deținuților în general.

Obiectivele enumerate mai sus au urmărit câteva scopuri:

- a. Sensibilizarea societății prin apariția în mass-media a informației despre problemele cu care se confruntă sistemul de pedepse din țara noastră.
- b. Oferirea sistematică publicului larg a unei informații obiective despre posibilitățile reformării sistemului de pedepse penale și a justiției penale în general.
- c. Asigurarea transparenței și a accesului la informația despre activitatea IRP.

Pornind de la aceste obiective, în perioada nominalizată au fost realizate următoarele acțiuni:

VIII. AWARENESS RAISING ACTIVITIES

The awareness raising activities of the IPR in 2003 pursued certain objectives:

- to implement a well defined awareness raising strategy;
- to maintain collaboration relationships with the written press, e-press, radio and TV posts, which have already become permanent partners, as well as to build new relationships with other media partners at the local and national levels;
- to maintain the IPR web page, where news and articles are presented by topics, both about the IPR and the issues of the detainees in general.

The above-mentioned objectives pursued the achievement of several goals:

- a. Raising the awareness of the public through presentation in mass media issues which the penitentiary system of our country is confronted with.
- b. Systematic presentation to the public at large an objective information on the penitentiary system and the possibilities of its reformation.
- c. Ensuring the transparency of and access to the information about the IPR activities.

Departing from these objectives and goals, in the indicated period, the following activities were undertaken:

Apariții TV: Au fost realizate 21 reportaje TV despre activitățile desfășurate de IRP pe parcursul anului 2003 la următoarele posturi de televiziune:

Moldova 1; ORT Moldova; PRO TV; NIT; TVC 21; Euro TV; TVRIF; Telecompania MIR, filiala RM.

Trebuie menționat faptul că IRP a reușit să inițieze relații de colaborare cu toate posturile de televiziune din republică. Grație participărilor la evenimentele IRP, posturile TV au reușit să-și creeze o arhivă de imagini video din instituțiile penitenciare, în care accesul pentru mass-media este limitat.

Apariții radio: În anul trecut în blocurile de știri ale posturilor de radio au fost difuzate circa 30 de subiecte despre activitățile IRP, atât anunțuri privind organizarea unor evenimente, știri despre activitățile organizate de IRP, cât și interviuri cu directorul Institutului de Reforme Penale, Dl. Igor Dolea, membrii IRP Sorin Hanganu și Victor Zaharia.

Cele mai prodigioase relații de colaborare au fost stabilite în anul 2003 cu următoarele posturi de radio:

Radio Moldova, Radio Moldova Internațional, Antena C, Russkoe Radio, Serebreanyî Dojdi, HIT FM, Europa Plus Moldova, Avto Radio.

La posturile internaționale de radio cu reprezentanță în Moldova (BBC Moldova, Radio Europa Liberă) de asemenea au fost realizate 3 materiale.

Totodată, pe parcursul anului 2003, membrii IRP au participat în calitate de invitați la 3 emisiuni la Radio Moldova și Radio Moldova Internațional. O emisiune a fost realizată la Colonia pentru minori de la Lipcani.

Este oportun a accentua importanța relației de colaborare cu posturile de radio din perspectiva implementării Proiectului de Acces la informație al deținuților, în cadrul căruia au fost radioficate instituțiile penitenciare din Moldova.

Apariții în presa scrisă:

Fiecare activitate a IRP, desfășurată în anul precedent, a fost însoțită de o campanie de mediatizare, dimensiunile căreia au variat în funcție de importanța evenimentului.

Comunicatele de presă în limbile română și rusă au fost preluate de fiecare dată de agențiile de știri din republică, atât de cele locale, cât

TV presentations: 21 TV reports on the activities carried out by the IPR during the last year were made on the following TV posts:

Moldova 1, ORT Moldova, PRO TV, NIT, TVC 21, EuroTV, TVRIF, MIR Broadcasting company, RM branch.

It should be mentioned that IPR has managed to initiate tight collaboration relationships with all the TV posts from the Republic. Due to the participation in the IPR events, the TV posts have managed to set up an archive of video images made in the penitentiaries, where the access to mass media is restricted.

Radio presentations: Last year, in the news presented by the radio posts, around 30 subjects on the IPR activities were released, both on the occasion of a special event, separate news on the activities carried out by the IPR, as well as interviews with the Director of the IPR, Mr. Igor Dolea, members of the IPR Mr. Sorin Hanganu and Mr. Victor Zaharia.

The most prodigious relationships of collaboration were established in 2003 with the following radio posts:

Radio Moldova, Radio Moldova International, Antena C, Russkoe Radio, Serebreanyî Dojdi, HIT FM, Europa Plus Moldova, Avto Radio.

Also, 3 materials were prepared by the international radio posts, which have a representation office in Moldova (BBC Moldova, Radio Europa Libera).

At the same time, in 2003, the IPR members participated as guests in three radio talk shows on Radio Moldova and Radio Moldova International. One of the talk shows was carried out in the Lipcani Juvenile Colony.

It is worth stressing the importance of the collaboration with the radio posts from the perspective of implementation of the Project: Access to information for detainees, during which the penitentiaries from Moldova were equipped with radios.

Written press presentations:

Every activity implemented by IPR during the last year was accompanied by a media campaign, the proportions of which varied depending on the importance of the event.

The press releases in Romanian and Russian were every time taken over by the news agencies from the republic, both by the local and the republican, and sometimes even by the foreign

și de cele republicane, uneori chiar și de cele din străinătate. Astfel, putem enumera în acest context preluarea comunicatelor de către: Info-Prim, AP Flux, Moldpres, Infotag, Interlic, Reporter.md, Basa Press, site-urile informaționale: Moldova Azi, www.newsmoldova.md, www.infomarket.md, Centrul informațional „Ultima Știre”, agenția RIA Novosti .

În general în presa scrisă, adică ziarele locale și cele republicane, inclusiv publicațiile electronice, au apărut peste 30 de materiale despre activitățile desfășurate de IRP, fie în format informațional (știri), fie articole, reportaje, interviuri etc.

Ziarele cu care s-a colaborat cel mai des sunt: Novoie vremea, Flux, Timpul, Jurnal de Chișinău, Moldova Suverană, Nezaavisimaia Moldova, Kishinevskie novosti, Vremea ș.a. Surprinzător este și faptul că unele materiale despre IRP au apărut și într-o serie de ziare cu caracter comercial, distribuite gratis ca publicitate, cum ar fi Șans și Comersant Plus.

news agencies. Thus, we can list in this context the taking over the press releases by the following news agencies: Info Prim, AP Flux, Moldpres, Infotag, Interlic, Reporter.md, Basa Press, and the following informational sites: Moldova Azi, www.newsmoldova.md, www.infomarket.md, Informational Center “Last News”, News agency RIA Novosti.

In general, in the local press, meaning in the local and republican newspapers, including the electronic periodicals, over 30 materials on the activities carried out by IPR were presented, either in informational format (news), or article format, reports, interviews etc. We do not know exactly the number of presentations made in the Moldovan periodicals, due to the fact that we are not subscribed to many of them, combined with the circumstance that some activities undertaken by IPR were reflected prior or after the respective event.

The newspapers with which collaboration was upheld most of the times are: Novoie vremea, Flux, Moldova Suverana, Nezaavisimaia Moldova, Kishineovskie novosti, Vremea, and others. Surprisingly, some materials about IPR appeared in commercial newspapers which are distributed for free, for advertising purposes, such as: Sans and Comersant Plus.

CONCLUZII

În linii mari, putem afirma cu certitudine că în anul 2003 IRP a menținut relații de colaborare foarte bune cu mijloacele de informare în masă. Reprezentanții mass-media nu au lipsit practic de la nici una din acțiunile desfășurate de IRP, cu excepția unor ședințe. În acest context, este important de menționat care din acțiunile Institutului s-au bucurat de o mediatizare bună. Printre acestea ar fi cele legate de munca comunitară, de radioficare a instituțiilor penitenciare, de implementare a proiectului de asistență a minorilor și cele de desfășurare a sondajelor pentru minori.

Un alt aspect ține de factorul uman al colaborării: în anul trecut echipa IRP a reușit să cunoască mai bine ziariștii al căror domeniu de specializare reprezintă sistemul de justiție penală (mulți dintre jurnaliști au mers împreună cu membrii IRP în vizite în instituțiile penitenciare din republică, o parte din ei au participat în calitate de experți la seminare și conferințe). Cunoașterea persoanelor de contact facilitează procesul de transmitere a informației și asigură o consecutivitate a acesteia. Grație întâlnirilor frecvente cu aceste persoane, a fost posibilă crearea în cadrul agențiilor de presă și al publicațiilor periodice a unei arhive de informații în domeniu, astfel devenind posibilă prezentarea unei informații obiective, comparative, cu utilizarea unor date statistice sau a unor analize.

CONCLUSIONS

Generally speaking, we may firmly state that in 2003, IPR has maintained rather good collaboration relationships with mass media. The representatives of mass media did not bypass practically any of the activities carried out by IPR, except for a few sessions. In this context, it is important to mention which of the activities of the Institute enjoyed a good staging in the media. Among these, one could list: the activities related to community work, to the distribution of radios in the prisons, to the implementation of the project dealing with the assistance of the juveniles and those of juveniles' polling.

Another aspect of this collaboration deals with the human factor: last year, the IPR team managed to get to know better the journalists, specialized in writing about the penitentiaries (many of them accompanied the IPR representatives in their visits of the penitentiaries from Moldova, some of them attended the seminars and conferences as experts). Actually, being acquainted with the contact person facilitates the process of information's conveyance and ensures its logical sequencing. Due to the frequent meetings with these persons, it was possible to set up an informational archive in this field together with the press agencies and the periodicals, thus presenting the information objectively and in a comparative manner, by using statistical figures and analyses.

Parteneriatul stabilit cu reprezentanții mass-media se datorează și interesului pe care aceștia îl manifestă față de problemele deținuților și în general ale reformei penale din țara noastră. Iată de ce a fost necesară o strategie bine definită pentru a evita de multe ori exagerarea lucrurilor, denaturarea datelor, cea mai dificilă în acest sens fiind prezentarea termenilor juridici privind alternativele într-o manieră accesibilă, explicarea esenței instituțiilor de drept penal noi pentru RM (probațiunea, medierea) astfel încât publicul să-și poată crea o imagine obiectivă despre sistemul de justiție penală.

The partnership with mass media, which was established, is also due to the interest it has in the detainees' related issues, and in general in the penal reform of our country. This is why a well-defined strategy was needed in order to often avoid the exaggerations of the existing realities, the inappropriate data presentation, most difficult in this aspect being the use of the legal terminology in presenting the alternatives to detention in the manner which is accessible to the public, the explanation of the criminal law legal institutions, which are new to the RM (probation, mediation), in order for the public to develop an objective representation of what the criminal justice system is.

Published within the Publishing Direction
of the Institute for Penal Reform

Editat în cadrul Direcției Editoriale a IRP

Design: Andrei Mușcinschii

Pre-press: Nicolae Piscun

Redactor: Vlad Pohilă

Tipărit la Combinatul Poligrafic din Chișinău